

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/4025.**

Benyújtás dátuma: **2023-05-16 21:23**

Parlex azonosító: **1KS1J58F0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Nagy Márton István, gazdaságfejlesztési miniszter**

Törvényjavaslat címe: **A gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő törvénymódosításokról**

A Kormány nevében benyújtom a gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő törvénymódosításokról szóló törvényjavaslatot.

A 75-77. §, valamint a 92. § az Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

2023. évi törvény

a gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő törvénymódosításokról

1. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosítása

1. §

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 19. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A visszterhes vagyonátruházási illeték általános mértéke – ha a törvény másként nem rendelkezik – a megszerzett vagyon terhekkal nem csökkentett forgalmi értéke után 4%, ingatlan, illetve belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betét megszerzése esetén ingatlanonként 1 milliárd forintig 4%, a forgalmi érték ezt meghaladó része után 2%, de ingatlanonként legfeljebb 200 millió forint. Ingatlan résztulajdonának szerzése esetén az 1 milliárd forintnak a szerzett tulajdoni hányaddal arányos összegére kell alkalmazni a 4%-os illetéket, illetve az ingatlanonként legfeljebb 200 millió forintot a tulajdoni hányad arányában kell figyelembe venni. Ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megszerzése esetén az illetékalapból az 1 milliárd forint olyan arányára kell alkalmazni a 4%-os illetékmértéket, illetve a 200 millió forint olyan arányát kell figyelembe venni, mint amilyen arányt a vagyoni értékű jog értéke képvisel az ingatlan forgalmi értékében. Vagyoni értékű joggal terhelt ingatlan – ideértve a tulajdonszerzéssel egyidejűleg alapított vagyoni értékű jogot, de ide nem értve az építményi jogot – szerzése esetén a vagyoni értékű jog értékével csökkentett forgalmi értékből az 1 milliárd forint olyan hányadára kell alkalmazni a 4%-os illetékmértéket, illetve a 200 millió forint olyan hányadát kell figyelembe venni, mint amilyen arányt a tulajdonjog értéke képvisel az ingatlan forgalmi értékében.”

2. §

Az Itv. 72. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az építményi jog értéke megegyezik e jog forgalmi értékével.”

3. §

Az Itv. 102. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„d) *vagyoni értékű jog*: az építményi jog, a földhasználat, a haszonélvezet, a használat joga – ideértve az üdülőhasználati jogot és a szállás időben megosztott használati jogát is –, a vagyonkezelői jog, az üzembentartói jog, továbbá ingyenes vagyonszerzés esetén a követelés;”

4. §

Az Itv.

- a) 17/B. § (5) bekezdésében a „haszonélvezeti jogát” szövegrész helyébe az „építményi jogát, haszonélvezeti jogát” szöveg,
- b) 18. § (2) bekezdés b) pontjában a „haszonélvezet” szövegrész helyébe az „építményi jog, haszonélvezet” szöveg,
- c) 18. § (3) bekezdésében a „haszonélvezet, használat jogának” szövegrészek helyébe az „építményi jognak, haszonélvezetnek, használat jogának” szöveg,
- d) 72. § (1) bekezdésében a „vagyon értékű jogok” szövegrész helyébe a „vagyon érték jogok – ide nem értve az építményi jogot –” szöveg,
- e) 72. § (2)-(3) bekezdésében és (4) bekezdés nyitó szövegrészben a „vagyon értékű jog” szövegrész helyébe a „vagyon érték jog – ide nem értve az építményi jogot –” szöveg,
- f) 102. § (1) bekezdés t) pontjában a „haszonélvezeti jog” szövegrész helyébe az „építményi jog, haszonélvezeti jog” szöveg

lép.

2. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosítása

5. §

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény a következő 52/M. §-sal egészül ki:

„52/M. §

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szerv adategyeztetés céljából egyszeri, eseti módon átadja az ingatlanügyi hatóság részére az ingatlan-nyilvántartásban és a földhasználati nyilvántartásban szereplő polgárok természetes személyazonosító adatait, továbbá az állampolgárságra, személyi azonosítóra, családi állapotra, valamint elhalálozás tényére, helyére és idejére vonatkozó adatokat.”

3. Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény módosítása

6. §

Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (a továbbiakban: Öpt.) 14. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonás mértéke nem haladhatja meg a választott levonási gyakoriságnak megfelelő – negyedéves, féléves vagy éves – időszakban (a továbbiakban: tárgyidőszak) keletkezett hozamot, valamint a tárgyév első napján érvényes, a választott levonási gyakoriságnak megfelelő időszakra vonatkozó minimálbér 5 százalékának megfelelő mértékű tagdíj működési és likviditási alapra jutó hányadával megegyező összeget. Amennyiben a tárgynegyedévi, tárgyfélévi vagy tárgyévi hozam nem éri el a pénztár által – a (3) bekezdés alapján – levonható összeg mértékét, a pénztár nem jogosult a különbözetet érvényesíteni a korábbi negyedév, félév, illetve év hozama terhére. Féléves levonási gyakoriság esetén az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonás a második, valamint a negyedik negyedéves hozamjöváírást követően a tag egyéni számláján a tárgyfélévben jóváírt hozam terhére történik. Amennyiben a pénztár a tárgynegyedévi, tárgyfélévi vagy tárgyévi hozama terhére nem tud elmaradt tagdíj miatti hozamlevonást érvényesíteni, akkor a pénztár az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonást legfeljebb a tárgyidőszakot

követő egy naptári év hozama terhére érvényesítheti. Az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonás során először a tárgyidőszakra vonatkozó hozamlevonás, majd ezt követően a korábbi időszakra vonatkozóan elmaradt hozamlevonások érvényesíthetőek.”

7. §

Az Öpt. 37. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A pénztári befektetések kockázatok szerinti megosztására, valamint állomány összetételére vonatkozó biztonsági szabályokat és keretelőírásokat, a tőkepiac fejlődéséhez és szerkezeti változásaihoz igazodóan a Kormány rendeletben szabályozza azzal, hogy zártkörűen működő részvénytársaságba történő befektetés, tulajdonszerzés – a pénztár kihelyezett kiegészítő vállalkozása, a pénztár vagyonának befektetését és kezelését, ingatlanfejlesztését, ingatlanüzemeltetését, ingatlankezelését végző, vagy adminisztrációs és nyilvántartási, járadékszolgáltatási feladatait ellátó szervezetben lévő tulajdoni részesedés kivételével – kizárólag Magyarországon székhellyel rendelkező bankba történhet.”

8. §

Az Öpt. 50/B. § (1) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az önszegélyező pénztár kiegészítő önszegélyező szolgáltatásként a következő szolgáltatásokat nyújthatja:)

„g) *nevelésiévkézdési, tanévkézdési (beiskolázási) támogatás*, amellyel a köznevelésről szóló törvényben meghatározott gyermek, tanuló, illetve a szakképzésről szóló törvényben meghatározott tanuló, illetve képzésben részt vevő személy számára, a rá tekintettel a családok támogatásáról szóló törvény szerint családi pótlékra jogosult – ideértve a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek alapján más tagállamban fennálló, családi ellátásra való jogosultságot is – személy által vásárolt tankönyv, taneszköz, ruházat árának valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény mellékletében felsorolt, Magyarország államilag elismert felsőoktatási intézményében hallgatói jogviszonnyal rendelkező 25. életévét be nem töltött természetes személy tekintetében kifizetett, költségtérítés (tandíj), térítési díj, kollégiumi díj, albérleti díj megtérítése biztosítható azzal, hogy a beiskolázási támogatás éves összege egy személy részére gyermekenként legfeljebb a tárgyév első napján érvényes havi minimálbér lehet;”

4. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény módosítása

9. §

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 11. § (2) bekezdése a következő c) – e) ponttal egészül ki:

(A végrehajtást kérő közölni köteles a végrehajtási kérelem előterjesztésekor)

- „c) azt, hogy terheli-e a követelést biztosító zálogjogot ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett alzálogjog (a továbbiakban: alzálogjog),
- d) az alzálogjog jogosultját (a továbbiakban: alzálogjogosult), valamint
- e) az alzálogjoggal érintett ingatlan adatait.”

10. §

(1) A Vht. 12. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság a végrehajtási kérelmet nyomban, de legkésőbb a beérkezését követő 15 napon belül megvizsgálja annak megállapítása érdekében, hogy van-e helye áttételnek vagy visszautasításnak, illetve azt – a jogi képviselővel rendelkező fél kivételével – nem kell-e hiánypótlásra visszaadni, és a szükséges intézkedéseket megteszi. Ha a jogi képviselővel nem rendelkező végrehajtást kérő a kérelmét nem a nyomtatványon terjesztette elő, a nyomtatványt nem a kellő példányban nyújtotta be, vagy nem megfelelően töltötte ki, a bíróság a hiányokat saját hatáskörben, a bírósági iratokban rendelkezésre álló adatok alapján is pótolhatja. A jogi képviselővel rendelkező fél hiányos kérelmét a bíróság visszautasítja. A bíróság az e szakasz szerinti – valamint a közjegyző a 23/C. § szerinti – eljárása során a 11. § (2) bekezdés c) pontjában megjelölt alzálogjogosultra vonatkozó információk beszerzése érdekében megkeresi az ingatlanügyi hatóságot.”

(2) A Vht. 12. §-a a következő (6)-(7) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Ha a végrehajtási kérelem tárgyát képező követelést zálogjog biztosítja és a zálogjogot alzálogjog is terheli, a bíróság – valamint a közjegyző a 23/C. § szerinti eljárása során – a kérelem beérkezését követő 15 munkanapon belül tájékoztatja a zálogjogosultat, valamint az alzálogjogosultat, hogy a zálogjoggal biztosított követelésre vonatkozóan végrehajtási kérelmet terjesztett elő a zálogjogosult és arról, hogy amennyiben az alzálogjogosult a Polgári Törvénykönyv szerinti jogait gyakorolni kívánja, akkor azt a tájékoztatás kézhezvételét követő 15 munkanapon belül kell kérelmeznie a bíróságnál, vagy a 23/C. § szerinti eljárás esetén a közjegyzőnél.

(7) Amennyiben az alzálogjogosult élni kíván a Polgári Törvénykönyv szerinti jogaival, a bíróság a végrehajtható okiraton az alzálogjogosultat jelöli meg végrehajtást kérőként, egyúttal tájékoztatja a végrehajtási kérelmet előterjesztő zálogjogosultat az alzálogjogosult kérelméről. Az alzálogjogosult köteles megtéríteni a végrehajtási kérelem előterjesztéséért fizetett illeték, díj összegét a végrehajtási kérelmet előterjesztő zálogjogosult részére.”

11. §

A Vht. 114/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„114/A. §

(1) A zálogjogosultnak a 114. § szerinti – alzálogjog esetén az alzálogjogosultnak a 140. § (6) bekezdés szerinti – értesítés kézhezvételét követő 15 munkanapon belül előterjesztett kérelmére a végrehajtást foganatosító bíróság – alzálogjog esetén a 140. § (6a)-(6b) bekezdésére figyelemmel – a soron kívül meghozott végzésével megállapítja a zálogjogosult – alzálogjog esetén az alzálogjogosult – kielégítési jogának megnyíltát, és engedélyezi, hogy a végrehajtási eljárásba bekapcsolódjék, ha a zálogjoggal biztosított követelés jogalapja és összecszerúsége – önálló zálogjog esetén a jogalap és az összecszerúség – nem vitatott.

(2) A kielégítési jog megnyíltát – szemben a végrehajtás általános feltételeivel – a bíróság az alapján állapítja meg, hogy a zálogtárgyat végrehajtási eljárás során lefoglalták. A kielégítési jog megnyíltát a foglalás ténye alapján nem lehet megállapítani, ha a zálogjogosult az adós hozzátartozója vagy olyan jogi személy, amelynek az adóssal való viszonyában többségi befolyás áll fenn, illetve a zálogjog alapítására a gazdálkodó szervezet és tagja között került sor.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott végzésnek tartalmaznia kell:

- a) a zálogjogosult – alzálogjog esetén az alzálogjogosult – és az adós adatait,
- b) az adóssal szemben folyamatban levő végrehajtási ügy számát, az eljáró végrehajtó nevét,
- c) a zálogjogosultnak – alzálogjog esetén az alzálogjogosultnak – a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódásáról hozott döntést,
- d) a zálogjoggal biztosított, a végzés meghozatalának időpontjában fennálló követelés összegét,
- e) a zálogtárgy adatait,
- f) a zálogjognak – alzálogjog esetén az alzálogjognak – az ingatlan-nyilvántartásba, a légi vagy vízi járművek lajstromába, illetőleg a MOKK-nál vezetett nyilvántartásba történő bejegyzésének időpontját.

(4) A bíróság a zálogjogosult kérelmét az adósnak, és a végrehajtást kérőnek, valamint bejegyzett alzálogjog esetén az alzálogjogosultnak is azzal a felhívással kézbesíti, hogy a kézhezvételtől számított 8 napon belül nyilatkozzon arról, hogy a zálogjoggal biztosított követelés jogalapját – önálló zálogjog esetén a jogalapot – és összezszerúságát elismeri-e, illetőleg milyen összegben ismeri el. E §-ban foglalt eljárás során a jogalapot és összezszerúságot nem lehet vitatottnak tekinteni, ha azt közokiratba foglalták.

(5) A bíróság az alzálogjogosult kérelmét a (4) bekezdéstől eltérően az adósnak, a végrehajtást kérőnek és az alzálogjoggal terhelt követelés zálogjogosultjának kézbesíti a (4) bekezdés szerinti felhívással.

(6) Ha az adós vagy bármelyik végrehajtást kérő a jogalapot vagy az összezszerúságot vitatja, és állítását valószínűsítette, az (1) bekezdés szerinti kérelmet a bíróság végzéssel elutasítja. Ebben az esetben a zálogjogosult – alzálogjog esetén az alzálogjog jogosultja – perrel érvényesítheti a zálogjogból eredő igényét.

(7) Ha az adós vagy bármelyik végrehajtást kérő a zálogjoggal biztosított követelés összezszerúságát a zálogjogosult kérelmében foglalttól eltérő összegben ismerte el, a bíróság tájékoztatja erről a zálogjogosultat – alzálogjog esetén az alzálogjogosultat is –, aki ezen összeg tekintetében is kérheti az (1) bekezdés szerinti végzés meghozatalát.

(8) Az (1) bekezdés szerinti végzés jogerőre emelkedését követően a végrehajtást foganatosító bíróság a végrehajtásnak a 48. § (2) bekezdése alapján történt felfüggesztését megszünteti, és erről a végrehajtót értesíti. Meg kell szüntetni a végrehajtás felfüggesztését akkor is, ha a jogosult nem igazolta, hogy a (6) bekezdés szerinti végzés kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül a pert megindította.

(9) Az (1) bekezdés szerinti végzést meg kell küldeni a zálogjogosultnak – alzálogjog esetén az alzálogjogosultnak és az alzálogjoggal terhelt követelés zálogjogosultjának –, az adósnak, a végrehajtást kérőnek és a végrehajtónak.

(10) A zálogjogosult, az adós és a végrehajtást kérő – alzálogjog esetén az alzálogjogosult és az alzálogjoggal terhelt követelés zálogjogosultja is – a végzés ellen fellebbezhet. Ha az adós vagy a végrehajtást kérő a (6) és (7) bekezdés szerint nyilatkozatot nem terjesztett elő, vagy nyilatkozatában a követelés fennállását vagy összezszerúságát elismerte, az ezzel ellentétes álláspontját fellebbezéssel sem érvényesítheti.

(11) A végrehajtási eljárásba e § alapján bekapcsolódó zálogjogosultra – alzálogjog esetén az alzálogjogosultra – a végrehajtási eljárás illetékének és egyéb költségeinek (34. §) előlegezése és viselése, valamint a jogosultat a végrehajtási eljárás során megillető jogok és kötelezettségek

tekintetében a végrehajtást kérőre irányadó szabályokat kell alkalmazni.

(12) Ha a végrehajtási eljárás folyamatban léte alatt a zálogtárgyat a bekapcsolódás engedélyezését követően másik végrehajtási eljárásban is lefoglalják, a bekapcsolódás hatálya e további végrehajtásra is kiterjed.

(13) A bekapcsolódással indult végrehajtási eljárás – ha a zálogjogosultnak (alzálogjog esetén az alzálogjogosultnak) a bekapcsolódással érintett költségei megtérültek – a végrehajtás (bekapcsolódással érintett több végrehajtás esetén valamennyi végrehajtás) befejeződésével megszűnik.

(14) Amennyiben a zálogjogosult (alzálogjog esetén az alzálogjogosult) – végrehajtható okirat kiállításával – kielégítési végrehajtást indít, úgy köteles a követelését biztosító végrehajtási jog bejegyzését követő 15 munkanapon belül kérelmezni a zálogjogosulti (alzálogjog esetén az alzálogjogosulti) bekapcsolódással indult ügy befejezését azzal, hogy ebben az ügyben kizárólag (13) bekezdés szerinti bekapcsolódással érintett költségekre tarthat igényt.”

12. §

(1) A Vht. 140. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A végrehajtó a becsérték közlésével egyidejűleg tájékoztatja a zálogjogosultat (alzálogjog esetén az alzálogjogosultat is) arról, hogy a zálogjogból (alzálogjog esetén alzálogjogból) fakadó igényét – ha az alapügyben nem végrehajtást kérő – végrehajtási eljárás során érvényesítheti, és az erre vonatkozó kérelmét az értesítés kézhezvételét követő 15 munkanapon belül kell bejelentenie a végrehajtónál. A végrehajtó a kérelmet haladéktalanul, de legkésőbb az annak kézhezvételét követő munkanapon továbbítja a végrehajtást foganatosító bíróságnak.”

(2) A Vht. 140. §-a a következő (6a)-(6b) bekezdéssel egészül ki:

„(6a) A (6) bekezdés szerinti eljárás során az alzálogjogosult kizárólag abban az esetben érvényesítheti a végrehajtási eljárás során az alzálogjogból fakadó igényét, ha az alapügyben az alzálogjogosult és az alzálogjoggal terhelt követelés zálogjogosultja sem végrehajtást kérő.

(6b) A (6) bekezdés szerinti eljárás során az alzálogjoggal terhelt követelés zálogjogosultja kizárólag abban az esetben érvényesítheti a végrehajtási eljárás során a zálogjogból fakadó igényét, ha az alzálogjogosult az alzálogjogból fakadó igényének érvényesítésére vonatkozó kérelmét nem jelentette be a végrehajtónál, és az alapügyben az alzálogjogosult és az alzálogjoggal terhelt követelés zálogjogosultja sem végrehajtást kérő.”

13. §

A Vht. 140/A. § helyébe a következő rendelkezés lép:

„140/A. §

A végrehajtást foganatosító bíróság a zálogjogosult (alzálogjog esetén az alzálogjogosult) végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódásáról a zálogjogosultnak (alzálogjog esetén az alzálogjogosultnak) a 140. § (6) bekezdése szerinti kérelmére – figyelemmel a 140. § (6a)-(6b)

bekezdésre – a 114/A. § szerint dönt.”

14. §

A Vht. 170. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Jelzálogjoggal biztosított (alzálogjog esetén alzálogjoggal terhelt) több követelés esetén e követeléseket a bejegyzett jelzálogjogok (alzálogjog esetén az alzálogjoggal terhelt követelés zálogjogosultjának zálogjoga) rangsorában kell kielégíteni.

(3) Ha a jelzálogjog – alzálogjog esetén az alzálogjoggal terhelt követelés zálogjogosultjának zálogjoga – ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére a végrehajtási jog ranghelyét követően került sor, a jelzálogjoggal biztosított – alzálogjog esetén az alzálogjoggal terhelt – követelést azon követelést követően lehet – az (1) és (2) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásával – kielégíteni, amelyre e végrehajtási jog vonatkozik.”

15. §

A Vht. a következő 304/L. §-sal egészül ki:

„304/L. §

A 2023. július 1. és 2024. december 31. napja közötti időszakban benyújtott végrehajtási kérelmek esetén az egyes törvényeknek a gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő módosításáról szóló ... 2023. évi ... törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.15.) megállapított 11. § (2) bekezdése, valamint 12. § (2) és (6)-(7) bekezdése szerinti eljárás során az alzálogjogosult – ha nincs az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett alzálogjoga – jogosultságát igazolhatja a közjegyző által az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény alapján kiállított, az alzálogjog fennállásának igazolásáról szóló jogerős bizonyítvánnyal.”

16. §

A Vht.

- a) 4/A. §-ban a „zálogjogosult” szövegrész helyébe a „zálogjogosult (alzálogjog esetén az alzálogjogosult)” szöveg,
 - b) 48. § (2) bekezdésében a „zálogjogosult” szövegrész helyébe a „zálogjogosult – alzálogjog esetén az alzálogjogosult –” szöveg,
 - c) 157. § (2) bekezdésében a „zálogjogosultakat” szövegrész helyébe a „zálogjogosultakat (alzálogjog esetén az alzálogjogosultat)” szöveg
- lép.

5. A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény módosítása

17. §

(1) A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény (a továbbiakban: Szaztv.) 37. § (2) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

(A személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szerve – személyi azonosító alkalmazásával – rendszeres adatszolgáltatást teljesít:)

„h) az ingatlan-nyilvántartás, illetve a földhasználati nyilvántartás szerveinek az ingatlan-nyilvántartásban és a földhasználati nyilvántartásban szereplő polgár családi és utónevének, születési nevének, anyja nevének, születési helyének és időpontjának, családi állapotának változásáról, az érintett elhalálozása tényéről, helyéről és idejéről.”

(2) A Szaztv. 37. § (3) bekezdése a következő o) ponttal egészül ki:

[Az adatszolgáltatást az (1), (1a) és (2) bekezdés alapján igénybe vevő szervek,]

„o) a (2) bekezdés h) pontja szerinti ingatlan-nyilvántartás és földhasználati nyilvántartás szervei” [kivételeivel, az adatátadást kizárólag akkor kezdeményezhetik, ha jogszabályban előírt feladataik ellátása érdekében az általuk kezelt adatok időszerűségét biztosítani kell, és csak azokra az érintettek vonatkozóan, akiknek az adataira nézve az időszerűséget biztosítani kell.]

6. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény módosítása

18. §

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény 32/E. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a díjfizetési kötelezettség az ingatlanügyi hatóságnál

- a) a kérelem, megkeresés előterjesztésével egyidejűleg a pénztárba történő készpénzbefizetéssel vagy bankkártyával,
- b) az ingatlanügyi hatóság előirányzat-felhasználási keretszámlája javára történő készpénz-átutalási megbízással, illetve átutalási megbízással teljesíthető.”

7. A lakástakarékpénztárakról szóló 1996. évi CXIII. törvény módosítása

19. §

A lakástakarékpénztárakról szóló 1996. évi CXIII. törvény 9. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Ha a lakás-előtakarékoskodó, illetve a kedvezményezett nem cselekvőképes és a betét, a támogatás, valamint a jóváírt kamatok feletti rendelkezéshez a lakás-előtakarékoskodó, illetve a kedvezményezett nyilatkozatára van szükség, akkor a törvényes képviselő nyilatkozata gyámhatósági jóváhagyás esetén érvényes.”

8. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény módosítása

20. §

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.) 16. §-a a következő k) ponttal egészül ki:

(Az ingatlan-nyilvántartásba az ingatlanhoz kapcsolódó következő jogok, illetőleg annak jogosultjai jegyezhetők be:)

„k) építményi jog.”

21. §

Az Inytv. a következő 32/B. és 32/C. §-sal egészül ki:

„32/B. §

Alzálogjog alapításának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése esetén a bejegyzés alapjául szolgáló okirat az elzálogosított követelést biztosító zálogjog jogosultjának egyoldalú nyilatkozata, továbbá a bejegyzési engedélynek minősülő, az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény 27/E. § (9) bekezdése szerinti jogerős bizonyítvány, ha az az érdekeltek megállapodása kivételével rendelkezik azokkal az alaki és tartalmi kellékekkel, amelyeket e törvény a bejegyzés alapjául szolgáló okiratokra vonatkozóan előír.

32/C. §

(1) Ha az alzálogjogosult az elzálogosított követelést biztosító zálogjog jogosultjának helyébe lép, az alzálogjogosultnak a helyébe lépés tényét, az ingatlan helyrajzi számát, az érintett jogok, tények megjelölését, valamint a jelzálog jogosultjának hozzájáruló nyilatkozatát tartalmazó okirattal kell kérnie az ingatlanügyi hatóságtól az érintett jogok módosítását.

(2) Az ingatlanügyi hatóság a kérelem alapján az elzálogosított követelést biztosító zálogjog bejegyzését módosítva az alzálogjog jogosultját tünteti fel jogosultként – az alzálogjog bejegyzésének egyidejű törlésével – az ingatlan-nyilvántartásban.”

22. §

Az Inytv.

- a) 32. § (3) bekezdésében a „jelzálogjog” szövegrész helyébe a „jelzálogjog, építményi jog” szöveg,
- b) 32/A. § (1) bekezdésében a „jelzálogjognak” szövegrész helyébe a „jogoknak és tényeknek” szöveg,
- c) 32/A. § (2) bekezdésében a „jelzálogjog” szövegrész helyébe a „jogok és tények” szöveg lép.

9. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény módosítása

23. §

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 49. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Leválás keretében a vagyontádas (eszközök és kötelezettségek) teljesítését és az ellenében kapott részesedés könyvekbe történő felvételét a gazdasági társaságok alapítására vonatkozó

számveteli szabályok megfelelő alkalmazásával kell elszámolni.”

24. §

Az Sztv. 137. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Leválás során – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a kiválásra vonatkozó előírásokat kell megfelelően alkalmazni.”

10. A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény módosítása

25. §

A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.) 168. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Értékpapírkölcsön-szerződés intézményi befektetőnek nem minősülő féllel kizárólag határozott időre köthető.”

26. §

A Tpt. 170. § (2) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az értékpapír-kölcsönzési keretszerződésnek, illetőleg az értékpapírkölcsön-szerződésnek tartalmaznia kell:)

„d) az értékpapírkölcsön futamidejét (határozott vagy határozatlan, előbbi esetben a lejáratot is megjelölve);”

11. A fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszerekben történő teljesítés véglegességéről szóló 2003. évi XXIII. törvény módosítása

27. §

A fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszerekben történő teljesítés véglegességéről szóló 2003. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 2. § (1) bekezdés d) pont db) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:

d) fizetést korlátozó eljárás:)

„db) a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 185. § (2) bekezdés c) pont cf) alpontja, a Hpt. 55. § (2) bekezdése szerinti felügyeleti intézkedés, valamint a Hpt. 48. § (1) bekezdése szerinti határozat, továbbá, ha azt megelőzően vagy azzal egyidejűleg kifizetési tilalom vagy a Hpt. 185. § (2) bekezdés c) pont cf) alpontja szerinti intézkedés került elrendelésre, akkor a Hpt. 189. § (1) bekezdés e) pontja szerinti kivételes intézkedés,”

(amennyiben az intézkedésre jogosult hatóság az eljárását az 5. § (1) bekezdése szerint fizetést korlátozó eljárásként jelöli meg;)

28. §

A Tvt. 5. § (2) bekezdés a) pontjában a „határozat” szövegrész helyébe a „döntés” szöveg lép.

12. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény módosítása

29. §

(1) A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 27. § (3) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Korlátolt felelősségű társaság esetében)

„c) az üzletrészen alapított zálogjog tényét, a zálogjogosult (zálogjogosulti bizományos) nevét (cégnevét), lakóhelyét (székhelyét), cégjegyzékszámát (nyilvántartási számát), zálogjogosulti bizományos esetén e minőségét, a zálogjoggal biztosított követelés összegét vagy azt az összeget, amelynek erejéig a zálogjogosult kielégítést kereshet, továbbá – kikötése esetén – az üzletrészt terhelő elidegenítési és terhelési tilalmat vagy elidegenítési tilalmat,”

(2) A Ctv. 27. § (3) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

(Korlátolt felelősségű társaság esetében)

„d) az üzletrészt terhelő zálogjog elzálogosításával alapított alzálogjog tényét, az alzálogjogosult (alzálogjogosulti bizományos) nevét (cégnevét), lakóhelyét (székhelyét), cégjegyzékszámát (nyilvántartási számát), alzálogjogosulti bizományos esetén e minőségét, továbbá – kikötése esetén – az üzletrészt terhelő elidegenítési és terhelési tilalmat vagy elidegenítési tilalmat,”

30. §

(1) A Ctv. 61. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben foglaltak irányadók leválás esetén, továbbá abban az esetben is, ha a cég szétválása olyan módon történik, hogy a kivált tagok nem új gazdasági társaságot hoznak létre, hanem már működő gazdasági társaságba lépnek be tagként. A működő gazdasági társaság cégjegyzékadataiban szükséges esetleges módosításokat, valamint a leválással keletkező jogutódot a szétváló cég székhelye szerint illetékes cégbíróság jegyzi be a cégjegyzékbe.”

(2) A Ctv. 61. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az egyesülésre és a szétválásra – ha törvény eltérően nem rendelkezik – az átalakulás szabályai megfelelően irányadóak.”

31. §

(1) A Ctv. 61/A. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az üzletrészt terhelő zálogjog a tag (zálogkötelezett) vagy a zálogjogosult változásbejegyzési kérelme alapján kerül bejegyzésre illetve törlésre. A kérelemben meg kell jelölni a zálogjoggal

biztosított követelés összegét vagy azt az összeget, amelynek erejéig a zálogjogosult kielégítést kereshet és amelyre tekintettel az üzletrészt – kikötése esetén – elidegenítési és terhelési tilalom, vagy elidegenítési tilalom terheli. A kérelemhez csatolni kell a 2. számú melléklet szerinti szükséges iratokat.

(2) A cégbíróság a zálogszerződést csak abból a szempontból vizsgálja, hogy a korlátolt felelősségű társaság és a tagja zálogszerződésben feltüntetett adatai egyeznek-e a cégjegyzék adataival, továbbá, hogy a 27. § (3) bekezdés c) és d) pontjában foglaltakra figyelemmel bejegyezni kért adatok egyeznek-e a zálogszerződés tartalmával.”

(2) A Ctv. 61/A. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Alzálogjog bejegyzése (törlése) iránti kérelemre az (1)-(3) bekezdésben foglaltak megfelelően alkalmazandóak, azzal, hogy alzálogjog esetében a követelés összegének bejegyzésére nem kerül sor. Zálogkötelezett nem a tag, hanem az üzletrészt terhelő zálogjog jogosultja. Bejegyzési engedélynek minősül az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény 27/E. § (9) bekezdése szerinti jogerős közjegyzői bizonyítvány is.”

32. §

A Ctv. a következő 131/T. §-sal egészül ki:

„131/T. §

E törvénynek az egyes törvényeknek a gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő módosításáról szóló ... törvénnyel (a továbbiakban: Módtv5.) módosított Ctv. 61/A. § rendelkezéseit a Módtv5. hatálybalépését megelőzően bejegyzett üzletrészt terhelő zálogjog esetében azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a cégjegyzéki adatok kiegészítését a Ctv. 61/A. §-a szerinti kérelmező a cégjegyzék egyéb adatát érintő következő módosítás alkalmával, legkésőbb 2024. december 31. napjáig előterjesztett változásbejegyzési kérelemben köteles kérni illeték és közzétételi költségterítés megfizetése nélkül.”

33. §

A Ctv. 2. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

34. §

A Ctv. IV. Fejezet 16. cím címében az „A cég átalakulásának bejegyzése” szövegrész helyébe az „A cég átalakulásának, egyesülésének, szétválásának bejegyzése” szöveglép.

35. §

Hatályát veszti a Ctv. 1/A. § (2) bekezdés d) pontjában az „(a továbbiakban együtt: átalakulás)” szövegrész.

13. A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény módosítása

36. §

A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) 37. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az (1) bekezdéstől eltérően nem szükséges a Felügyelet engedélye, ha a minősített befolyást szerző vagy a meghatározott határértéket átlépő a befektetési vállalkozással egy csoportba tartozik, és a minősített befolyás megszerzésére vagy a határérték növekedésére a csoporton belül egyesülés, szétválás vagy cégjogi átalakulás következtében kerül sor.”

37. §

A Bszt. 37/B. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A Felügyelet az (1) és (3) bekezdésben meghatározott kérelem és az ahhoz csatolandó valamennyi dokumentum – azaz a teljes kérelem – átvételét a kérelem benyújtásától számított két munkanapon belül, írásban igazolja a kérelmező vagy a befolyással rendelkező felé (a továbbiakban: teljességi igazolás), és egyben tájékoztatja a 38. § (1) bekezdésében meghatározott ügyintézési határidőről. Ez a rendelkezés megfelelően alkalmazandó a 38. § (2) bekezdésében meghatározott hiánypótlás esetében is.”

38. §

(1) A Bszt. 52. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A befektetési vállalkozás az ügyféllel kötött alapmegállapodást írásba foglalja.

(2) Nem kell írásba foglalni a pénzügyi eszközre vonatkozó ügylet végrehajtására vonatkozó megbízást, ha arra az (1) bekezdés szerinti alapmegállapodás alapján kerül sor.”

(2) A Bszt. 52. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A befektetési vállalkozás az (1) bekezdésben foglalt alapmegállapodást és a (2) bekezdésben foglalt megbízásokat nyilvántartásában rögzíti.”

39. §

A Bszt. 38. § (1) és (2) bekezdésében az „az átvételi” szövegrész helyébe az „a teljességi” szöveg lép.

14. Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény módosítása

40. §

Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Kjnp.) a 27/A. §-t követően a következő alcímmel és a következő 27/B–27/F. §-sal egészül ki:

„Alzálogjog fennállásának igazolására irányuló eljárás

27/B. §

(1) Ha a hitelbiztosítéki nyilvántartásról szóló törvény alapján a követelést terhelő zálogjognak a hitelbiztosítéki nyilvántartásba történő bejegyzésével a Polgári Törvénykönyv 5:99. § (4) bekezdése szerinti alzálogjogot is megalapítottak kell tekinteni, az alzálogjog jogosultja közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzés, vagy valamely igény érvényesítése céljából közjegyzőtől kérheti az alzálogjog fennállásának igazolására irányuló eljárás lefolytatását és a jogosultság igazolását.

(2) Az eljárásra bármelyik közjegyző illetékes.

(3) Nincs helye az eljárás lefolytatásának, ha az ügyben polgári per vagy polgári nemperes eljárás van folyamatban.

27/C. §

(1) A kérelemnek tartalmaznia kell a következőket is:

- a) a kérelmezőnek (alzálogjog jogosultjának) a Pp. szerinti azonosító adatait;
- b) annak a jogosultnak (zálogjogosultnak) a Pp. szerinti azonosító adatait, akinek a kérelmező – a kérelmező állítása szerint – a Polgári Törvénykönyv 5:140. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogait gyakorolja, vagy akinek a Polgári Törvénykönyv 5:140. § (1) bekezdés b) pontja alapján a helyébe lépett;
- c) az ellenérdekű fél (alzálogjog kötelezettjének) mint kérelmezett Pp. szerinti azonosító adatait;
- d) ha a jogosult vagy az ellenérdekű fél halála esetén az ő örököse, dologi hagyományosa (jelen alcímben a továbbiakban együtt: örökös), megszűnése esetén jogutóda ismert, az ő ismert Pp. szerinti azonosító adatait;
- e) mellékletként a jogosult vagy az ellenérdekű fél halála esetén – ha a hagyatéki eljárás jogerősen befejeződött – a jogerős hagyatékátadó végzést vagy öröklési bizonyítványt, megszűnése esetén a megszűnését, jogutódlással történő megszűnés esetén a jogutód személyét igazoló okiratot;
- f) annak a jogviszonynak, jognak vagy követelésnek a megjelölését, amelyhez kapcsolódóan a kérelmező a jogosultság fennállásának az igazolását kéri;
- g) a jogosultság megszerzését alátámasztó jogi jelentőségű tények előadását és a jogosultság megszerzése – ideértve a jogutódlás bekövetkezését is – jogalapjának (az az anyagi jogi jogszabályi rendelkezés, amely a jogosultság megszerzését előidéző tényeket meghatározza és annak alapján a jogosultságot a kérelmező megszerezte) megjelölését;
- h) a kérelmező arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy az igazolni kért jogosultság jogerős határozattal vagy közhiteles nyilvántartás tartalmával nem igazolható;
- i) a kérelmező arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a kérelemben megjelölt jogosultság igazolása tárgyában másik közjegyző előtt nincs folyamatban általa indított eljárás;
- j) a kérelmező arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy az ügyben polgári per vagy nemperes eljárás nincs folyamatban;
- k) a kérelmező arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy tudatában van annak, hogy bűncselekményt követ el, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba, és büntetőjogi felelőssége tudatában kijelenti, hogy a kérelemben foglaltak a valóságnak megfelelnek;
- l) az arra vonatkozó határozott kérelmet, hogy a közjegyző igazolja, hogy a kérelmezőt az általa közölt adatok alapján az általa megjelölt jogalapon az eljárás tárgyát képező jogosultság megilleti;
- m) a 27/D. § (1) bekezdése szerinti esetben az ügygondnok kirendelése iránti kérelmet.

(2) A kérelemhez csatolni kell a jogosultság megszerzését alátámasztó jogi jelentőségű tények bekövetkezését igazoló okiratot eredetiben, hiteles kiadmányban vagy hiteles másolatban. Egyebekben az eljárásban bizonyításnak nincs helye.

(3) A közjegyző a kérelmet visszautasítja, ha annak hiányait a kérelmező felhívás ellenére nem pótolta, valamint akkor is, ha a 27/D. § (1) bekezdése szerinti előlegezési kötelezettségének a kérelmező felhívás ellenére, a felhívásban megszabott határidő alatt nem tett eleget.

27/D. §

(1) Ha az ellenérdekű fél meghalt és örököse nem ismert, továbbá ha az ellenérdekű fél megszűnt és jogutóda nem ismert, vagy az ellenérdekű fél jogutód nélkül szűnt meg, az ellenérdekű fél jogállásnak az eljárásban történő betöltésére a közjegyző a kérelmező kérelmére ügygondnokot rendel. Az ügygondnok díját és költségét a kérelmező a 7. § szerint köteles megelőlegezni és azt a kérelmező viseli.

(2) A közjegyző a kérelem beérkezésétől – ha a kérelem hiányainak pótlására van szükség, akkor a hiányok pótlásától – számított 30 napon belül

- a) külön végzésbe foglalt bizonyítványt (jelen alcímben a továbbiakban: bizonyítvány) állít ki, amelyben azt igazolja, hogy a kérelemben foglaltak alapján a kérelmezőt a kérelemben megjelölt jogosultság megilleti, vagy
- b) a bizonyítvány kiállítását végzéssel megtagadja, ha magából a kérelemből megállapítható, hogy az részben vagy egészben alaptalan, vagy az eljárás lefolytatásának nincs helye.

(3) A bizonyítvány a kérelemtől eltérően nem állítható ki.

27/E. §

(1) A bizonyítványt a közjegyző a 12/B. § alkalmazásával hirdetményként közzéteszi, a közzététel ideje 15 nap. A közjegyző a hirdetmény közzétételéről a kérelmezőt, az ismert jogképes ellenérdekű felet (kérelmezettet) és a jogosult, valamint az ellenérdekű fél ismert örököseit, a jogutódlással megszűnt jogosult, illetve a jogutódlással megszűnt ellenérdekű fél ismert jogutódait a bizonyítvány megküldésével értesíti.

(2) Akinek ehhez jogi érdeke fűződik és a kérelmezőnek a bizonyítvány szerinti jogosultságát vitatja, a hirdetmény közzétételi határidejének utolsó napjától számított 15 nap alatt a bizonyítvány ellen kifogást terjeszthet elő az ügyben eljáró közjegyzőhöz.

(3) A kifogásban igazolni kell a jogi érdek fennállását és elő kell adni, hogy a kifogás előterjesztője a bizonyítványban foglaltakat milyen indokok alapján vitatja.

(4) A közjegyző a kifogást visszautasítja, ha

- a) az elkésett, vagy
- b) a kifogás hiányait az előterjesztője felhívás ellenére nem pótolta.

(5) A kifogást visszautasító végzést a kifogás előterjesztőjének kell kézbesíteni, aki a végzés ellen fellebbezéssel élhet.

(6) Szabályszerű kifogás esetén a közjegyző végzéssel a bizonyítvány hatálytalanságát állapítja meg. A végzést és az annak alapjául szolgáló kifogást a bizonyítvánnyal együtt a közjegyző kézbesíti a kérelmezőnek, aki a bizonyítvány hatálytalanságát megállapító végzés ellen fellebbezhet.

(7) Ha a bizonyítvány ellen szabályszerű kifogást nem terjesztettek elő, a bizonyítványt a kérelmezőnek kézbesíteni kell. A kérelmező a bizonyítvány ellen fellebbezhet.

(8) A bizonyítvány ellen a kérelmezőn kívül más nem fellebbezhet. A bizonyítványban foglaltakat sérelmesnek tartó fél – a (2) bekezdésben meghatározott határidő eltelte után – az igényeit a kérelmezővel szemben bírósági úton érvényesítheti. A per tárgya kizárólag annak a megállapítása is lehet, hogy a bizonyítvány szerinti jogosultság a bizonyítvány szerinti kérelmezőt nem illeti meg.

(9) A jogerős bizonyítványt bejegyzés alapjául szolgáló okiratnak és bejegyzési engedélynek kell tekinteni a közhiteles nyilvántartásba, más hatósági nyilvántartásba vagy jogszabály által rendszeresített egyéb nyilvántartásba történő bejegyzés iránti eljárásban.

(10) A bizonyítványhoz anyagi jogerőhatás nem fűződik.

27/F. §

(1) Az eljárásban

- a) a hiánypótlásra megszabott határidő nem hosszabbítható meg,
- b) a Pp. 178. §-a nem alkalmazható,
- c) a fellebbezést a feleknek észrevételezésre kiadni nem kell.

(2) Az eljárás félbeszakadásának nincs helye, az eljárás félbeszakadásának megállapítása helyett az eljárást meg kell szüntetni. Az eljárást megszüntető végzést nem kell kézbesíteni a meghalt vagy megszűnt fél jogutódának.

(3) Ha az eljárás során a felek személyében változás következik be, az eljárást meg kell szüntetni.

(4) Az eljárásban a Pp.-nek a kézbesítési megbízottra vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a közjegyző a kérelmet, valamint a kifogást – hiánypótlási felhívás nélkül – visszautasítja, ha a kérelmező a kérelem előterjesztésével, a kifogás előterjesztője a kifogás előterjesztésével egyidejűleg a kézbesítési megbízott megjelölésére és a vele kötött megbízási szerződés benyújtására vonatkozó kötelezettségének szabályszerűen nem tett eleget.

(5) Ha a fél a kézbesítési megbízott állítására vonatkozó kötelezettségének nem tett szabályszerűen eleget – ideértve azt is, ha a kézbesítési megbízott állítására vonatkozó kötelezettség a kérelem vagy a kifogás előterjesztése után következett be, és a fél a kézbesítési megbízott megjelölését előidéző ok bekövetkezésével egyidejűleg, külön felhívás nélkül a kézbesítési megbízott megjelölésére és a vele kötött megbízási szerződés benyújtására vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget –, vagy az iratokat a kézbesítési megbízott részére nem lehet kézbesíteni, a közjegyző az iratot hirdetmény útján kézbesíti.

(6) A közjegyző az iratot is a fentiek szerinti módon, hirdetmény útján kézbesíti annak a félnek is, akinek az irat azért nem volt kézbesíthető, mert az általa megadott címen a posta közlése szerint a cím nem azonosítható, a címzett ismeretlen, a címzett nem kereste, a címzett az átvételt megtagadta, a címzett elköltözött, a címzett meghalt vagy megszűnt, a kézbesítés akadályozott. Az eljárásban a Pp.-nek a kézbesítési fikcióra vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók.

(7) A közjegyzői díjazást, az ügygondnok díját és költségét (ügygondnoki díjazás) a kérelmező előlegezi és viseli.

(8) A fellebbezés illetékét a fellebbező fél viseli.

(9) Az eljárásban a felek eljárási költséget nem számíthatnak fel, a felek költségeiket maguk viselik.”

41. §

A Kjnp. „Alzálogjog fennállásának igazolására irányuló eljárás” alcíme a következő 27/G. §-sal egészül ki:

„27/G. §

(1) A bizonyítvány jogerőre emelkedése után és azt követően, hogy az ezzel felmerülő közjegyzői díjat és költséget, valamint az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés költségét az alzálogjog jogosultja megelőlegezte, az alzálogjog jogosultjának kérelmére a közjegyző a bizonyítvány megküldésével hatósági felhívás útján intézkedik a bizonyítvány tartalma szerint az alzálogjognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt.

(2) A hatósági felhívást megelőzően a közjegyző felhívja az alzálogjoggal biztosított követelés kötelezettjét (zálogjogosult), hogy a felhívásban megszabott határidő alatt nyilatkozzon a követelés fennállásáról.

(3) Ha az alzálogjoggal biztosított követelés kötelezettje (zálogjogjogosult) a követelés fennállását vitatja, a közjegyző az alzálogjog jogosultjának az (1) bekezdés szerinti kérelmét visszautasítja.”

15. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény módosítása

42. §

A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Gfbt.) 1. § b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, e törvény hatálya kiterjed:)

„b) a külföldi telephelyű gépjármű Magyarország területére történő belépésének, valamint Magyarország területén történő használatának feltételeire;”

43. §

(1) A Gfbt. 3. §-a a következő 10a. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„10a. gépjárműhasználat: egy gépjármű bármely használata, amely összeegyeztethető azon rendeltetésével, hogy a baleset időpontjában szállítási, illetve közlekedési eszközként szolgáljon, függetlenül a gépjármű jellemzőitől és attól, hogy a gépjárművet milyen terepen használják, valamint attól, hogy az – akár huzamos ideig – álló helyzetben vagy mozgásban van azzal, hogy a forgalomba helyezésre kötelezett gépjárművek esetén gépjárműhasználatnak minősül különösen az a teljes tartam, ami a gépjármű hatósági engedéllyel és jelzéssel történő ellátásának időpontjától a gépjármű forgalomból történő végleges kivonásáig tart, az ideiglenes forgalomban tartás engedélyezése, illetve ideiglenes forgalmi engedély kiadása esetén pedig gépjárműhasználatnak minősül az ideiglenes forgalomban tartási engedély, illetve az ideiglenes forgalmi engedély érvényességének

időtartama;”

(2) A Gfbt. 3. § 11. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„11. gépjárműsport-rendezvény: a gépjárműversenyen vagy edzésen részt vevő gépjárművekre kötött felelősségbiztosítási szerződésekre vonatkozó szabályokról szóló kormányrendeletben meghatározott fogalom;”

(3) A Gfbt. 3. § 21. és 22. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(E törvény alkalmazásában:)

„21. *Kártalanítási Alap*: az e törvény szerinti, Magyarországon székhellyel rendelkező biztosítók által létrehozott és finanszírozott pénzalap, amely a Magyarországon lakóhellyel rendelkező személyeknek – akár Magyarország területén, akár a 37. § (4) bekezdése szerinti esetben – okozott károk megtérítését fedezi, attól az időponttól kezdve, amikor azzal a biztosítóval szemben, amelynél a károkozó gépjármű a károkozás időpontjában biztosítási szerződés alapján fedezettel rendelkezett, a biztosító tevékenységét engedélyező tagállamban csőd-, vagy felszámolási eljárást indítottak, továbbá megtéríti a másik tagállam kártérítési szervezete által az adott tagállamban lakóhellyel rendelkező károsultak részére fizetett azon károkat, amelyeket a Magyarországon székhellyel rendelkező biztosító által biztosított gépjárművek okoztak, ha ezen biztosító ellen felszámolási eljárás indult;

22. *Kártalanítási Számla (Garanciaalap)*: az e törvény szerinti biztosítók által létrehozott és folyamatosan finanszírozott pénzalap, amelynek feladata különösen a biztosítási kötelezettség ellenére biztosítással nem rendelkező üzemben tartó gépjárműve által vagy az e törvényben meghatározott korlátozásokkal az ismeretlen üzemben tartó gépjárműve által, és az ismeretlen gépjárművel okozott károk, továbbá az e törvényben meghatározott egyéb károk megtérítése, amennyiben a kötelezettségvállalás országa Magyarország;”

(4) A Gfbt. 3. § 24. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„24. *kötelezettségvállalás országa*: bármely fajta gépjármű biztosítása esetén a

a) gépjármű telephelye szerinti ország,

b) baleset bekövetkezésének helye szerinti ország, ha a hatósági jelzés viselésére kötelezett gépjármű baleset részesévé vált, és nem rendelkezik érvényes hatósági jelzéssel, illetve a rajta lévő hatósági jelzés nem rendelhető, vagy már nem rendelhető hozzá, vagy

c) rendeltetés helye szerinti tagállam, ha a tulajdonszerzést követően a gépjármű tulajdonosa ezen tagállamban köt biztosítási szerződést;”

(5) A Gfbt. 3. §-a a következő 26a. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„26a. *másik tagállam kártérítési szervezete*: valamely Magyarországtól eltérő tagállamban létrehozott azon szervezet, amely ezen tagállamban lakóhellyel rendelkező károsultak részére kártérítést nyújt a bármely tagállamban székhellyel rendelkező csőd- vagy felszámolási eljárás alatt álló biztosító által biztosított gépjárművek által okozott károk tekintetében;”

(6) A Gfbt. 3. § 31. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„31. *székhely szerinti tagállam*: az a tagállam, ahol a kockázatot fedező biztosító központi irodája, biztosításközvetítő, valamint szaktanácsadó székhelye található;”

(7) A Gfbt. 3. § 33. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„33. *telephely szerinti ország*: az a szokásos üzemben tartási hely szerinti ország,

- a) amelynek hatósága a gépjárművet állandó vagy ideiglenes hatósági jelzéssel ellátta, vagy
- b) amelyben a hatósági jelzés viselésére nem kötelezett gépjárművek esetében a tulajdonos vagy a gépjármű felett egyébként rendelkezési jogot gyakorló személy (természetes személy, jogi személy, egyéni vállalkozó, egyéni cég) állandó lakóhelye (székhelye), illetve szokásos tartózkodási helye (az érintett telephelye, fióktelepe) található;”

(8) A Gfbt. 3. § 35. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„35. *üzemben tartó*: a gépjármű telephelye szerinti ország hatóságai által kibocsátott okiratba bejegyzett üzemben tartó (engedélyes, engedély jogosultja), ennek hiányában a tulajdonos, hatósági nyilvántartásba nem vett gépjárművek esetében a gépjármű tulajdonosa vagy használója;”

(9) A Gfbt. 3. § 36. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„36. *zöldkártya*: a zöldkártyarendszer országaiban elfogadott, egységes szabványnak megfelelő nemzetközi gépjármű-felelősségbiztosítási dokumentum, illetve elektronikus úton előállított tanúsítvány, amelyet a nemzeti iroda nevében a biztosítási szerződésnek megfelelően a biztosítók, illetve a biztosítók által meghatározott tartalommal az általuk feljogosított személyek bocsátanak ki az üzemben tartó számára, a meglátogatott országban megkövetelt gépjármű-felelősségbiztosítási fedezet meglétének igazolására;”

44. §

A Gfbt. 3/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3/B. §

Ahol e törvény euróban meghatározott összegről rendelkezik, azt 368,54 HUF/EUR árfolyamon kell átváltani forintra és ezen forint összeget kell érteni alatta.”

45. §

(1) A Gfbt. 4. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Minden magyarországi telephelyű gépjármű üzemben tartója köteles – a külön jogszabály alapján mentesített gépjárművek kivételével – az e törvény szerinti biztosítóval a gépjárműhasználat során okozott károk fedezetére az e törvényben meghatározott feltételek szerinti biztosítási szerződést kötni, és azt díjfizetéssel hatályban tartani (biztosítási kötelezettség).

(2) A biztosítási kötelezettség – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a mindenkori üzemben tartót a gépjárműhasználat kezdetétől a gépjárműhasználat végleges megszűnéséig terheli.”

(2) A Gfbt. 4. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Más tagállami telephelyű gépjármű tulajdonszerzését követően a gépjármű tulajdonosa – ha a gépjármű rendeltetési helye szerinti tagállama Magyarország – a tulajdonszerzését követően a gépjármű rendelkezésére bocsátásától számított 30 napos időtartamra köteles – választásától függően – vagy az e törvény szerinti biztosítóval vagy a gépjármű telephelye szerinti tagállam biztosítójával biztosítási szerződést kötni.”

(3) A Gfbt. 4. §-a a következő (8) és (9) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Az e törvény szerinti biztosítási kötelezettség nem terjed ki azon gépjárművekre, amelyek közutakon való használata nem megengedett vagy amelyeket kizárólag olyan területeken használnak, ahová a belépés a vonatkozó rendelkezések alapján korlátozott.

(9) Az e törvény szerinti biztosítási kötelezettség, valamint a Kártalanítási Számla kártérítési kötelezettsége nem terjed ki a nyilvánosság elől elzárt olyan területen okozott kárra, ahová a belépés a vonatkozó rendelkezések alapján jogilag vagy fizikailag korlátozott, amennyiben ezen kárt olyan gépjármű okozta, amelynek közutakon való használata nem megengedett.”

46. §

A Gfbt. 5. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A biztosító a magyarországi telephelyű gépjármű üzemben tartójának, valamint azon gépjármű tulajdonosának, amelynek rendeltetés helye szerinti tagállama Magyarország, továbbá a magyarországi telephelyű, de a rendeltetés helye szerint másik tagállamú gépjármű tulajdonszerzését követő tulajdonosának az e törvényben meghatározott feltételek szerinti biztosítási szerződés megkötésére vonatkozó – a biztosító díjtarifájának megfelelő – ajánlatát a 13. § (1) bekezdésében meghatározott összeghatárok szerint köteles elfogadni. A biztosító a biztosítási időszak kezdetét hatvan nappal megelőzően tett ajánlatot nem fogadhatja el, és ezen időpontot megelőzően szerződést nem köthet, az így létrejött szerződés érvénytelen. A biztosító az ajánlat elutasításáról annak beérkezésétől számított tizenöt napon belül értesíti az ajánlattevő üzemben tartót.”

47. §

A Gfbt. 7. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha az üzemben tartó változása a jogi személy jogutódlással történő megszűnése, vagy – az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény alapján – az egyéni

vállalkozói tevékenység folytatására való jogosultság egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság alapítása miatti megszűnése okán következik be, a szerződés érdekmúlással nem szűnik meg.”

48. §

(1) A Gfvt. 15. § f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A biztosítás nem terjed ki arra a kárra, amely)

„f) a gépjármű szállítási, illetve közlekedési eszközkénti rendeltetésétől eltérő módon, munkagépként való használata során keletkezett;”

(2) A Gfvt. 15. § h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A biztosítás nem terjed ki arra a kárra, amely)

„h) munkabalesetnek minősül, és a gépjármű javítási vagy karbantartási munkái során keletkezett;”

49. §

A Gfvt. 16. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az ideiglenes forgalmi engedéllyel, az ideiglenes forgalomban tartási engedéllyel rendelkező gépjárművek, az igazolólapal rendelkező lassú járművek és a négykerekű segédmotoros kerékpárok (quadok), továbbá a külön jogszabályban meghatározott forgalomba helyezésre nem kötelezett gépjárművek esetében, valamint a 4. § (7) bekezdésében foglalt esetben a biztosítási szerződésben megjelölt határozott tartamú szerződés köthető.”

50. §

(1) A Gfvt. 26. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A szünetelés a (2) bekezdésben meghatározott időpontoknak megfelelően a kivonás napjától – hivatalból történő ideiglenes kivonás esetén a (6) bekezdésben meghatározott naptól – a szünetelés lejártának napjáig vagy a gépjármű ismételt forgalomba helyezésének napjáig, de legfeljebb egy évig tart.”

(2) A Gfvt. 26. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A hivatalból történő ideiglenes kivonás következtében fennálló szünetelés esetén a biztosító a (2) bekezdésben meghatározott értesüléstől számított három munkanapon belül tájékoztatja az üzemben tartót a kockázatviselés – értesüléstől számított ötödik munkanapot követő napon bekövetkező – szünetelésének tényéről és az esetlegesen bekövetkező károkozás következményeiről.”

51. §

(1) A Gfvt. 28. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A károsult kártérítési igényét e törvény alapján, a biztosítási szerződés keretei között a károkozó gépjármű üzemben tartójának biztosítójával szemben közvetlenül, illetve az e törvényben meghatározott esetekben a Kártalanítási Számla kezelőjével vagy a Kártalanítási Alap kezelőjével szemben jogosult érvényesíteni.”

(2) A Gfvt. 28. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Pótkocsiból és az azt vontató gépjárműből álló járműszerelvény által okozott baleset esetén – ha a pótkocsi azonosítható, azonban a vontató gépjármű nem azonosítható – a pótkocsi biztosítója, feltéve, hogy a teljes kár megtérítésére nem köteles, a károsultat annak kérelmére haladéktalanul tájékoztatja:

- a) a pótkocsit vontató gépjármű biztosítójának nevééről, vagy
- b) – amennyiben a pótkocsi biztosítója nem tudja azonosítani a pótkocsit vontató gépjármű biztosítóját – a Kártalanítási Számla helytállási kötelezettségéről.”

52. §

A Gfvt. 34. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A Nemzeti Iroda, valamint a Kártalanítási Számla kezelője az általa kifizetett kártérítési összeg megtérítését követelheti az üzemben tartótól, illetve a vezetőtől, ha a kárt a 4. § (8) bekezdésében meghatározott gépjárművel okozták.”

53. §

A Gfvt. 35. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A károsult a biztosítási kötelezettség ellenére szerződéssel nem rendelkező, vagy ismeretlen üzemben tartó gépjárműve által, vagy az ismeretlen gépjárművel vagy a 4. § (8) bekezdésében meghatározott gépjárművel Magyarország területén okozott, vagy a 26. §-ban meghatározott szünetelés ideje alatt bekövetkezett kárának megtérítése iránti igényét az e törvényben foglaltak alapján – a 36. §-ban foglalt kivételekkel – a Kártalanítási Számla kezelőjével szemben is érvényesítheti. A Kártalanítási Számla kezelője a 13. § (1) bekezdésében meghatározott összeghatárokig köteles helytállni. A károsult kárát a Kártalanítási Számla kezelője akkor is köteles megtéríteni, ha a kárt forgalomba nem helyezett vagy a forgalomból kivont gépjárművel okozták.”

54. §

(1) A Gfvt. 36. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A Kártalanítási Számla kezelőjének kártalanítási kötelezettsége nem terjed ki a 4. § (9) bekezdésében meghatározott feltételek megléte esetén okozott károkra.”

(2) A Gfvt. 36. § (8) bekezdése a következő i) ponttal egészül ki:

(A 34. §-ban meghatározottaktól függetlenül a Kártalanítási Számla kezelője a károsult követelésének kielégítésével kapcsolatban felmerült összes ráfordítása és – átalányösszegben is

megállapítható – költsége megtérítését követelheti:)

„i) egyetemlegesen a 4. § (8) bekezdésében meghatározott gépjármű üzemben tartójától és vezetőjétől.”

55. §

A Gfbt. „A Kártalanítási Számla helytállási kötelezettsége” alcíme a következő 36/A. §-sal egészül ki:

„36/A. §

A forgalomból kivont gépjárművel vagy a 4. § (8) bekezdésében meghatározott gépjárművel Magyarország területén okozott károk megtérítése esetében a Kártalanítási Számla kezelője megtérítéssel élhet a balesetet okozó gépjármű telephelye szerinti tagállam garanciaalapjával szemben.”

56. §

A Gfbt. 41. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„41. §

A külföldi telephelyű gépjármű Magyarország területére harmadik ország, valamint a Rendszámegyezményhez nem csatlakozott tagállam területéről csak akkor léphet be, illetve Magyarország területén akkor közlekedhet, ha

- a) üzemben tartója (vezetője) érvényes, a zöldkártyarendszer országaiban elfogadott, egységes szabványnak megfelelő, gépjármű-felelősségbiztosítási fedezetet igazoló zöldkártyával rendelkezik, vagy
- b) a gépjármű olyan ország hatósági jelzéseit és országjelét viseli, amely a Rendszámegyezmény részese.”

57. §

(1) A Gfbt. 42. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A (2) bekezdés szerinti gépjárművek esetében abban az esetben végezhetnek a jogszabályokban a biztosítás ellenőrzésére feljogosított szervek a biztosításra vonatkozó ellenőrzést, ha az szükséges, az elérendő céllal arányos, nem megkülönböztető jellegű, és

- a) olyan ellenőrzés részeként végzik, amely nem kizárólag a biztosítás ellenőrzésére irányul, vagy
- b) az általános ellenőrzési rendszer részét képezi, amelynek keretében magyarországi szokásos üzemben tartási hellyel rendelkező gépjárműveket is ellenőrzik, és ahhoz nem szükséges a gépjármű megállítása.”

(2) A Gfbt. 42. §-a a következő (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az (5) bekezdés szerinti ellenőrzés során – az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban – a személyes adatok kezelhetők, amennyiben ez a nem magyarországi

szokásos üzemeltetési hellyel rendelkező gépjárművek biztosítás nélküli használatával szembeni fellépés céljából szükséges.

(7) A (6) bekezdés szerinti adatkezelés során meg kell határozni az adatkezelés pontos célját, hivatkozni kell a vonatkozó jogalapra, meg kell felelni a vonatkozó biztonsági követelményeknek és tiszteletben kell tartani a szükségesség, az arányosság és a célhoz kötöttség elvét, továbbá arányos adatmegőrzési időszakot kell megállapítani. A kizárólag a biztosítás ellenőrzése céljából kezelt személyes adatok csak addig őrizhetők meg, amíg azokra szükség van az említett cél eléréséhez, és amint ez megvalósult, azokat teljes egészében törölni kell. Ha a biztosítás ellenőrzése során megállapítják, hogy egy gépjármű rendelkezik érvényes és hatályos kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással, úgy az adatkezelőnek azonnal törölnie kell ezeket az adatokat. Ha az ellenőrzés során nem sikerül megállapítani, hogy a gépjármű rendelkezik-e érvényes és hatályos kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással, az adatok csak korlátozott időtartamig őrizhetők meg, amely nem haladhatja meg a biztosítási fedezet meglétének ellenőrzéséhez szükséges napok számát.”

58. §

A Gfbt. Második Része a következő alcímmel egészül ki:

„A Kártalanítási Alap helytállási kötelezettsége

43/A. §

(1) Ha azzal a biztosítóval szemben, amelynél az üzemben tartó a károkozó gépjárműve vonatkozásában a károkozás időpontjában biztosítási szerződés alapján fedezettel rendelkezett, a biztosító tevékenységét engedélyező tagállamban csőd-, vagy felszámolási eljárást indítottak, a csőd- vagy felszámolási eljárás megindításának időpontjától kezdve a magyarországi lakóhellyel rendelkező károsult a kárának megtérítése iránti igényét a Kártalanítási Alap kezelőjével szemben is érvényesítheti függetlenül attól, hogy a kárt Magyarország területén, vagy a 37. § (4) bekezdése szerinti esetben Magyarország területén kívül okozták.

(2) Ha a károsult az (1) bekezdés szerint kártérítési igényét a Kártalanítási Alaphoz nyújtotta be, a Kártalanítási Alap erről a tényről a kártérítési igény kézhezvételét követően tájékoztatja

- a) a károkozó gépjármű biztosítójának székhelye szerinti másik tagállam kártérítési szervezetét,
- b) a Kártalanítási Szervezetet, és
- c) a károkozó gépjármű csődeljárás vagy felszámolási eljárás alatt álló
 - ca) biztosítóját vagy
 - cb) biztosítójának a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról (Szolvencia II) szóló 2009. november 25-i 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Szolvencia 2 irányelv) 268. cikk (1) bekezdés e) pontjában meghatározott vagyonsfelügyelőjét, illetve f) pontjában meghatározott felszámolóját.

(3) A felszámolási eljárás alatt álló magyarországi székhelyű biztosító felszámolója tájékoztatja a másik tagállam kártérítési szervezetét, ha kártérítést nyújt, vagy nem ismeri el felelősségét egy olyan kárigény esetében, amelyet a Kártalanítási Alaphoz is továbbítottak.

(4) A Kártalanítási Alap köteles – többek között a Kártalanítási Alap kérésére a károsult által, továbbá a csőd- vagy felszámolási eljárás alatt álló biztosító vagy annak a Szolvencia 2 irányelv

268. cikk (1) bekezdés *e*) pontjában meghatározott vagyonsfelügyelője, illetve *f*) pontjában meghatározott felszámolója által szolgáltatott információk alapján – legkésőbb a kártérítési igény benyújtásától számított három hónapon belül a károsultnak:

- a) kellően megindokolt kártérítési javaslatot tenni azokban az esetekben, amelyekben
 - aa) megállapítja, hogy az (1) bekezdés értelmében helytállási kötelezettsége áll fenn,
 - ab) a felelősség nem vitás és
 - ac) a kárt a 13. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, jogcímenként összecszerűen megállapította, vagy
- b) indoklással ellátott választ adni a kártérítési igényben foglalt egyes követelésekre, azokban az esetekben, amikor
 - ba) megállapítja, hogy az (1) bekezdés értelmében nem áll fenn helytállási kötelezettsége,
 - bb) a felelősséget nem ismeri el vagy az nem egyértelmű, vagy
 - bc) a teljes kárt összecszerűen nem állapította meg.

(5) Ha a Kártalanítási Alap a (4) bekezdés a) pontjának megfelelően kártérítési javaslatot tett, egyösszegű pénzbeli kártérítés esetén köteles a megállapított összeget a kártérítési javaslat elfogadását követően indokolatlan késedelem nélkül, de legfeljebb a kártérítési javaslat károsult általi elfogadásától számított három hónapon belül a károsultnak megfizetni.

(6) Ha a kárt csak részben határozták meg összecszerűen, az (5) bekezdésben foglaltakat a kár összecszerűen meghatározott részére kell alkalmazni a vonatkozó, indoklással ellátott kártérítési javaslat károsult általi elfogadásának időpontjától kezdve.

43/B. §

(1) A Kártalanítási Alap haladéktalanul tájékoztatja valamennyi másik tagállam kártérítési szervezetét, továbbá kártalanítási szervezetét a Magyarországon székhellyel rendelkező biztosító felszámolását elrendelő jogerős bírósági végzésről.

(2) A Kártalanítási Alap az ezen alcím szerinti eljárás valamennyi szakaszában kellő időben együttműködik a másik tagállamok kártérítési szervezeteivel, továbbá kártalanítási szervezeteivel, a csődeljárás vagy felszámolási eljárás alatt álló biztosítóval, annak kárrendezési megbízottjával, vagyonsfelügyelőjével vagy felszámolójával, valamint más tagállamok illetékes nemzeti hatóságaival és valamennyi egyéb érdekelt féllel.

(3) A Kártalanítási Alap a (2) bekezdés szerinti együttműködés keretében jogosult a (2) bekezdésben felsorolt személyektől és szervezetektől információt kérni, illetve kapni, valamint ezek számára információt nyújtani, különösen az adott kárigény részleteiről.

(4) A (2) bekezdés szerinti együttműködés keretében a felszámolási eljárás alatt álló magyarországi székhelyű biztosító, illetve annak felszámolója, a Felügyelet, valamint a magyar jog hatálya alá tartozó egyéb érdekelt felek kötelesek a másik tagállam kártérítési szervezetének információt nyújtani, illetve jogosultak attól információt kérni vagy kapni, különösen az adott kárigény részleteiről.

43/C. §

(1) Ha a Kártalanítási Alap a másik tagállamban székhellyel rendelkező, csődeljárás vagy felszámolási eljárás alatt álló biztosítóval szemben fennálló, a 43/A. § (1) bekezdés szerinti igény alapján a károsultnak – a 43/A. § (5), illetve (6) bekezdése szerint – kifizette a kártérítési összeget, akkor a Kártalanítási Alap jogosult ezen kifizetett összeg és az ezzel kapcsolatban felmerült összes

ráfordítása és költsége teljes megtérítését követelni a csőd eljárás vagy felszámolási eljárás alatt álló biztosító székhelye szerinti másik tagállam kártérítési szervezetétől.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megtérítés folytán a károsultat a károkozóval és biztosítójával szemben megillető jogok a másik tagállam kártérítési szervezetére szállnak át, kivéve a károsultnak a balesetet okozó szerződő vagy más biztosított személlyel szembeni azon jogai, amelyek alapján támasztandó igény felelősségbiztosítási fedezetét a fizetése képtelenné vált biztosító nyújtana az alkalmazandó nemzeti joggal összhangban.

43/D. §

(1) Ha magyarországi székhelyű az a felszámolási eljárás alatt álló biztosító, amelynél a másik tagállamban lakóhellyel rendelkező károsultnak kárt okozó gépjármű üzemben tartója a károkozás időpontjában a károkozó gépjármű vonatkozásában biztosítási szerződés alapján fedezettel rendelkezett, és a károsult tagállama szerinti másik tagállam kártérítési szervezete a kártérítést a károsultnak megfizette, a Kártalanítási Alap köteles a kártérítésként kifizetett összeget teljes egészében megtéríteni ezen másik tagállam kártérítési szervezetének észszerű időn belül, de legkésőbb a másik tagállam kártérítési szervezetétől érkező megtérítési igény kézhezvételétől számított hat hónapon belül, kivéve, ha a Kártalanítási Alap és a másik tagállam kártérítési szervezete írásban másként állapodik meg.

(2) Ha a Kártalanítási Alap az (1) bekezdés szerint megtérítést nyújtott a másik tagállam kártérítési szervezetének, a megtérítés folytán a károsultat a károkozóval és biztosítójával szemben megillető jogok a Kártalanítási Alapra szállnak át, kivéve a károsultnak a balesetet okozó szerződő vagy más biztosított személlyel szembeni azon jogai, amelyek alapján támasztandó igény felelősségbiztosítási fedezetét a fizetése képtelenné vált biztosító nyújtana az alkalmazandó nemzeti joggal összhangban.

43/E. §

(1) A Kártalanítási Alap kizárólag olyan mértékben köteles helytállni, amilyen mértékben a károsult a kárának megtérítését a társadalombiztosítás vagy vagyon- és felelősségbiztosítás alapján nem követelheti.

(2) A vagyon- és felelősségbiztosításból, valamint a társadalombiztosításból eredő megtérítési követeléseket a Kártalanítási Alap nem fedezi.”

59. §

A Gfbt. a következő 51/A. §-sal egészül ki:

„51/A. §

(1) A kárnyilvántartó szerv, illetve ha az adatok csak a biztosító rendelkezésére állnak, akkor a biztosító az üzemben tartó kérelmére köteles – a kérelem beérkezését követő 15 napon belül – a kérelmet megelőző időszak vonatkozásában – amennyiben ezen időszak tartama az öt évet meghaladja, úgy legalább ötéves időszakokra visszamenőleg – az Európai Bizottságnak a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló 2009. szeptember 16-i 2009/103/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. cikkében meghatározott tárgykörben kiadott rendeletében meghatározott adatokról, az abban meghatározott formában igazolást (a továbbiakban: kártörténeti igazolás) kiadni.

(2) A biztosító a más tagállamban kártörténeti igazolás kiadására jogosult szervezet által kiadott kártörténeti igazolás figyelembevétele során nem alkalmazhat hátrányos megkülönböztetést az üzemben tartó állampolgársága, illetve kizárólag korábbi más tagállambeli lakóhelye (székhelye) alapján, valamint ezen okokból nem állapíthat meg magasabb díjat.

(3) A kártörténeti igazolás figyelembevétele során a biztosító a más tagállamban kiadott kártörténeti igazolást ugyanúgy kezeli, mint a kárnyilvántartó szerv által kiadott kártörténeti igazolást, ideértve az esetleges díjkedvezmények alkalmazását is.

(4) A biztosító közzéteszi a kártörténeti igazolások díjmegállapítás során történő felhasználására vonatkozó politikájának általános áttekintését.”

60. §

A Gfvt. 54. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Az Információs Központ a (3) bekezdésben foglaltakon kívül együttműködik továbbá a más tagállamokban működő információs központokkal, hogy a 4. § (7) bekezdés szerinti gépjárműre vonatkozó szükséges információk rendelkezésre álljanak.”

61. §

A Gfvt. 56. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A MABISZ a Kártalanítási Szervezet, a Kártalanítási Számla, valamint a Kártalanítási Alap kezelése vonatkozásában a honlapján közzéteszi a károsultak számára a kártérítési igényük ezen szervezetekhez történő benyújtására vonatkozó lényeges információkat.”

62. §

A Gfvt. 57. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Magyarországon székhellyel rendelkező biztosítók a magyarországi telephelyű gépjárművek kötelező gépjármű-felelősségbiztosításából származó előző évi piaci összdíjbevételek 0,25%-ának megfelelő összegben, negyedévente, a MABISZ elkülönített szervezeti egysége – mint a Kártalanítási Alap kezelője – részére befizetést teljesítenek, amely befizetési kötelezettség ezen biztosítók számára az adott negyedéves szerződésállományukban lévő gépjárművek darabszámának – gépjármű-kategóriánként a Kártalanítási Alap kezelője által megállapított kockázati szorzókkal súlyozott – mértékében áll fenn. A befizetési kötelezettség – az e törvény szerinti tevékenységét megkezdő Magyarországon székhellyel rendelkező biztosítót terhelő kötelezettség kivételével – mindaddig szünetel, amíg az Alap egyenlege meghaladja az előző évi piaci összdíjbevétel 6%-át.”

63. §

A Gfvt. 57/E. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„57/E. §

(1) A Kártalanítási Alap kezelőjére engedményezési nyilatkozat megtétele nélkül is átszállnak mindazon jogok és a Kártalanítási Alap kezelőjét terhelik mindazon kötelezettségek, amelyek a biztosítási szerződés vonatkozásában a felszámolás vagy csődeljárás alatt álló biztosítót – a felszámolás vagy csődeljárás elrendelését megelőzően – illették meg, illetve terhelték, továbbá az Alap kezelője megtérítést követelhet a felszámolás vagy csődeljárás alatt álló biztosítótól, illetve az annak jogait és kötelezettségeit átvevő másik tagállam kártérítési szervezetétől.

(2) Az Alap kezelője és a felszámolás alatt álló, Magyarországon székhellyel rendelkező biztosító felszámolója a kártérítési igényének rendezése és a biztosítási szerződésekhez kapcsolódó követelések érvényesítése során együttműködnek, amelynek keretében a felszámoló köteles

- a) a felszámolás elrendelését követő 45 napon belül a biztosítási szerződésekről, az ezekre előírt, valamint a teljesített díjakról, a felszámolás alatt álló, Magyarországon székhellyel rendelkező biztosítónak bejelentett káreseményekről, valamint a szerződésekkel és a káreseményekkel kapcsolatban folyamatban lévő eljárásokról tételes listát készíteni, és azt a szerződések, a káresemények és az eljárások iratanyagával együtt az Alap kezelője részére átadni;
- b) a felszámolás alatt álló, Magyarországon székhellyel rendelkező biztosítót a kockázatviselése megszűnéséig megillető meg nem fizetett díjakat behajtani és az Alap részére átutalni; és
- c) a felszámolás során nála bejelentett káreseményeket a károsult egyidejű tájékoztatása mellett az Alap kezelőjének haladéktalanul továbbítani.

(3) Ha a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási állománnyal kapcsolatos biztosítástechnikai tartalmak fedezetére szolgáló eszközök – Bit. 168. § (2) bekezdésében meghatározott – pótlására kerül sor, a Kártalanítási Alap kezelője megtérítést követelhet a tevékenységi engedély visszavonásával érintett Magyarországon székhellyel rendelkező biztosítótól, feltéve, ha a megtérítés nem veszélyezteti a biztosító azon hitelezője igényének kielégítését, amelynek biztosítási szerződésen alapuló követelése van a tevékenységi engedély visszavonásával érintett biztosítóval szemben.”

64. §

A Gfbt. 61. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Kártalanítási Alap térítési kötelezettsége a 2023. december 23-án vagy azt követően csőd- vagy felszámolási eljárás alá kerülő más tagállamban székhellyel rendelkező biztosító esetében áll fenn.”

65. §

A Gfbt. „Átmeneti rendelkezések” alcíme a következő 62/E. §-sal egészül ki:

„62/E. §

(1) A Kártalanítási Alap kezelője 2023. december 23-ig jogosult és törekszik megállapodást kötni – a jelen törvény 2023. december 23-án hatályba lépő, A Kártalanítási Alap helytállási kötelezettsége alcímében foglaltak végrehajtása érdekében – másik tagállamok kártérítési szervezeteivel feladatköreik, kötelezettségeik és a megtérítési eljárások meghatározása céljából.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megállapodás megkötéséről a Kártalanítási Alap kezelője haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot és a biztosítási piac szabályozásáért felelős minisztert.”

66. §

A Gfbt. 70. §-a a következő i) ponttal egészül ki:

(Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:)

„i) az Európai Parlament és Tanács 2021. november 24-i 2021/2118 (EU) irányelve a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló 2009/103/EK irányelv módosításáról.”

67. §

A Gfbt.

- a) 2. § b) pontjában a „gépjárműversenyen (edzésen)” szövegrész helyébe a „gépjárműsport-rendezvényen” szöveg,
- b) 3. § 16. és 20. pontjában, 15. § k) pontjában, 37. § (2) bekezdésében, valamint 43. § (1) és (3) bekezdésében a „gépjármű üzemeltetésével” szövegrész helyébe a „gépjármű használatával” szöveg,
- c) 3. § 23. pontjában a „gépjármű üzemeltetéséből” szövegrész helyébe a „gépjármű használatából” szöveg,
- d) 8. § (2) bekezdésében és 19. § (5) bekezdésében a „forgalomban történő részvétel” szövegrész helyébe a „gépjárműhasználat” szöveg,
- e) 12. §-ában és 27. §-ában a „gépjármű üzemeltetése” szövegrész helyébe a „gépjármű használata” szöveg,
- f) 15. § i) pontjában a „gépjárműverseny vagy az ahhoz szükséges edzés” szövegrész helyébe a „gépjárműsport-rendezvény” szöveg,
- g) 37. § (4) bekezdésében a „gépjármű (nem magyarországi telephelyű gépjármű) üzemeltetésével” szövegrész helyébe a „gépjármű (nem magyarországi telephelyű gépjármű) használatával” szöveg,
- h) 57/G. § (1) bekezdésében a „tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó jogszabályainak közelítéséről, valamint a Tanács 73/239/EGK és 88/357/EGK irányelveinek módosításáról szóló 2000. május 16-i 2000/26/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikk (1) bekezdésében” szövegrész helyébe a „gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló, 2009. szeptember 16-i 2009/103/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikk (1) bekezdésében” szöveg

lép.

68. §

Hatályát veszti a Gfbt.

- a) 15. § g) pontja,
- b) 36. § (6a)–(6h) bekezdése és (8a)–(8b) bekezdése,
- c) 51. § (10) bekezdése,
- d) 57. § (5) és (6) bekezdése,
- e) 62/D. §-a.

16. A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény módosítása

69. §

A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Pft.) 20.

§ (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A számlatulajdonos szervezet jogi formáját szabályozó jogszabályban a szervezet képviselőre jogszabály erejénél fogva jogosultként meghatározott személy, ideértve a számlatulajdonos szervezet törvényes képviselőjét, valamint a számlatulajdonos szervezet törvényes képviselője által e célból meghatalmazott személyt (e § alkalmazásában a továbbiakban: szervezetet képviselő) – a pénzforgalmi szolgáltató által rendszeresített módon – írásban jelenti be (e § alkalmazásában a továbbiakban: bejelentés) a fizetési számla felett rendelkezni jogosultat. A pénzforgalmi szolgáltató nem vizsgálja, hogy a számlatulajdonos, illetve a szervezetet képviselő által a fizetési számla feletti rendelkezésre bejelentett személy az egyéb jogszabályokban előírt feltételeknek megfelel-e.”

70. §

(1) A Pft. 46. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója visszatéríti a kedvezményezett által vagy rajta keresztül kezdeményezett, és a fizető fél által jóváhagyott fizetési művelet összegét, ha:)

„a) a jóváhagyás a megadásának időpontjában nem tartalmazta a fizetési művelet pontos összegét, és”

(2) A Pft. 46. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállása tekintetében a pénzforgalmi szolgáltató kérésére a bizonyítás a fizető felet terheli.”

71. §

A Pft. IX/A. Fejezete a következő 55/D. §-sal egészül ki:

„55/D. §

(1) Ha a Hpt. hatálya alá tartozó, fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás a fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélési kockázatok meghatározása, valamint az ezen fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélések felderítésének és megelőzésének támogatása céljából központi visszaélésszűrő rendszert is működtet, a fizetési rendszerben részt vevő pénzforgalmi szolgáltató a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás részére átadja a pénzügyi vállalkozás által működtetett fizetési rendszerben feldolgozandó, elszámolandó, teljesítendő, forint fizetési megbízásoknak, valamint a pénzforgalmi szolgáltatóhoz benyújtott deviza- és határon átnyúló átutalási megbízásoknak, továbbá a pénzforgalmi szolgáltató saját ügyfelei közötti forint és deviza átutalási megbízásoknak a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás által előírt, a 2. mellékletben meghatározott adatkörbe tartozó adatait. A pénzforgalmi szolgáltató ezen kötelezettségének a pénzforgalmi szolgáltató saját ügyfelei közötti fizetési megbízásokat kivéve az azonnali átutalási megbízások esetében azoknak a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás felé feldolgozás céljából történő továbbítását megelőzően, egyéb fizetési műveletek esetében a központi visszaélésszűrő rendszert működtető pénzügyi vállalkozás által meghatározott időpontban tesz eleget.

(2) A fizetési rendszerben részt vevő pénzforgalmi szolgáltató a Hpt. hatálya alá tartozó, fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás által vállalt feldolgozási határidőn belül nyújtott

visszaélési kockázati információkat a pénzforgalmi szolgáltatáshoz kapcsolódóan a fizetésekhez kapcsolódó valamennyi tevékenysége vonatkozásában az 55/A. § (1) bekezdése szerinti keretrendszere keretében veszi figyelembe.

(3) Ha a fizetési rendszerben részt vevő pénzforgalmi szolgáltató a Hpt. hatálya alá tartozó, fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás által a fizetési művelet kapcsán nyújtott visszaélési kockázati információhoz kapcsolódóan a (2) bekezdés szerinti intézkedések alapján észszerű okból csalásra gyanakszik, ezt a tényt haladéktalanul jelzi a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozásnak.

(4) Ha a (2) és (3) bekezdésben foglaltakat követően értesül a fizetési rendszerben részt vevő pénzforgalmi szolgáltató a Hpt. hatálya alá tartozó, fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás által a fizetési művelet kapcsán nyújtott visszaélési kockázati információhoz kapcsolódóan csalás gyanújáról vagy csalásról, ezt a tényt haladéktalanul jelzi a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozásnak.”

72. §

A Pft. 62. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A pénzforgalmi szolgáltatóhoz beérkezett hatósági átutalási megbízás és átutalási végzés legfeljebb a keretszerződés megszűnésének időpontjáig állítható sorba, amelyről a pénzforgalmi szolgáltató a hatósági átutalási megbízás adóját, az átutalási végzés kibocsátóját a fizetési megbízás, végzés átvételét követően haladéktalanul tájékoztatni köteles.”

73. §

A Pft. a 2. melléklet szerinti 2. melléklettel egészül ki.

74. §

A Pft.

- a) 36/A. § (6) bekezdésében a „kizárólag” szövegrész helyébe a „csak”,
- b) 36/E. §-ában a „(2) bekezdés” szövegrész helyébe a „(3) bekezdés” szöveg lép.

17. A nemzeti vagyronról szóló 2011. évi CXCVI. törvény módosítása

75. §

A nemzeti vagyronról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 3. § (1) bekezdése a következő 2a. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„2a. építményi jog: a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) ÖTÖDIK KÖNYV XXXII/A. fejezete szerinti építményi jog.”

76. §

Az Nvtv. 5. alcíme a következő 11/C. §-sal egészül ki:

„11/C. §

- (1) Nemzeti vagyon tekintetében a Ptk. építményi jogra vonatkozó rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
- (2) Nemzeti vagyon tekintetében építményi jog határozott időre, de legfeljebb 35 évre alapítható, melynek során e törvénynek a nemzeti vagyon hasznosítására vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy az építményi jog alapítására kizárólag visszterhesen, az építményi jog forgalmi értékének megfizetésével kerülhet sor.
- (3) Az építményi jog alapításáról szóló szerződésben a felek megállapodnak az ingatlanon vagy annak felszíne alatt a jogosult által létesíthető épület fizikai jellemzőiről és a hasznosítás feltételeiről, továbbá a jogosult által az építményi jog fennállása alatt az építményi jog gyakorlásának ellenértékéért történő díjfizetés feltételeiről.
- (4) Az építményi jog alapján létesített épület tekintetében az építményi jog fennállása alatt a tulajdonos kötelezettségei az építményi jog jogosultját terhelik, ideértve az építményi joggal érintett ingatlannal vagy ingatlanrészsel, az építményi jog alapításakor azon már fennálló épülettel, valamint az építményi jog alapján létesített épülettel kapcsolatos kárveszélyt is.
- (5) A nemzeti vagyon tekintetében alapított építményi jog átruházására és megterhelésére a tulajdonosi joggyakorló előzetes jóváhagyásával kerülhet sor.
- (6) Az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló nemzeti vagyon tekintetében alapított építményi jog gyakorlása során létesített, az ingatlannal tartósan egyesített építmény az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonába kerül, amelyre tekintettel az építményi jog megszűnésekor a felek egymással elszámolnak.”

77. §

Az Nvtv.

- a) 3. § (1) bekezdés 3. pontjában a „működtetési jog, jogszabályon” szövegrész helyébe a „működtetési jog, építményi jog, jogszabályon” szöveg,
- b) 3. § (4) bekezdésében a „rendelkezik – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), az üzletrészeknek” szövegrész helyébe a „rendelkezik – a Ptk., az üzletrészeknek” szöveg,
- c) 6. § (1) bekezdésében a „működtetési jog, jogszabályon” szövegrész helyébe a „működtetési jog, építményi jog, jogszabályon” szöveg lép.

78. §

Az Nvtv. 19. § a) pontjában a „10-11/B. §-a” szövegrész helyébe a „10-11/C. §-a” szöveg lép.

18. A budapesti Istvánmező rehabilitációs programjáról, kiemelten a Budapesti Olimpiai Központ integrált rekonstrukciójáról szóló 2012. évi LXXV. törvény módosítása

79. §

A budapesti Istvánmező rehabilitációs programjáról, kiemelten a Budapesti Olimpiai Központ integrált rekonstrukciójáról szóló 2012. évi LXXV. törvény 6. § (2) bekezdésében a „teljes körűen” szövegrész helyébe a „teljeskörűen” szöveg lép.

19. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosítása

80. §

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:45. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A kiválás történhet úgy is, hogy a szétváló jogi személy fennmarad, és vagyonának egy részével úgy hozza létre a jogutód jogi személyt, hogy annak egyedüli tagja lesz (leválás).”

81. §

A Ptk. 5:89. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A zálogjoggal biztosított követelést – ideértve az olyan követelést is, amely még nem jött létre – annak azonosítására alkalmas módon, az alapjául szolgáló egy vagy több jogviszonyra és a követelés összegére utalással vagy az alapul szolgáló egy vagy több jogviszonyra utalással és annak az összegnek a megjelölésével kell meghatározni, amelynek erejéig a zálogjogosult a zálogtárgyból kielégítést kereshet.”

82. §

A Ptk. 5:98. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a felek a zálogszerződésben a követelést nem a követelés összegére utalással, hanem annak az összegnek a megjelölésével határozták meg, amelynek erejéig a zálogjogosult a zálogtárgyból kielégítést kereshet, a zálogjog a követelést és járulékait annyiban biztosítja, amennyiben azok a keretösszeget nem haladják meg.”

83. §

(1) A Ptk. 5:99. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A biztosított követelés átruházásával vagy egyéb módon való átszállásával a zálogjog is átszáll a követelés új jogosultjára, aki a korábbi zálogjogosult helyébe lép. A követelés átruházója köteles a zálogtárgyat vagy a jelzálogjog átszállásának a bejegyzéséhez szükséges jognyilatkozatokat az új zálogjogosult részére kiadni.

(2) A biztosított követelés egy részének átruházása vagy egyéb módon történő átszállása esetén – a felek vagy jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a régi és az új zálogjogosultat a zálogjog a követeléseik arányában akként illeti meg, hogy a régi zálogjogosult a rangsorban megelőzi az új zálogjogosultat. Ha a követelés átruházásával vagy átszállásával többen egyidejűleg szereznek zálogjogot, a zálogjog őket azonos ranghelyen illeti meg.”

(2) A Ptk. 5:99. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Alzálogjog a zálogjoggal biztosított követelés elzálogosításával alapítható. Az alzálogjog tárgya a zálogjog és az általa biztosított követelés, az alzálogjogra – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a zálogjogra vonatkozó szabályok irányadók azzal, hogy jelzálogjoggal biztosított követelés elzálogosítása esetén az alzálogjogot az ezt alapító zálogszerződésben megjelölt követelés összegének a nyilvántartásban történő feltüntetése nélkül abba a nyilvántartásba kell bejegyezni, amelybe az alzálogjog tárgyául szolgáló követelést biztosító jelzálogjogot bejegyezték.”

84. §

A Ptk. 5:100. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Az önálló zálogjoggal terhelt zálogtárgy tulajdonjogát megszerző fél a biztosítéki szerződésben a zálogkötelezett helyébe lép. A biztosítéki szerződés szerint kielégíthető követelést teljesítő kötelezettet, zálogkötelezettet vagy harmadik személyt – ha az nem pénzügyi intézmény – a teljesítése erejéig a megtérítési igénye kielégítéséül az önálló zálogjog ranghelyén, annak helyébe lépő követelést biztosító zálogjog illeti meg. A biztosítéki szerződés szerint kielégíthető követelést teljesítő pénzügyi intézményre a teljesítése erejéig a megtérítési igénye kielégítéséül az önálló zálogjog átszáll.”

85. §

(1) A Ptk. 5:139. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5:139. § [Az elzálogosított jog vagy követelés érvényesítése]

(1) Ha a jelzálogjog tárgya követelés, a zálogjogosult teljesítési utasítást adhat a követelés kötelezettje számára, és a követelés esedékessé válását követően az eredeti jogosult helyett a követelés kötelezettjével szemben érvényesítheti is a követelést. Ebben az esetben a zálogjogosult a követelés eredeti jogosultjával elszámolni köteles. Ezeket a szabályokat megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a jelzálogjog tárgya jog.

(2) Ha az elzálogosított követelés kezességgel van biztosítva, a zálogjogosult a kezességből fakadó jogokat a követelés kezesével szemben a kezesség jogosultjára irányadó szabályok szerint – a vele való elszámolási kötelezettség mellett – gyakorolhatja.”

(2) A Ptk. 5:140. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5:140. § [Az alzálogjog érvényesítése]

(1) Az alzálogjog jogosultja (a továbbiakban: alzálogjogosult) – a kielégítési jogának megnyílását követően – választása szerint

- a) gyakorolhatja az elzálogosított követelést biztosító zálogjog jogosultjának jogait, vagy
- b) az elzálogosított követelést biztosító zálogjog jogosultja helyébe léphet.

A felek megállapodhatnak abban, hogy az alzálogjogosult csak az a) vagy csak a b) pont szerint járhat el.

(2) Az alzálogjogosult az alzálogjog érvényesítésének (1) bekezdés szerinti módjáról a

zálogjogosultat, a zálogjoggal biztosított követelés kötelezettjét, vagy ha az nem azonos a zálogjoggal biztosított követelés kötelezettjével, akkor a zálogkötelezettet is címzett írásbeli nyilatkozattal értesíti.

(3) Az alzálogjogosult e jogából fakadó jogait úgy köteles gyakorolni, hogy azzal a zálogjogosult zálogjoggal biztosított követelésének megtérülését ne veszélyeztesse. Az alzálogjog érvényesítése eredményeként az alzálogjogosult a zálogjogosulttal köteles elszámolni és az alzálogjoggal biztosított követelését meghaladóan befolyt pénzeszeget vagy ennek helyébe lépő más vagyontárgyat részére kiadni.

(4) Ha a követelést kézzzálogjog biztosítja, a zálogjogosult az alzálogjogosult kérésére köteles a zálogtárgy birtokát részére átruházni.

(5) Ha az alzálogjogosult a zálogjogosult helyébe lép, a zálogjoggal biztosított követelés és a zálogjog az alzálogjogosultra száll át, aki zálogjogosultként követelheti a zálogtárgy birtokának (4) bekezdés szerinti átruházását, illetve a rá átszálló jelzálogjognak a javára való bejegyzéséhez szükséges jognyilatkozatok kiadását.”

86. §

A Ptk. 5:142. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A zálogjoggal biztosított követelést kielégítő személyes kötelezettre, zálogkötelezettre vagy harmadik személyre – teljesítése erejéig a megtérítési igénye kielégítéséül átszálló követeléssel együtt – a zálogjog is átszáll.”

87. §

A Ptk. Ötödik Könyv Dologi jog Harmadik Részének VIII. A használati jogok Címe a következő XXXII/A. Fejezettel egészül ki:

„XXXII/A Fejezet
Az építményi jog

5:159/A. § [Az építményi jog fogalma]

(1) Az építményi jogánál fogva a jogosult az ingatlanon vagy annak felszíne alatt épületet létesíthet, illetve hasznosíthat. Ennek során jogosult az épület építésére vagy építtetésére, és ennek érdekében az ingatlan igénybevétele, jogosult továbbá a felépült vagy az ingatlanon már fennálló épület birtoklására, használatára és hasznainak szedésére.

(2) Az építményi jog kiterjed az annak alapján létesített vagy hasznosított épületre és annak alkotórészeire.

(3) Az építményi jog átruházható és jogutódlás tárgya lehet. Az átruházással, illetve jogutódlással szerzett építményi jog jogosultja e jogát az építményi jog alapjául szolgáló szerződés szerint gyakorolhatja. Az építményi jog zálogjoggal az erre irányuló zálogszerződés alapján az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel terhelhető meg.

(4) Az építményi jog több jogosultat egyidejűleg és együttesen is megillet, jogaik gyakorlására és

kötelezettségeik teljesítésére ilyen esetben a közös tulajdonra vonatkozó szabályok megfelelően irányadók.

5:159/B. § [Az építményi jog alapítása]

- (1) Az építményi jog határozott időre alapítható. A szerződést írásba kell foglalni.
- (2) Az építményi jog létrejöttéhez az erre irányuló szerződésen vagy más jogcímen kívül az építményi jognak a jogosult javára az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése szükséges. Építményi jogot az ingatlan tulajdonosa egyoldalú nyilatkozattal a saját javára is alapíthat.
- (3) Ingatlannak földhasználati joggal terhelt részén építményi jogot csak a földhasználati jog jogosultjának javára és a földhasználati jogának törlésével egyidejűleg lehet alapítani.
- (4) Az építményi jogot alapító szerződésben e jog gyakorlására vonatkozóan előírt további korlátozások harmadik személyekkel szemben annyiban hatályosak, amennyiben e korlátozások az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésből, illetve az annak alapjául szolgáló okiratból megismerhetők.
- (5) Közös tulajdonban álló ingatlanon építményi jog csak úgy alapítható, ha ez valamennyi tulajdonostárs tulajdoni hányadát együttesen terheli.
- (6) Építményi jogot fogyasztó a tulajdonát képező ingatlanon nem alapíthat és ilyen jogot fogyasztó – az öröklés kivételével – nem szerezhethet.

5:159/C. § [Az építményi jog megszűnése]

- (1) Az építményi jog megszűnik, ha a jogosult azt tizenöt éven át nem gyakorolja. Ennek az időnek a számítására az ingatlan elbirtoklására vonatkozó szabályok az irányadók.
- (2) Az épület megsemmisülése az építményi jogot nem érinti. Az építményi jog nem szűnik meg azzal, ha az építványi jogot az ingatlan tulajdonosa, vagy ha az ingatlan tulajdonjogát az építványi jog jogosultja szerzi meg.
- (3) Az építványi jog jogügylettel való megszüntetéséhez a jogosultnak e jogáról való írásbeli lemondó nyilatkozata és az építványi jognak az ingatlan-nyilvántartásból való törlése szükséges.
- (4) Ha az építványi jogot ötven évnél hosszabb időre alapították, az a megalapításától számított ötven év elteltével megszűnik.
- (5) A határozott idő vagy az ötven év eltelte előtt az építványi jogot a bíróság a tulajdonos keresete alapján megszüntetheti, ha az ingatlan tulajdonosa bizonyítja, hogy az építványi jog jogosultja az őt megillető jogok gyakorlását súlyosan megsértette vagy az őt terhelő kötelezettségeket súlyosan megszegte.

5:159/D. § [Az építványi jog átruházása és megterhelése]

- (1) Az építványi jog fennállása alatt az e joggal terhelt ingatlan átruházása vagy megterhelése az építványi jogot nem érinti, ennek jogosultjával szemben csak azok a terhek hatályosak, amelyek az építványi jog bejegyzését a rangsorban megelőzték.
- (2) Az építványi jog átruházása vagy megterhelése az ingatlanra vonatkozó tulajdonjogot nem érinti. Az építványi jogból, illetve az ennek átruházásából vagy megterheléséből származó

követelésekre a tulajdonjogból, illetve ennek átruházásából vagy megterheléséből eredő követelésekre irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

5:159/E. § [Az építményi jog jogosultja és a tulajdonos közötti jogviszony]

- (1) Az építményi jog gyakorlására vonatkozóan a rendes gazdálkodás követelménye és az építésügyi szabályok keretei között az építményi jogot alapító szerződés további korlátozásokat és követelményeket is megállapíthat.
- (2) Az építményi jogot alapító szerződésben kiköthető, hogy az építményi jogot a jogosult csak az ingatlan tulajdonosának hozzájárulásával idegenítheti el vagy terhelheti meg.
- (3) Ha a felek másként nem állapodnak meg, az ingatlannal, illetve az azon létesített épülettel kapcsolatos terheket, ideértve az épülettel kapcsolatos kárveszélyt is, az építményi jog jogosultja viseli, és őt terhelik az ingatlan és az azon létesített vagy fennálló épület használatával és hasznosításával kapcsolatos kötelezettségek is.
- (4) Ha az építményi jog ellenértékéért a jogosult egyösszegű vagy időszakonként visszatérő szolgáltatás (építménybér) teljesítésére köteles, ennek mértékét és esedékességét az építményi jogot alapító szerződésben kell meghatározni. Az építménybérhez való jog – a még esedékessé nem vált szolgáltatás tekintetében is – az ingatlan mindenkori tulajdonosát illeti meg.
- (5) Az építményi jog megszűnésével az ingatlannal tartósan egyesített épület az ingatlan alkotórésze marad, kivéve, ha a felek az építményi jogot alapító szerződésben az épület és a föld elváló tulajdonára vonatkozó szabályok szerint abban állapodtak meg, hogy az épület önálló ingatlanként az építményi jog jogosultjának tulajdonába kerül.
- (6) Ha az építményi jog megszűnésével az épület az ingatlan alkotórésze marad, az ingatlan tulajdonosa az épület értékének megtérítésére – a felek eltérő megállapodása hiányában – nem köteles.
- (7) Az önálló ingatlannak nem minősülő olyan épület tekintetében, amely az ingatlanról eltávolítható, az építményi jog jogosultja e jogának megszűnésekor az elvitel jogával élhet.

5:159/F. § [Az építményi jog terheinek alakulása annak megszűnése esetén]

- (1) Ha az építményi jogot annak megszűnésekor jelzálogjog vagy más dologi jog terheli, e teher tekintetében az építményi jog helyébe az építményi jog jogosultját megillető más jog vagy megtérítési követelés lép.
- (2) Az építményi jog megszűnése esetén – ha az épület az ingatlan alkotórésze marad – az építményi jog jogosultja által bérbeadással vagy haszonbérbeadással hasznosított épület tekintetében a bérbé vagy haszonbérbe adott ingatlan elidegenítése esetére irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. Ha azonban az épület hasznosítására kötött szerződés határozott időtartama az építményi jog határozott vagy fennállásának ötven éves időtartamát meghaladja, a tulajdonos hozzájárulása hiányában a szerződés fennmaradó idejére a határozatlan időtartamú jogviszonyra vonatkozó szabályok az irányadók.”

88. §

- (1) A Ptk. 6:57. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a jogosultnak harmadik személy teljesít, ennek erejéig a megtérítési igénye kielégítéséül a követelés és annak biztosítékai a teljesítő harmadik személyre szállnak át. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a követelés kielégítésére zálogjog vagy biztosítékot nyújtó személy helytállása alapján kerül sor.”

(2) A Ptk. 6:57. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A teljesítő harmadik személyre átszálló követelés a teljesítés időpontjától számított egyéves – egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén három hónapos – határidőn belül akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő a jogosultnak való teljesítést követően már eltelt, vagy abból egy évnél – egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén három hónapnál – kevesebb van hátra.”

89. §

(1) A Ptk. 6:193. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az engedményezéssel az engedményesre szállnak át a követelés teljesítését elősegítő és annak érvényesítéséhez kapcsolódó jogok, a követelés biztosítékai, valamint a kamatkövetelés is. Az engedményes követelheti a zálogtárgy birtokának átruházását, illetve a rá átszálló jelzálogjognak a javára való bejegyzéséhez szükséges jognyilatkozatok kiadását.”

(2) A Ptk. 6:193. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha az engedményezett követelés esedékessége a jogosult jognyilatkozatától vagy egyéb általa teljesítendő feltételtől függ, az engedményes megteheti e jognyilatkozatot vagy teljesítheti az esedékesség bekövetkezéséhez szükséges feltételt.”

90. §

A Ptk. 6:197. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kötelezett értesítését követően az engedményessel szemben hatálytalan a kötelezett és az engedményező szerződésének módosítása vagy megszüntetése. A kötelezett az engedményessel szemben azokat a kifogásokat érvényesítheti és azokat az ellenköveteléseket számíthatja be, amelyek az engedményezővel szemben az értesítésekor már fennállt jogalapon keletkeztek.”

91. §

Hatályát veszti a Ptk. 5:90. § b) pontja.

20. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosítása

92. §

A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény 9. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A különválással, kiválással, leválással, egyesüléssel (beolvadással, összeolvadással), szervezeti

formaváltozással (szervezeti átalakulás) létrejött jogi személy - ide nem értve a bevett egyházat, vagy annak belső egyházi jogi személyét - a jogelődje által a termőföldről szóló törvény szerint, vagy a termőföldről szóló törvény hatálybalépését megelőzően megszerzett tulajdonát képező föld tulajdonjogát nem szerezheti meg.”

21. A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény módosítása

93. §

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNBtv.) 140. § (4) bekezdés 5. pont. 5.4. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az MNB tájékoztatja az Európai Rendszerkockázati Testületet)

„5.4. az egyéb rendszerszinten jelentős intézmény és a globálisan rendszerszinten jelentős intézmény nevééről és az alkategóriáról, amelyikbe a globálisan rendszerszinten jelentős intézmény tartozik, továbbá teljeskörű indokolást arra vonatkozóan, hogy miért élt vagy nem élt a Hpt. 89. § (11) bekezdés a), b) vagy c) pontja szerinti lehetőséggel,”

94. §

Az MNBtv. 142. §-a a következő (5a) bekezdéssel egészül ki:

„(5a) A felügyeleti kollégiumot akkor is létre kell hozni, ha az EU-szintű hitelintézeti anyavállalat, EU-szintű befektetési anyavállalat, EU-szintű pénzügyi holding társaság anyavállalat vagy EU-szintű vegyes pénzügyi holding társaság anyavállalat valamennyi határon túli leányvállalata harmadik országban rendelkezik székhellyel, feltéve, hogy az adott harmadik ország hatáskörrel rendelkező pénzügyi felügyeleti hatóságára a magyar szabályozással legalább egyenértékű titoktartási védelem vonatkozik.”

95. §

Az MNBtv. 173. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„173. §

Felhatalmazást kap a Magyar Nemzeti Bank elnöke arra, hogy rendeletben szabályozza:

- a) a pénz-, tőke- és biztosítási piac szervezetei és személyei, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a magánnyugdíjpénztár, továbbá a foglalkoztatói nyugdíj szolgáltató esetében az MNB hatáskörébe tartozó eljárások - ide nem értve a fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszerekben történő teljesítés véglegességéről szóló törvény szerinti kijelölés iránti eljárást - tekintetében
 - aa) az alapításra, létesítésre vonatkozó engedélyezésre,
 - ab) egyesülésre, szétválásra vonatkozó engedélyezésre,
 - ac) nyilvántartásba vételre,
 - ad) tevékenységi engedély megadására,
 - ae) határon átnyúló tevékenység bejelentésére,
 - af) fióktelep létesítésére,

- ag) a szabályzatának jóváhagyására vagy módosításának jóváhagyására,
ah) a minősített befolyás engedélyezésére,
ai) a független és függő közvetítő igénybeviteléhez szükséges engedélyezésre vagy nyilvántartásba vételre,
aj) a nyilvánosan forgalomba hozott értékpapír kibocsátójának tájékoztatási kötelezettsége megszűntetésére,
ak) a nyilvánosan működő részvénytársaságban történő befolyásszerzéshez szükséges nyilvános vételi ajánlat jóváhagyására,
irányuló eljárásért fizetendő igazgatási-szolgáltatási díj mértékére, valamint a díj beszedésére, kezelésére, nyilvántartására, visszatérítésére vonatkozó részletes szabályokat,
- b) a forgalomban lévő törvényes fizetőeszközzel, továbbá az MNB által forgalomból bevont, de törvényes fizetőeszközzé átváltható bankjegyről és érméről utánszó készítésének vagy készíttetésének engedélyezésére irányuló eljárásért fizetendő igazgatási-szolgáltatási díj mértékére, valamint a díj megfizetésére,
- c) az MNB által elfogadott, illetve a nemzetközi pénzügyi piacokon általában használt nyelvekre,
- d) a 59. § (4) bekezdésében meghatározottak alapján alkalmazandó formanyomtatvány és elektronikus űrlap tartalmára, formájára és benyújtására,
- e) az 1. mellékletben meghatározott elektronikus kapcsolattartással érintett ügyekben a szervezet és az MNB között kizárólagos elektronikus kapcsolattartás rendjére, módjára, tartalmára és formájára, továbbá az MNB által működtetett kézbesítési tárhely működtetésére és használatára vonatkozó részletes szabályokat.”

96. §

Az MNBtv. 91/A. § (1) bekezdésében és 93/A. § (1) bekezdésében az „engedély nélkül vagy bejelentés hiányában végzett pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási, tőzsdei, árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, központi értéktári, önkéntes kölcsönös biztosító pénztári, magánnyugdíjpénztári, biztosítási, viszontbiztosítási, foglalkoztatói nyugdíj szolgáltatói, befektetési szolgáltatási tevékenység, kiegészítő szolgáltatás, közvetítői (ügynöki)” szövegrészek helyébe az „e törvény 90. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, engedély nélküli vagy bejelentés hiányában végzett” szöveg lép.

22. Az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény módosítása

97. §

Az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény (a továbbiakban: Átv.) a következő 18/A. §-sal egészül ki:

„18/A. §

(1) Leválásnál a szétváló jogi személy valamennyi tagja – amennyiben a leválás végrehajtása esetére tagsági viszonyát nem szünteti meg – a továbbműködő (fennmaradó) jogi személy tagja marad. A fennmaradó jogi személy jegyzett tőkéjének meghatározása során a leválással keletkező jogi személyben lévő részesedését nem lehet figyelembe venni.

(2) A leválásra a kiválás szabályai irányadóak a (3)-(8) bekezdésben foglalt eltérésekkel:

(3) Leválás esetén nem kerül sor annak felmérésére, hogy a jogelőd tagjai melyik jogutód tagjaivá kívánnak válni.

(4) A leválással egyidejűleg belépő új tag csak a továbbműködő (fennmaradó) jogi személyhez csatlakozhat.

(5) A jogutód jogi személyben részt venni nem kívánó tag alatt azon tag értendő, aki a leválás esetére a továbbműködő (fennmaradó) jogi személyben tagsági viszonyát megszünteti.

(6) Az 5. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozat elmaradását úgy kell tekinteni, hogy a tag a továbbműködő (fennmaradó) jogi személy tagja kíván maradni.

(7) A 6. § (2) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy csak azon tagot megillető vagyonhányadot és ennek kiadási módját kell meghatározni, amely tag a leválás esetére tagsági viszonyát megszünteti.

(8) A 17. § (2) bekezdése leválás esetén nem alkalmazható.”

98. §

Az Átv. 20. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Kiválás esetén a jogelőd továbbműködő jogi személyt, beolvadásos kiválás és beolvadásos különválás esetén a már működő jogi személyt, amelyhez a kiváló, különváló tag csatlakozik, a szétválás bejegyzésekor a bíróság nem törli a nyilvántartásból. Leválás esetén a jogelőd továbbműködő jogi személyt, amelyből a leválással keletkező jogi személy kiválik, a szétválás bejegyzésekor a bíróság nem törli a nyilvántartásból.”

99. §

Az Ávt. a következő 23/A. §-sal egészül ki:

„23/A. §

A részvénytársaság a Ptk. 3:40. §-ában foglaltakon túl nem határozhat el, illetve nem folytathat le egyesülést, ha a pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről szóló 2014. évi XXXVII. törvény, vagy a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról szóló, 2020. december 16-i (EU) 2021/23 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti szanálási eszközök, hatáskörök és mechanizmusok hatálya alatt áll.”

100. §

Az Átv. 36. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) E törvény 23/A. §-a a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az

(EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról szóló, 2020. december 16-i (EU) 2021/23 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.”

101. §

Az Átv.

- a) 18. § (1) bekezdés b) pontjában a „(különválás, kiválás)” szövegrész helyébe a „(különválás, kiválás, leválás)” szöveg,
 - b) 19. § (2) bekezdés a) pontjában a „(különválás, kiválás)” szövegrész helyébe a „(különválás, kiválás, leválás)” szöveg
- lép.

23. A hitelbiztosítéki nyilvántartásról szóló 2013. évi CCXXI. törvény módosítása

102. §

A hitelbiztosítéki nyilvántartásról szóló 2013. évi CCXXI. törvény (a továbbiakban: Hbnyt.) 7. § (1a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1a) Hitelbiztosítéki nyilatkozat a nyilvántartásba bejegyzett zálogjoggal biztosított követelés elzálogosítására is irányulhat, amely esetében az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti nyilatkozatokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy a zálogjogosult alatt az alzálogjog jogosultját, a zálogkötelezett alatt pedig a zálogjogosultat kell érteni. Az ilyen nyilatkozattal alapított alzálogjogot ennek megjelölésével a nyilvántartásba bejegyzett zálogjoggal együtt vagy arra utalással kell nyilvántartani.”

103. §

Hatályát veszti a Hbnyt. 35/A. §-a.

24. Az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény módosítása

104. §

Az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény (a továbbiakban: Fsztv.) 29. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A pénzforgalmi intézmény és az elektronikuspénz-kibocsátó intézmény vezető állású személyei felelősek azért, hogy a pénzforgalmi intézmény, elektronikuspénz-kibocsátó intézmény az engedélyezett tevékenységeket az e törvény, továbbá a prudens működésre vonatkozó jogszabályok előírásainak megfelelően végezze. A vezető állású személy és a pénzforgalmi intézmény, elektronikuspénz-kibocsátó intézmény pénzforgalmi szolgáltatási, elektronikuspénz-kibocsátás szolgáltatási üzemeltető alkalmazottja mindenkor a beosztásával járó fokozott szakmai követelményeknek megfelelően, elvárható gondossággal és szakértelemmel, a pénzforgalmi intézmény, az elektronikuspénz-kibocsátó intézmény és az ügyfelek érdekeinek figyelembevételével, a jogszabályok szerint jár el.”

105. §

Az Fsztv. 58. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Nem jelenti az (1) bekezdésben foglalt titoktartási kötelezettség sérelmét a fizetési rendszerben részt vevő pénzforgalmi intézmény, elektronikuspénz-kibocsátó intézmény által a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás központi visszaélésszűrő rendszerébe történő, valamint a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás központi visszaélésszűrő rendszeréből részükre, a fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélési kockázatok meghatározása, valamint az ezen fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélések felderítésének és megelőzésének támogatása céljából történő, jogszabályban előírt adattovábbítás.”

106. §

Az Fsztv. 62. §-a a következő t) ponttal egészül ki:

(Nem jelenti a fizetési titok sérelmét)

„t) a fizetési rendszerben részt vevő pénzforgalmi intézmény, elektronikuspénz-kibocsátó intézmény által a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás központi visszaélésszűrő rendszerébe történő, valamint a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás központi visszaélésszűrő rendszeréből részükre a fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélési kockázatok meghatározása, valamint az ezen fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélések felderítésének és megelőzésének támogatása céljából történő jogszabályban előírt adattovábbítás.”

107. §

Az Fsztv.

- a) 24. § (2) bekezdés d) pontjában a „közvetítő” szövegrész helyébe a „pénzforgalmi közvetítő” szöveg,
- b) 24. § (3) bekezdésében a „fióktelep” szövegrész helyébe a „fióktelep, illetve pénzforgalmi közvetítő” szöveg,
- c) 24. § (5) bekezdésében a „fióktelep” szövegrész helyébe a „fióktelep, illetve a pénzforgalmi közvetítő”, a „fióktelepet” szövegrész helyébe a „fióktelepet, illetve a pénzforgalmi közvetítőt” szöveg

lép.

25. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény módosítása

108. §

(1) A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 6. § (1) bekezdése a következő 65a. ponttal egészül ki:

(E törvényben, valamint az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok vonatkozásában)
„65a. központi visszaélésszűrő rendszer: olyan – e törvény hatálya alá tartozó, fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás által üzemeltetett – rendszer, amely a fizetési rendszer működtetése tevékenység keretében rendelkezésre álló, valamint a fizetési rendszerben részt vevő pénzforgalmi szolgáltatóktól átvett adatok elemzése alapján a fizetési művelet vonatkozásában visszaélési kockázati információk elérhetőségét biztosítja a fizetési művelet

lebonyolításában résztvevő azon pénzforgalmi szolgáltatók részére, amelyek a pénzügyi vállalkozás által működtetett fizetési rendszer tagjai;”

(2) A Hpt. 6. § (1) bekezdés 108a. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvényben, valamint az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok vonatkozásában)
„108a. teljes bizonyító erejű magánokirat: az e törvény hatálya alá tartozó pénzügyi intézmény és az ügyfele között létrejött szerződés, és az e törvény hatálya alá tartozó magánokirati formában tett jognyilatkozat – ide értve a 7. § (3) bekezdés l) pontja szerinti tevékenység keretében tett jognyilatkozatot is – akkor is teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül, ha az megfelel a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 325. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak azzal az eltéréssel, hogy ha a tanú a pénzügyi intézmény munkavállalója, akkor a lakóhelye vagy tartózkodási helye helyett együttesen a munkáltatója címét (székhelyét, telephelyét, fióktelepét), valamint a munkavállaló azonosítása érdekében az érintett pénzügyi intézmény elektronikus rendszereiben a munkavállalóra vonatkozó, egyedileg generált és nyilvántartott azonosítóját szükséges feltüntetnie a magánokiraton;”

(3) A Hpt. 6. § (5) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nem minősül pénzkölcsön nyújtásának)

„d) az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár által nyújtott tagi kölcsön;”

109. §

A Hpt. 7. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, valamint a § a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás központi visszaélésszűrő rendszert is működtethet a fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélési kockázatok meghatározása, valamint az ezen fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélések felderítésének és megelőzésének támogatása érdekében.

(5) A fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás a (3) és (4) bekezdésben foglaltakon kívül egyéb pénzügyi szolgáltatásnak nem minősülő üzletszerű tevékenységet is folytathat, ha ezen tevékenysége a főtevékenységként végzett fizetési rendszer működtetését nem befolyásolja hátrányosan.”

110. §

A Hpt. 50. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Felügyelet a pénzügyi intézményre vonatkozó végelszámolást elrendelő határozatát haladéktalanul megküldi a cégbíróságnak. A cégbíróság a végelszámolást elrendelő határozat kézhezvételét követően soron kívül jár el, és rendeli el annak Cégbizonylatban való közzétételét.”

111. §

A Hpt. 89. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A globálisan rendszerszinten jelentős hitelintézeteket a makroprudenciális feladatkörében eljáró MNB a (2) bekezdés alkalmazásával legalább öt alkategóriába sorolja. Az alkategóriák közötti határértékek egyértelműen meghatározottak. A legalacsonyabb alkategóriába a rendszerszinten legkevésbé jelentős hitelintézetet kell sorolni azzal, hogy alkategóriánként azonos mértékben növekedik a rendszerszintű jelentőség mértéke. A makroprudenciális feladatkörében eljáró MNB évente felülvizsgálja a hitelintézetek alkategóriákba való besorolását. E bekezdés alkalmazásában a rendszerszinten jelentőség alatt a globálisan rendszerszinten jelentős hitelintézet működési zavarai által a globális pénzpiacra kifejtett várható hatás értendő.”

112. §

A Hpt. 126. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az (1) bekezdéstől eltérően nem szükséges a Felügyelet engedélye, ha a befolyásoló részesedést szerző vagy a meghatározott határértéket átlépő személy a pénzügyi intézménnyel egy csoportba tartozik, és a befolyásoló részesedés megszerzésére vagy a határérték növekedésére a csoporton belül egyesülés, szétválás vagy cégjogi átalakulás következtében kerül sor.”

113. §

A Hpt. 129. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Felügyelet a kérelemhez csatolandó valamennyi dokumentum (azaz a teljes kérelem) benyújtását követő átvételi igazolás (teljességi igazolás) kiállításától számított hatvan munkanapon belül megvizsgálja a befolyásszerzési szándékot abból a szempontból, hogy annak megvalósulását követően az e törvényben foglaltak teljesítése biztosítható-e.”

114. §

A Hpt. 159. §-a a következő (11) bekezdéssel egészül ki:

„(11) Nem jelenti az üzleti titok sérelmét a fizetési rendszerben részt vevő hitelintézet által a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás központi visszaélésszűrő rendszerébe történő, valamint a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás központi visszaélésszűrő rendszeréből a fizetési rendszerben részt vevő hitelintézet részére, a fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélési kockázatok meghatározása, valamint az ezen fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélések felderítésének és megelőzésének támogatása céljából történő, jogszabályban előírt adattovábbítás.”

115. §

A Hpt. 71. alcíme a következő 164/C. §-sal egészül ki:

„164/C. §

Nem jelenti a banktitok sérelmét a fizetési rendszerben részt vevő hitelintézet által a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás központi visszaélésszűrő rendszerébe történő, valamint a

fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás központi visszaélésszűrő rendszeréből a fizetési rendszerben részt vevő hitelintézet részére, a fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélési kockázatok meghatározása, valamint az ezen fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélések felderítésének és megelőzésének támogatása céljából történő, jogszabályban előírt adattovábbítás.”

116. §

A Hpt. 165. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás a központi visszaélésszűrő rendszerben nyilvántartott, a fizetési műveletekkel és az azokra vonatkozó visszaélési kockázati információkkal kapcsolatos üzleti titkot, valamint akár a személyes adatnak minősülő banktitkot, fizetési titkot legfeljebb a fizetési műveletnek a központi visszaélésszűrő rendszerre vonatkozó üzletszabályzat szerinti átvételétől számított egy évig jogosult kezelni a fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélési kockázatok meghatározása, valamint az ezen fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélések felderítésének és megelőzésének támogatása céljából. Ha ezen időtartam alatt a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás egy adott fizetési művelettel kapcsolatban visszaélési kockázati információ alapján a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló törvénynek megfelelően a pénzforgalmi szolgáltatótól csalás gyanújáról értesül, az érintett fizetési művelettel és az arra vonatkozó visszaélési kockázati információkkal kapcsolatos üzleti titkot, valamint a személyes adatnak minősülő banktitkot, fizetési titkot legfeljebb a fizetési műveletnek a központi visszaélésszűrő rendszerre vonatkozó üzletszabályzat szerinti átvételétől számított három évig jogosult kezelni a fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélési kockázatok meghatározása, valamint az ezen fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélések felderítésének és megelőzésének támogatása céljából.”

117. §

A Hpt. 169. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A pénzügyi intézmény számára a Felügyelet – határozott időre – az általa meghatározott tartalommal és rendszerességgel történő olyan rendkívüli adatszolgáltatási kötelezettséget írhat elő, amelyet)

„b) a szolvencia (ideértve a tőkeáttételt is),”

(rendszeres figyelemmel kíséréséhez, ellenőrzési feladatainak ellátása érdekében szükségesnek tart.)

118. §

A Hpt. 173. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A Felügyelet többoldalú eljárás keretében hozott határozata figyelembe veszi az eljárásban részt vevő EGT-állam illetékes felügyeleti hatóságának a tőkemegfelelés belső értékelési eljárása és a felügyeleti felülvizsgálata és értékelése, valamint a tőke-ajánlás alapján elvégzett, a leányvállalatokra vonatkozó kockázatértékeléseket.”

119. §

(1) A Hpt. 185. § (2) bekezdése a következő a) ponttal egészül ki:

(Az előírások megsértése vagy hiányosság megállapítása esetén – ha azok a pénzügyi intézmény prudens működését jelentősen vagy súlyosan veszélyezteti – a Felügyelet a következő intézkedéseket alkalmazhatja:)

„a) előírhatja

aa) a szavatoló tőke követelmények tekintetében külön tartalékképzési szabályzat vagy az eszközökre vonatkozó külön bánásmód alkalmazását,

ab) a pénzügyi szolgáltatásokban és rendszereiben rejlő kockázat csökkentését, ideértve a kiszervezett tevékenységet is;”

(2) A Hpt. 185. § (2) bekezdés c) pont ca) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az előírások megsértése vagy hiányosság megállapítása esetén – ha azok a pénzügyi intézmény prudens működését jelentősen vagy súlyosan veszélyezteti – a Felügyelet a következő intézkedéseket alkalmazhatja:

a) megtilthatja, korlátozhatja vagy feltételhez kötheti)

„ca) a részvényeseknek, a tagoknak vagy az egyéb alapvető tőkeinstrumentumok tulajdonosainak járó osztalék-, nyereség- vagy kamatfizetést, amennyiben ez nem minősül a pénzügyi intézmény általi nemteljesítésnek,”

(3) A Hpt. 185. § (2) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(Az előírások megsértése vagy hiányosság megállapítása esetén – ha azok a pénzügyi intézmény prudens működését jelentősen vagy súlyosan veszélyezteti – a Felügyelet a következő intézkedéseket alkalmazhatja:)

„f) egyedi likviditási követelményt írhat elő, ideértve a források és az eszközök lejárat eltérésének korlátozását is.”

120. §

A Hpt. 197. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a Felügyelet a 185. § (2) bekezdés c) pont cf) alpontja, a 189. § (1) bekezdés e) pontja és az 55. § (2) bekezdése szerinti intézkedését, valamint a 48. § (1) bekezdés szerinti határozatát a Tvt. alapján fizetést korlátozó eljárásnak minősíti, akkor az erről való döntés közlését követő hatállyal jogosult az eljárás alá vont, a fizetési rendszerhez közvetlenül csatlakozó résztvevő esetében a javára benyújtott fizetési megbízásnak a fizetési rendszer általi elszámolását, teljesítését átmenetileg vagy véglegesen megtiltani. A Felügyelet ezen döntéséről haladéktalanul értesíti a fizetési rendszer rendszerüzemeltetőjét.”

121. §

A Hpt. 215. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A hitelintézet kártalanítás esetén a betétekre vonatkozó adatok átadásával egyidejűleg köteles a beszámítási igényét az OBA-val közölni. Ha a beszámításra sor kerül, akkor az OBA az ügyfél szabad rendelkezése alatt álló betétkövetelés összegéből a hitelintézetet megillető összeg levonása után fennmaradó összeget fizeti ki a betétes részére. Az OBA a hitelintézetet megillető összeggel szemben jogosult a Cstv. alapján beszámítási jogát gyakorolni.”

122. §

A Hpt. 234. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az éves befizetés összegét a hitelintézet az OBA igazgatótanácsa által elfogadott Díjfizetési Szabályzatában meghatározott ütemezés szerint köteles befizetni az OBA pénzforgalmi számlájára.”

123. §

A Hpt. XIII. Fejezete a 283. §-t követően a következő 122/A. alcímmel egészül ki:

„122/A. Központi visszaélésszűrő rendszer

284. §

(1) A fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás az általa üzemeltetett központi visszaélésszűrő rendszer útján a fizetési rendszer működtetése tevékenység keretében rendelkezésre álló, valamint a fizetési rendszerben részt vevő pénzforgalmi szolgáltatóktól jogszabály alapján átvett adatok elemzése alapján előállítja a fizetési művelettel kapcsolatos visszaélési kockázati információkat.

(2) A fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás az általa üzemeltetett központi visszaélésszűrő rendszer útján azon, a fizetési rendszerben részt vevő pénzforgalmi szolgáltatók részére teszi elérhetővé a visszaélési kockázati információkat, amelyek az adott fizetési művelet teljesítésében mint a fizető fél, illetve a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója vettek részt.

(3) A fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás az általa üzemeltetett központi visszaélésszűrő rendszerben dolgozza fel és kezeli a fizetési rendszerben részt vevő pénzforgalmi szolgáltatók, illetve a nyomozó hatóság által külön jogszabály szerint átadott, a fizetési művelet kapcsán nyújtott visszaélési kockázati információhoz kapcsolódó csalás gyanújára vagy csalásra vonatkozó adatokat.

(4) A fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás a központi visszaélésszűrő rendszerben nyilvántartott adatokat kizárólag a fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélési kockázatok meghatározása, valamint az ezen fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélések felderítésének és megelőzésének támogatása céljából kezeli, továbbá megtesz minden olyan szabályozási, technikai és szervezeti intézkedést, amely az adatok fizikai és logikai védelmének biztosítása érdekében szükséges.

(5) A fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás – ha a fizetési műveletekkel kapcsolatban a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló törvényben meghatározottak szerint csalás gyanújáról értesül – a központi visszaélésszűrő rendszerben nyilvántartott fizetési műveletekről és az azokra vonatkozó visszaélési kockázati információkról rendszeresen tájékoztatja a nyomozó hatóságot, a vele kötött megállapodás alapján, a fizetési műveletekkel kapcsolatos visszaélések felderítésének támogatása érdekében.”

124. §

A Hpt. 3. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.

125. §

A Hpt.

- a) 52. § (3) bekezdésében a „Cstv. 46. § (7) bekezdése” szövegrész helyébe a „Cstv. 46. § (7) és (7a) bekezdése”,
- b) 126. § (5) bekezdésében az „(1)–(4) szövegrész helyébe az „(1)–(3)”,
- c) 197. § (2) bekezdésében a „határozat” szövegrész helyébe a „döntés” szöveg lép.

126. §

Hatályát veszti a Hpt. 275. § (5) bekezdése.

26. A kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény módosítása

127. §

A kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény (a továbbiakban: Kbtv.) 67. § (9a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9a) A kockázati tőkealap és a magántőkealap pénzkölcsönt nyújthat olyan vállalkozás részére, amelyben részesedéssel rendelkezik. A pénzkölcsön időtartama nem haladhatja meg a kockázati tőkealap, illetve a magántőkealap futamidejéből a kölcsönnyújtás időpontjában hátralévő teljes időtartamot.”

128. §

(1) A Kbtv. 117. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A magyarországi székhelyű ÁÉKBV minden olyan EGT-államban, ahol befektetési jegyeit forgalmazni kívánja, rendelkezésre bocsátja az alábbi feladatok ellátására szolgáló lehetőségeket:)

„d) a XX. Fejezetben előírt információk és dokumentumok az ott meghatározott módon a befektetők rendelkezésére bocsátása – az adott EGT-állam bármelyik hivatalos nyelvén vagy az adott EGT-állam felügyeleti hatóságai által előírt nyelven – betekintés és másolat megszerzése céljából;”

(2) A Kbtv. 117. § (3) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az ÁÉKBV biztosítja, hogy az (1) bekezdésben meghatározott feladatok ellátására szolgáló lehetőségek elektronikusan is rendelkezésre álljanak:)

„b) maga az ÁÉKBV, vagy egy olyan harmadik fél, amelyre az elvégzendő feladatokat szabályozó rendelkezés és felügyelet vonatkozik, vagy mindkettőjük révén;”

129. §

(1) A Kbtv. 118/A. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az ÁÉKVB biztosítja az ÁÉKVB megmaradt befektetői, valamint a Felügyelet számára a XX. Fejezetben előírt információkat az ott meghatározott módon. Az információk továbbítása bármely elektronikus vagy egyéb távközlési eszköz használatával engedélyezett, amennyiben az információk és a kommunikációs eszközök a befektetők számára a befektető lakóhelye vagy székhelye szerinti EGT-állam bármelyik hivatalos nyelvén vagy az adott EGT-állam felügyeleti hatóságai által előírt nyelven rendelkezésre állnak.”

(2) A Kbtv. 118/A. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A Felügyelet továbbítja a (4) bekezdés szerinti értesítésben meghatározott EGT-állam felügyeleti hatóságának a XX. Fejezetben meghatározott dokumentumokban és információkban bekövetkezett bármely változást, a befektető lakóhelye vagy székhelye szerinti EGT-állam bármelyik hivatalos nyelvén vagy az adott EGT-állam felügyeleti hatóságai által előírt nyelven.”

130. §

A Kbtv. 120/A. § (3) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az ABAK biztosítja, hogy az (1) bekezdésben meghatározott feladatok ellátására szolgáló lehetőségek elektronikusan is rendelkezésre álljanak:)

„b) maga az ABAK, vagy egy olyan harmadik fél, amelyre az elvégzendő feladatokat szabályozó rendelkezés és felügyelet vonatkozik, vagy mindkettőjük révén,”

27. A pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről szóló 2014. évi XXXVII. törvény módosítása

131. §

A pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről szóló 2014. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Szantv.) 132. § (5) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

(Az igazgatótanács feladata:)

„g) elfogadja az Alap szabályzatait,”

132. §

A Szantv. 138. § (1a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1a) Azon időpontot követően, hogy az Alap rendelkezésére álló pénzügyi eszközei első alkalommal elérték a Magyarországon engedélyezett hitelintézetknél elhelyezett biztosított betétek kártalanítási kötelezettség alá tartozó betétrészeinek 1%-át (e bekezdés alkalmazásában a továbbiakban: célszint), az éves díjfizetési kötelezettséget úgy kell megállapítani, hogy az Alap rendelkezésre álló pénzügyi eszközeinek a célszint kevesebb mint kétharmadára csökkenése esetén az Alap rendelkezésre álló pénzügyi eszközei hat éven belül ismét elérjék a célszintet.”

133. §

A Szantv. 148. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A 138. § (1) bekezdésben foglalt díjakat úgy kell megállapítani, hogy az Alap rendelkezésre álló pénzügyi eszközei legkésőbb 2028. december 31. napjáig – és ezen időszakra egyenletesen elosztva – elérjék a Magyarországon engedélyezett hitelintézeteknél elhelyezett biztosított betétek kártalanítási kötelezettség alá tartozó betétrészeinek legalább 1%-át.”

134. §

A Szantv. 133. § (4a) bekezdésében az „a tagjai által fizetett díjak” szövegrész helyébe az „az Alap rendelkezésére álló pénzügyi eszközök” szöveg lép.

135. §

Hatályát veszti a Szantv. 139. §-a.

28. A biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény módosítása

136. §

A biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bit.) 258. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A részesedésszerzés vagy ellenőrző befolyás létrejötte engedélyezése iránti kérelemhez – a (2) bekezdésben foglaltakon túl – a (3) bekezdés *a)*, *d)*, *g)* és *i)–k)* pontja szerinti feltételek igazolását kell mellékelni akkor, ha a nem természetes személy kérelmező a biztosítóval vagy viszontbiztosítóval egy csoportba tartozik.”

137. §

A Bit. 260. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A Felügyelet a kérelem, illetve az ahhoz csatolandó dokumentumok átvételét minden esetben legkésőbb két munkanapon belül írásban igazolja a kérelmező személy felé. A Felügyelet az igazolásban tájékoztatja a kérelmezőt az ügyintézési határidő lejártának időpontjáról.

(2) A kérelemhez csatolandó valamennyi dokumentum (azaz a teljes kérelem) benyújtását követően kibocsátott átvételi igazolás (teljességi igazolás) kiállításának napjától számított legfeljebb hatvan munkanap áll a Felügyelet rendelkezésére a kérelemmel összefüggő és rendelkezésre álló okiratok és információk értékelésére (a továbbiakban: ügyintézési határidő), és a 258. § (1) bekezdésében előírt engedély megadására.”

138. §

A Bit. 369. § (3) bekezdés *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Biztosításközvetítői tevékenységet csak olyan természetes személy kezdhet, illetve végezhet – beleértve a biztosításközvetítői tevékenységet végző gazdálkodó szervezet, vagy e szervezettel megbízási jogviszonyban álló, biztosításközvetítői tevékenységet végző szervezet keretein belül

végzett tevékenységet is –, aki)

„a) felsőfokú végzettséggel vagy közgazdasági területen szerzett középfokú végzettséggel, illetve szakképzettséggel vagy felsőoktatásban szerzhető felsőfokú szakképzésen, illetve felsőoktatási szakképzésen szerzett gazdaságtudományi szakképesítéssel, illetve szakképzettséggel vagy biztosításközvetítő (függő és független) szakképesítéssel vagy a pénzügyi szolgáltatás közvetítői, a biztosításközvetítői és a tőkepiaci üzletkötői hatósági képzéssel és hatósági vizsgával összefüggő feladatokról szóló miniszteri rendeletben meghatározott hatósági vizsgával rendelkezik,”

139. §

A Bit.

- a) 4. § (1) bekezdés 79. pont c) alpontjában a „kettőt túllép:” szövegrész helyébe a „kettőt túllép – konszolidálásba bevont szerződő esetén az összevont (konszolidált) éves beszámolóra vonatkozóan –:” szöveg,
- b) 260. § (3) bekezdésében a „negyvenöt” szövegrész helyébe az „ötven” szöveg lép.

29. Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény módosítása

140. §

Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény

- a) 1. § 2. pontjában az „eredményez és” szövegrész helyébe az „eredményez, és” szöveg,
- b) 13. § (7) bekezdés a) pontjában a „valamint” szövegrész helyébe az „és” szöveg,
- c) 14. § (1) bekezdés c) pontjában az „és” szövegrész helyébe a „ , valamint” szöveg,
- d) 15. § (1) bekezdés nyitó szövegrészében a „valamint” szövegrész helyébe a „továbbá” szöveg,
- e) 15/A. § (1) bekezdésében a „szolgáltatók, valamint” szövegrész helyébe a „szolgáltatók, továbbá” szöveg,
- f) 15/B. § (2) bekezdésében a „valamint” szövegrész helyébe a „továbbá” szöveg,
- g) 15/C. § (1) bekezdésében a „30. napjáig” szövegrész helyébe a „30-ig” szöveg,
- h) 15/D. § (7) bekezdésében az „amennyiben” szövegrész helyébe a „ha” szöveg,
- i) 15/E. § (1) bekezdésében a „köteles megfizetni” szövegrész helyébe a „megfizeti” szöveg,
- j) 15/F. § (3) bekezdésében az „és” szövegrész helyébe a „valamint” szöveg,
- k) 35. § (2) bekezdésében a „valamint” szövegrész helyébe a „továbbá” szöveg,
- l) 43. § (2) bekezdésében az „amennyiben” szövegrész helyébe a „ha” szöveg,
- m) 44. § g) pontjában az „és” szövegrész helyébe a „ , valamint” szöveg,
- n) 46. § a) pontjában az „és” szövegrész helyébe a „ , továbbá” szöveg lép.

30. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény módosítása

141. §

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény (a továbbiakban: Új Inytv.) 36. alcíme a következő szöveggel lép hatályba:

„36. Az engedményezés átvezetése

67. §

Követelés engedményezése esetén az engedményezett követelést biztosító jogok és tények engedményesre történő átszállása ingatlan-nyilvántartási bejegyzése során bejegyzés alapjául szolgáló okiratnak kell tekinteni az engedményező egyoldalú nyilatkozatát, ha az – az érdekeltek megállapodása, valamint az engedményes nyilvánvalóan azonosítható aláírása kivételével – rendelkezik mindazon alaki és tartalmi kellékekkel, amelyeket e törvény a bejegyzés alapjául szolgáló okiratokra vonatkozóan előír.

67/A. §

Alzálogjog alapításának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése esetén bejegyzés alapjául szolgáló okirat az elzálogosított követelést biztosító zálogjog jogosultjának egyoldalú nyilatkozata, továbbá a bejegyzési engedélynek minősülő, az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény 27/E. § (9) bekezdése szerinti jogerős bizonyítvány, ha az az érdekeltek megállapodása kivételével rendelkezik mindazon alaki és tartalmi kellékekkel, amelyeket e törvény a bejegyzés alapjául szolgáló okiratokra vonatkozóan előír.

67/B. §

(1) Ha az alzálogjogosult az elzálogosított követelést biztosító zálogjog jogosultjának helyébe lép, az alzálogjogosultnak a helyébe lépés tényét, az ingatlan helyrajzi számát, az érintett jogok, tények megjelölését, valamint a jelzálog jogosultjának hozzájáruló nyilatkozatát tartalmazó okirattal kell kérnie az ingatlanügyi hatóságtól az érintett jogok módosítását.

(2) Az ingatlanügyi hatóság a kérelem alapján az elzálogosított követelést biztosító zálogjog bejegyzését módosítva az alzálogjog jogosultját tünteti fel jogosultként, a tárgyi alzálogjog bejegyzését pedig törli az ingatlan-nyilvántartásból.”

142. §

Nem lép hatályba az Új Inyvtv.

- a) 96. § (3) bekezdése,
- b) 97. § (2) bekezdése.

31. A tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról és egyéb jogharmonizációs célú törvénymódosításról szóló 2021. évi CXXIV. törvény módosítása

143. §

A tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról és egyéb jogharmonizációs célú törvénymódosításról szóló 2021. évi CXXIV. törvény 4. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A társaság a Ptk. 3:40. §-ában foglaltakon túl nem határozhat el, illetve nem folytathat le határokon átnyúló műveletet, ha a társaság)

„e) a pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről szóló 2014. évi XXXVII. törvény, vagy a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerről, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról szóló, 2020. december 16-i (EU) 2021/23 európai parlamenti és tanácsi

rendelet szerinti szanálási eszközök, hatáskörök és mechanizmusok hatálya alatt áll.”

144. §

A tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról és egyéb jogharmonizációs célú törvénymódosításról szóló 2021. évi CXXIV. törvény 51. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ez a törvény a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról szóló, 2020. december 16-i (EU) 2021/23 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.”

32. Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvény módosítása

145. §

Nem lép hatályba Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvény 43. § (6) bekezdése.

33. Záró rendelkezések

146. §

(1) Ez a törvény – a (2)–(9) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) A 29. alcím e törvény kihirdetését követő 16. napon lép hatályba.

(3) Az 1. alcím e törvény kihirdetését követő harmincegyedik napon lép hatályba.

(4) A 3., a 7., és a 10–11. alcím, a 36–37. §, a 72. §, a 104. §, a 112–113. §, a 120–121. §, a 136–137. § és a 139. § b) pontja 2023. szeptember 1-én lép hatályba.

(5) A 42 – 46. §, a 48 – 58. §, a 60–64. §, a 67. §, a 68. § a)–b) és d)–e) pontja 2023. december 23-án lép hatályba.

(6) A 20. alcím, a 23. §, a 29–31. §, a 33. §, a 38. §, a 69. §, a 80. §, a 97–98. § és a 108. § (2) bekezdése 2024. január 1-jén lép hatályba.

(7) A 23. és a 30. alcím és a 41. § 2024. február 1-jén lép hatályba.

(8) Az 59. § és a 68. § c) pontja 2024. április 23-án lép hatályba.

(9) A 71. §, a 73. §, a 105–106. §, a 108. § (1) bekezdése, a 109. §, a 114 – 116. §, a 123. § és a 2. melléklet 2025. július 1-jén lép hatályba.

147. §

(1) A Ptk. e törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) - (4) bekezdésben foglalt kivétellel – az e törvény hatálybalépését követően kötött szerződésekből eredő jogokra és kötelezettségekre kell alkalmazni.

(2) A Ptk. e törvénnyel megállapított 5:99. § (4) bekezdését az üzletrészt terhelő zálogjogon alapított alzálogjogra 2024. január 1. napjától kell alkalmazni.

(3) A Ptk. e törvénnyel megállapított 5:100. § (7) bekezdését, 5:142. § (2) bekezdését és 6:57. § (3) bekezdését e törvény hatálybalépését megelőzően kötött szerződésekből eredő követeléseket e törvény hatálybalépése után kielégítő, illetve teljesítő harmadik személyek esetében is alkalmazni kell.

(4) A Ptk. e törvénnyel megállapított alzálogjoggal kapcsolatos rendelkezéseit az e törvény hatálybalépését megelőzően nyilvántartásba vétel nélkül alapított alzálogjogra is alkalmazni kell azzal, hogy az ilyen alzálogjog 2024. december 31-ét követően harmadik személyekkel szemben csak akkor hatályos, ha azt a zálogtárgyat terhelő követelést biztosító jelzálogjogot tartalmazó nyilvántartásba bejegyezték.

148. §

A 75–77. §, valamint a 92. § az Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

149. §

(1) Ez a törvény

- a) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és a 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
- b) a biztosítási értékesítésről (átdolgozás) szóló, 2016. január 20-i (EU) 2016/97 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
- c) a 2009/65/EK és a 2011/61/EU irányelvnek a kollektív befektetési vállalkozások határokon átnyúló forgalmazása tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1160 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
- d) a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló 2009/103/E irányelv módosításáról szóló, 2021. november 24-i (EU) 2021/2118 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek

való megfelelést szolgálja.

(2) Ez a törvény a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról szóló, 2020. december 16-i (EU) 2021/23 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

1. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 2. melléklet II. pont 1. alpont e) pont *ea*) és *eb*) alpontja helyébe a következő alpont lép:

[II. Ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem tartalmára tekintettel kötelező, az egyes cégformák bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges további okiratok:

1. korlátolt felelősségű társaság esetén:

e) az üzletrész elzálogosításához kapcsolódóan]

„*ea*) a zálogjog bejegyzése esetén a zálogszerződés egy példánya vagy annak - legalább a szerződő felek nevét (cégnévét), lakóhelyét (székhelyét), a zálog tárgyának meghatározását, a zálogjog kikötését, a követelés összegét, amelynek biztosítására a zálogjog szolgál, kikötése esetén az elidegenítési és terhelési tilalmat vagy elidegenítési tilalmat, a szerződés megkötésének helyét és időpontját, valamint a felek aláírását tartalmazó - kivonata, továbbá a zálogjogosult által benyújtott bejegyzési kérelem esetén a tag (zálogkötelezett) teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt - szükség szerint az elidegenítési és terhelési tilalomra, illetve az elidegenítési tilalomra is kiterjedő - bejegyzési engedélye,

eb) a tag (zálogkötelezett) által benyújtott törlési kérelem esetén a zálogjogosult teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt- szükség szerint az elidegenítési és terhelési tilalomra, illetve az elidegenítési tilalomra is kiterjedő - törlési engedélye,”

2. A Ctv. 2. melléklet II. pont 1. alpont e) pontja a következő *ed*) alponttal egészül ki:

[II. Ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem tartalmára tekintettel kötelező, az egyes cégformák bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges további okiratok

1. korlátolt felelősségű társaság esetén:

e) az üzletrész elzálogosításához kapcsolódóan]

„*ed*) alzálogjog bejegyzése esetén a zálogkötelezett bejegyzési engedélye, vagy az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény 27/E. § (9) bekezdése szerinti jogerős közjegyzői bizonyítvány;”

„2. melléklet a 2009. évi LXXXV. törvényhez

A pénzforgalmi szolgáltató által az 55/D. § (1) bekezdése alapján a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás részére átadható adatok köre:

„1. a fizetési művelethez kapcsolódó, a fizetési rendszerben használt tranzakciós üzenet típusa és azonosítója, vagy ha ez nem ismert, akkor egy ezzel egyenértékű, egyedi azonosítást lehetővé tevő azonosító;

2. információ arról, hogy a fizetési megbízás fizetési kérelemre válaszul került-e kezdeményezésre, ha igen, akkor a fizetési kérelmet küldő neve;

3. információ arról, hogy a fizetési megbízás megadása során alkalmazásra került-e a Magyar Nemzeti Bank elnökének a pénzforgalom lebonyolításáról szóló rendeletében meghatározott egységes adatbeviteli megoldás, és ha igen, akkor az egységes adatbeviteli megoldás típusa és a hozzá kapcsolódó azonosítók;

4. a fizetési művelet típusa;

5. a fizetési művelet összege;

6. amennyiben a fizetési megbízás fizetési kérelemre válaszul került kezdeményezésre, akkor a fizetési kérelem összege;

7. információ arról, hogy a fizetési művelet összege a fizető fél fizetési számlája egyenlegének 0-40, 41-60, 61-80, 81-100 százaléka közötti vagy 100 százaléka feletti tartományba esik;

8. a fizetési művelet pénzneme;

9. a fizetési művelet időpontja, ideértve a fizetési művelet lebonyolításához használt informatikai rendszerekben generált időbélyegzőket is;

10. a fizetési művelet lebonyolításában részt vevő pénzforgalmi szolgáltatók neve és azonosító kódja;

11. a fizető fél és a kedvezményezett neve, valamint a fizetési számláiknak a pénzforgalmi jelzőszáma, illetve a Magyar Nemzeti Bank elnökének a pénzforgalom lebonyolításáról szóló rendeletében meghatározott másodlagos számlaazonosítója;

12. a fizető fél fizetési számlája megnyitásának időpontja;

13. a fizetési megbízással együtt megadott közlemény;

14. a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz azonosítója;

15. a készpénz-helyettesítő fizetési eszközhöz hozzáférést biztosító többfunkciós eszköz típusa és azonosítója, illetve a hozzáférést támogató szoftver azonosítója;

16. a készpénz-helyettesítő fizetési eszközhöz hozzáférést biztosító többfunkciós eszköz, illetve

szoftver lokációs adata, valamint hálózati azonosítója;

17. a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz futtatási környezetének nyelvi beállításokra vonatkozó paraméterei;

18. a készpénz-helyettesítő fizetési eszközhöz hozzáférést biztosító többfunkciós eszköz, illetve szoftver távoli elérésére vonatkozó információ;

19. azon tény, hogy a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz igénybevétele esetén történt-e a 2. § 4a. pontjában meghatározott erős ügyfél-hitelesítés;

20. a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz igénybevétele esetén erős ügyfél-hitelesítés során alkalmazott elemek fajtája és azonosítója;

21. ha a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz igénybevétele esetén nem történt erős ügyfél-hitelesítés, akkor az (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az erős ügyfél-hitelesítésre, valamint a közös és biztonságos nyílt kommunikációs standardokra vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2017. november 27-i (EU) 2018/389 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet III. fejezetében meghatározott, az erős ügyfél-hitelesítés alóli kivétel fajtája;

22. amennyiben a pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére áll, a fizetési helyzetre vonatkozó információ (példaként állami szervek javára történő fizetés vagy állami szervek általi fizetés, vállalatok közötti transzfer, bérfizetés, számla- és díjfizetés, fizikai jelenlét mellett történő vásárlás, online vásárlás, személyek közötti pénzküldés, egyéb).”

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 3. melléklet 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában a közvetett tulajdon számításának szabályai:)

„1. A közvetett tulajdon arányának megállapításához a közvetett tulajdonnal rendelkezőnek a köztes vállalkozásban fennálló szavazati jogát vagy tulajdoni hányadát meg kell szorozni a köztes vállalkozásnak a vállalkozásban fennálló szavazati vagy tulajdoni hányada közül azzal, amelyik a nagyobb (multiplikációs kritérium szerinti számítási mód). Ha a köztes vállalkozásban fennálló szavazati vagy tulajdoni hányad az ötven százalékot meghaladja, akkor azt egy egészként kell figyelembe venni (többségi tulajdon szerinti számítási mód).”

Általános indokolás

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvényjavaslat elsődleges célja a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló 2009/103/EK irányelv módosításáról szóló (EU) 2021/2118 európai parlamenti és tanácsi irányelv magyar jogba történő átültetése. Mindezen túl célja a pénz-, tőke és biztosítási piacra, a piac felügyeletére, valamint a hitelintézetek és befektetési vállalkozások szanálására vonatkozó szabályrendszer finomhangolása.

Az (EU) 2021/2118 európai parlamenti és tanácsi irányelv a gépjármű üzemeltetésének fogalma helyett bevezeti a gépjármű használatának a fogalmát, így a biztosítási kötelezettség ezentúl a gépjármű bármely használatára ki fog terjedni, amely összeegyeztethető azon rendeltetésével, hogy a baleset időpontjában szállítási, illetve közlekedési eszközként szolgáljon, függetlenül a gépjármű jellemzőitől és attól, hogy a gépjárművet milyen terepen használják, valamint attól, hogy az – akár huzamos ideig – álló helyzetben vagy mozgásban van. A forgalomba helyezésre kötelezett gépjárművek esetén gépjárműhasználatnak minősül különösen az a teljes tartam, ami a gépjármű hatósági engedéllyel és jelzéssel történő ellátásának időpontjától a gépjármű forgalomból történő végleges kivonásáig tart. Az ideiglenes forgalomban tartás engedélyezése, illetve ideiglenes forgalmi engedély kiadása esetén gépjárműhasználatnak minősül az ideiglenes forgalomban tartási engedély, illetve az ideiglenes forgalmi engedély érvényességének időtartama.

A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Gfbt.) hatálya a jövőben sem fog kiterjedni a gépjárműversenyen és az ahhoz szükséges edzésen okozott károkra, viszont ezen fogalmakat a gépjárműsport-rendezvény fogalma váltja fel, amelyet a sportról szóló törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletnek szükséges szabályoznia.

A Kártalanítási Alap szabályainak módosítása alapján ezen – Magyarországon székhellyel rendelkező biztosítók által létrehozott és finanszírozott pénzalap – téríti meg az azon magyarországi lakóhelyű károsultaknak okozott kárt, akik károkozójának tagállami biztosítója csőd- vagy felszámolási eljárás alá került, továbbá azon más tagállami lakóhelyű károsultaknak okozott kárt, akik károkozójának magyarországi székhelyű biztosítója ellen felszámolási eljárás indult.

A Kártalanítási Számla szabályainak módosítása következtében pedig ezen pénzalap nem csupán az eddigiek szerint téríti meg a károkat (pl. a biztosítási kötelezettség ellenére biztosítással nem rendelkező üzemben tartók gépjárműve által okozott károkat stb.), hanem – bizonyos kivételekkel – azon gépjárművek által Magyarország területén okozott károkat, illetve az olyan magyarországi telephelyű gépjárművek által másik tagállam területén okozott és a baleset bekövetkeztének helye szerinti tagállam garancialapja által kifizetett károkat is megtéríti, amelyek közutakon való

használata nem megengedett vagy amelyeket kizárólag olyan területeken használnak, ahová a belépés a vonatkozó rendelkezések alapján korlátozott.

A Javaslat mindezek mellett a zöldkártya fogalmának módosítását is tartalmazza, amelynek révén a zöldkártya immáron elektronikus tanúsítványként is előállítható lesz a digitális fejlődés vívmányait felhasználva, a korszerű, ügyfélbarát megoldások alkalmazhatósága érdekében.

Továbbá a törvénymódosítás – többek között – rendelkezéseket tartalmaz annak érdekében, hogy a hivatalból történő kivonás esetében a szünetelés hatályának beállta egyértelműbbé váljon, valamint, hogy abban az esetben, amikor valakinek az egyéni vállalkozói tevékenysége egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság alapítása miatti szűnik meg, akkor az adott személy (mint üzembentartó) kgfb.-je emiatt ne szűnjön meg érdekmúlással.

A pénzforgalmi szolgáltatóknak jogi kötelezettségük, hogy olyan művelet-megfigyelő mechanizmusokkal rendelkezzenek, amelyek lehetővé teszik számukra a nem engedélyezett vagy csalárd fizetési műveletek észlelését. Ezeknek a mechanizmusoknak a fizetési műveletek elemzésén kell alapulniuk olyan elemeket figyelembe véve, amelyek a személyes hitelesítési adatok rendes használatának körülményei között jellemzőek a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevőire.

Az egyes pénzforgalmi szolgáltatók ugyanakkor a náluk egyedileg meglévő információk alapján nem képesek olyan komplex hálózatkutatást végezni, ami számottevően hozzájárulhat a visszaélésekkel érintett esetek korai azonosításához, adott esetben a beavatkozáshoz. Ezért egy központi visszaélésszűrő rendszer létrehozása is szükséges a visszaélési mintázatok hálózati elemzés segítségével történő korai felismerése, illetve hatékony azonosítása érdekében.

A központi visszaélésszűrő rendszert a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás (GIRO Elszámolásforgalmi Zrt.) működtetné.

Az értékpapír-kölcsönzés szabályozását a fogyasztónak nem minősülő ügyfelek vonatkozásában, ahol a nemzetközi trendeknek megfelelően a tőkepiaci szereplők számára biztosítja a határozatlan futamidejű szerződések megkötését.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) megalkotása, illetve hatálybalépése óta közel egy évtized telt el, és azóta bőven vannak már tapasztalatok annak alkalmazásával összefüggésben. Ha a gyakorlati tapasztalatok tükrében a Ptk. teljes körű, annak minden könyvét érintő felülvizsgálata még nem is lenne időszerű, van néhány olyan rendelkezés, amely a felülvizsgálatot már most indokolttá teszi. E körben olyan – elsősorban a dologi jogok körét, azok érvényesítését és a kötelek teljesítését érintő – rendelkezésekről van szó, amelyek a gazdasági viszonyainkat és gazdaságunk versenyképességét közvetlenül vagy közvetett módon befolyásolják. Ezek közül is különösen azokban mutatkozott szükségesnek a módosítás, illetve a szabályozás kiegészítése, amelyekben a bírósági jogalkalmazás sem volt képes megfelelő, megnyugtató és a felmerült kérdéseket kielégítő megoldást nyújtani, mivel a vonatkozó szabályozás hiányában erre vagy egyáltalán nem volt, vagy a hatályos szabályozás alapján csak *contra legem* lett volna lehetősége.

A módosító javaslat (a továbbiakban: javaslat) a Ptk.-t érintő módosításokat a következő részekre tagolja: a zálogjoggal, az építményi joggal (mint dologi jogokkal), a jogosultnak teljesítő harmadik

személy és az engedményes jogállásával (mint kötelmi jogi pozíciókkal) és a leválással (mint a társasági szétválás speciális formájával) kapcsolatos rendelkezésekre.

A dologi jogok körében a hitelbiztosítéki rendszerünk alapintézményének, nevezetesen a zálogjogi szabályozásnak a módosítása – egyebek között – azért vált ismét szükségessé, mert a jelzálogjog alapítására irányuló zálogszerződés kötelező tartalmi elemei körében a hatályos szabályozás olyan részt hagyott, amely miatt e szerződések alapján alapított jelzálogjogok tekintetében a zálogtárgyakkal való helytállási kötelezettség terjedelmét a nyilvántartott adatokból adott esetben nem lehet megállapítani, így harmadik személyek számára legfeljebb az elzálogosítás ténye ismerhető meg, de a terhelés mértéke nem. Ez pedig kétségtelenül megnehezíti a gazdasági életet tápláló hitelezés gyakorlatát.

Az alzálogjog intézményének – főként a pénzügyi intézmények refinanszírozása tekintetében – egyre jelentősebb szerep jut a gazdasági életben. Ebből következően szükségessé vált az e körben jól alkalmazható és hatékony biztosítékként felajánlható, illetve igénybe vehető alzálogjog intézményének az eddiginél koncepciózusabb és áttekinthetőbb szabályozása. Ebben a vonatkozásban a módosítás különösen az alzálogjog érvényesítésére irányadó szabályok részbeni felülvizsgálatát, és e rendelkezéseknek a gazdasági viszonyok felmerülő igényeihez való hozzáigazítását tartotta szem előtt.

A megfelelő gazdasági növekedés gátját képezi, hogy a különféle épületek, építmények, műtárgyak, műszaki berendezések (a továbbiakban együtt: építmény) létesítésére irányuló beruházások finanszírozása megfelelő hitelbiztosíték hiányában nehézségekbe ütközik. A problémát az okozza, hogy a jövőben létesítendő épület, építmény, műtárgy nem terhelhető jelzálogjoggal, illetve azt ilyen joggal terhelhető hitelfedezetként nem fogadják el, egyfelől azért, mert a finanszírozni tervezett beruházás értékéhez viszonyítva a meglévő és fedezetül leköthető telek-ingatlan értéke nem jelent elegendő fedezetet, vagy ezzel a hitelt igénybe venni kívánó építető nem rendelkezik, így a beruházás finanszírozási igényének kielégítéséhez szükséges megfelelő hitelbiztosíték nem áll a rendelkezésére. Tipikus és konkrét, igen jelentős akadályt jelent ez különösen a naperőművi beruházásoknál, amelyek esetében a befektetés értékét még csak nem is a beépítésre vagy telepítésre kerülő eszköz adja majd, hanem az adott földterülethez kötött erőművi engedély és hosszútávú átvételi garancia. A Klíma- és Természetvédelmi Akciótervben rögzített 6 ezer MW kapacitású, nagyságrendileg 1500 Mrd Ft értéket képviselő naperőművi beruházás hitelintézeti forrásbiztosítása azonban megvalósulhatna például az ingatlanhoz kapcsolódó olyan forgalomképes és ezáltal megterhelhető joggal, amely az ingatlan-nyilvántartásba is bejegyezhető jelzálogjog alapjául szolgálhat. Az építményi jog magyar jogba történő ismételt bevezetésével az ilyen beruházások finanszírozása megoldható, illetve elősegíthető lenne. Ehhez hasonlóan a jelzálogjoggal megterhelhető építményi jog hitelbiztosítékként jelentős nemzetgazdasági igényt tudna kielégíteni a közterületeket érintő építési koncessziók, a közterületeken megvalósuló, azok alatt, illetve felett tervezett építési beruházások (pl. autópálya, alagút, híd, mélygarázs stb.) finanszírozása esetén is az erre vonatkozó speciális jogi szabályozás mellett. Megállapítható tehát, hogy az építményi jognak a magyar jogrendszerben történő szabályozása nemcsak társadalmi igényt

elégít ki, de az ország gazdasági versenyképességét erősítő, jelentős gazdaság-élénkítő hatású jogi eszközévé is válhat.

Az építményi jog egyébként nem ismeretlen jogintézmény, a klasszikus magyar magánjog integráns részét képezte, amely osztrák és német hatásra már a XX. század első felében megjelent a hazai törvényi szabályozásban is. E jogintézmény Magyarországon – talán nem véletlenül – a jogfejlődésnek egy, gazdasági szempontból (nyilván a gazdasági kényszerek nyomására is) igen innovatívnak tekinthető időszakában kapott kellő lendületet. Az 1920-as, 1930-as években ugyanis valós gazdasági igények hívták életre, sőt a korlátolt dologi jogok között részletesen szabályozott jogintézményként már az 1928. évi Magánjogi Törvényjavaslatban (a továbbiakban: Mtj.) is megjelent. A német, osztrák jog e jogintézményt természetesen már ezt megelőzően is ismerte és alkalmazta, sőt ismeri és alkalmazza azt mind a mai napig.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) az Mtj. építményi jogra vonatkozó rendelkezéseit nem vette át. A jogalkotó ugyanis úgy döntött, hogy ez az intézmény már a szocialista átalakulást megelőző időszakban is meghaladottá vált. A korabeli érvelés szerint az építményi jogon azért lépett túl az idő, mert az nem biztosította az idegen földön építkezőnek azt a biztonságot és azt a természetes igényét, hogy a földön általa emelt épület teljes tulajdonosává váljon, és azzal önálló tulajdonosként rendelkezzen. A régi Ptk. álláspontja szerint az „*aedificium solo cedit*” elven, amely szerint az épület osztja a föld tulajdonját, és amely főszabályként továbbra is a szabályozás alapjául szolgált, a „szocialista jogfejlődés”-nek túl kellett lépnie. Ennek megfelelően a jogalkotási trend annak idején a társadalmi tulajdonban álló ingatlanon ingyenesen és nem csupán átmeneti időre juttatott földhasználati jogot favorizálta azzal, hogy a földhasználó által emelt épületen az építkező számára önálló ingatlanként teljes tulajdonjogot biztosított a „személyi tulajdon” körében.

A Ptk. az említett főszabály megtartása mellett a magántulajdon körében bővítette annak lehetőségét, hogy a földtulajdon és az épülettulajdon a felek ilyen tartalmú megállapodása esetén elválhasson egymástól, és mivel ez valóságos és teljes tulajdonjogot jelentett az épület létesítője számára, ugyancsak feleslegesnek ítélte meg az építményi jog intézményéhez való visszatérést.

Az építményi jogot mai jogunkba visszavezetni kívánó új szabályozás sem az intézmény eredeti formájában való visszaállítást javasolja, hiszen változatlanul megtartaná a földtől elváló épülettulajdon – azóta már meggyökeresedett – létesítésének lehetőségét is, sőt ezen túlmenően a Ptk. azon új rendelkezését sem érintené, amely szerint az ingatlan tulajdonosa maga is rendelkezhet úgy, hogy „*a földet és a rajta álló épületet önálló ingatlanokként jegyezzék be az ingatlan-nyilvántartásba*” (Ptk. 5:18. § (2) bek.). A Ptk. szerint tehát már eleve adottá vált a tulajdonos számára az a lehetőség, hogy egyoldalú nyilatkozatával a föld és az épület tulajdonját elválassa egymástól, és azokról ekként külön-külön rendelkezzen. Az építményi jog szabályai az említett szabályozás mellett nyújtanának egy további lehetőséget, pontosabban egy újabb alternatívát az ingatlan építés céljából történő korlátolt dologi joggal való megterhelésére. A Ptk. 5:19. §-a egyébként kibővítette az épület tulajdonosát a földre vonatkozóan megillető földhasználati jog

tartalmát is azáltal, hogy lehetővé tette e jog szerződéses szabályozását akár harmadik személyekre is kiterjedő hatállyal (abban az esetben, ha e szerződéses szabályozás tényét az ingatlan-nyilvántartásban is feljegyzik). Ezeket a rendelkezéseket tehát az építményi jog újbóli bevezetése nem érintené, az építményi jog alkalmazását ugyanis opcionálisan, vagylagosan választható jogi konstrukcióként tenné lehetővé a hatályos szabályozás biztosította intézmények (a földtől elváló épülettulajdon, a földhasználati jog és szerződéses szabályozása) mellett. Az építményi jog alapítása azonban értelemszerűen azt kizárná, hogy vele párhuzamosan a Ptk. 5:145. §-a szerinti földhasználati jog is létrejöhessen (mindaddig, amíg az építményi jog jogosultja – e jogának megszűnésével - az építmény tulajdonjogát meg nem szerzi), hiszen az építményi jog az általa érintett földre vonatkozóan maga is biztosít használati jogot, sőt ennél többet, nevezetesen a föld és a földön emelt épületek hasznosítási jogát is, sőt az építményi jog által lehetőség nyílna az említett jogok megterhelésére és átruházására is. Az új szabályozás ugyanakkor nemcsak megtartaná az eddigi intézményrendszert, hanem merítene is annak hatályos szabályozásából, hiszen adott esetben az építményi jog tekintetében is lehetővé tenné, hogy a tulajdonos egyoldalú jognyilatkozatával e jogot akár a tulajdonában álló ingatlanon is megalapítsa (amelyre például lehetőség van a német jog alapján is). Az építményi jog intézménye ebből következően többféle módon is alapítható lenne: egyoldalú jognyilatkozattal, szerződéssel, de akár végrendelettel is, értelemszerűen azonban az sem volna kizárt, hogy meghatározott feltételekkel ilyen jogot jogszabály vagy annak alapján hatósági határozat hozzon létre (mint ahogy más – és nem csupán korlátolt – dologi jogok is létrejöhetnek ilyen módon). A szabályozás azonban természetesen a jogügylettel, vagyis a szerződéssel történő alapítás lehetőségét helyezi a középpontba, hiszen egyfelől ezt tekinti tipikusnak, másfelől pedig a magánjog körében elsősorban szabályozandónak.

Az intézmény újbóli bevezetésére tehát a magyar jogtörténeti hagyományokra, a környező országok által alkalmazott sikeres jogi megoldásokra figyelemmel, ugyanakkor a magyar jogrendszerbe szervesen illeszkedő módon kerülne sor. Ezt lehetővé és egyben különösen aktuálissá teszi az a körülmény is, hogy egyidejűleg az ingatlan-nyilvántartási jogunk is megújul.

Az építményi jog ingatlanra vonatkozó, átruházható, jogutódlás tárgyát képező és megterhelhető korlátolt dologi jog, amely az ingatlan tulajdonosa és az építményi jog jogosultja (a továbbiakban: építményi jogosult) megállapodása alapján, az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzéssel (konstitutív hatállyal) jön létre, és azt az ingatlant terheli, amelyre nézve ezt a jogot bejegyezték. Az építményi jog leginkább talán az ingatlanra vonatkozó hasznélvezeti joghoz hasonlítható, de a használati, hasznosítási jogosultságon túlmenő, annál erőteljesebb jogot ad az építményi jogosult számára azáltal, hogy e joga alapján – a tulajdonossal kötött megállapodás keretei között – szabad rendelkezési jogot is biztosít mindazon építményre és azok alkotórészeire, amelyeket az építményi jogát gyakorolva és annak körében létrehoz, illetve létrehozott. Az építményi jog – ellentétben a hasznélvezeti joggal – átruházható, megterhelhető és jogutódlás tárgya lehet, amint erre az előbbieken már utalás történt, tehát a hasznélvezeti jognál ebben a vonatkozásban is fajsúlyosabb vagyoneértékű jognak tekinthető.

Az építményi jogot – korlátolt dologi jogként – a Ptk. V. (Dologi jogi) Könyvének Harmadik

Részében a többi korlátozott dologi jog körében indokolt szabályozni, hiszen hazai jogalkotásunkban a kellő kodifikációs keretet és szabályozási háttérrel egyébként is a korlátozott dologi jogokat kimerítően szabályozó Ptk. biztosítja.

A Ptk. hatálybalépése óta eltelt időszak alatt egyértelművé tette, hogy a jogosultnak teljesítést nyújtó harmadik személyt megillető megtérítési igény (követelés) érvényesítése nehézségekbe ütközik, hiszen a teljesítést nyújtó harmadik személy nem lesz jogutódja a követelés eredeti jogosultjának, mivel az eredeti követelés a teljesítéssel megszűnik, így értelemszerűen nincs is olyan fennálló követelés, amely a teljesítő harmadik személyre átszállhatna. Ugyanakkor a követelés szabályozott eljárásban történő érvényesítéséről szóló jogszabályaink előírják, hogy az ilyen típusú eljárást megindítani, illetve abba belépni csak az eredeti jogosult jogutódja részéről lehetséges. E probléma rendezéséről, az anyagi jogi jogutódlás megteremtéséről a módosító javaslatnak sürgetően rendelkeznie kellett, és a megfelelő megoldást erre a régi Ptk.-ban is alkalmazott jogi konstrukció (törvényi engedmény) visszavezetése nyújtotta, amellyel a szabályozás visszatérhetett arra a jogi ösvényre, amit klasszikus magánjogunk jól átgondoltan több mint egy évszázadon át kitaposott.

Az engedményezéssel összefüggésben, a joggyakorlatban és a jogirodalomban egyaránt kérdésként merült fel, hogy az engedményezéssel a követelésen kívül a követeléshez kapcsolódó milyen jogok, esetleg kötelezettségek szállnak vagy szállhatnak át az engedményesre. A módosító javaslat ezért meghatározza a követeléshez kapcsolódóan átszálló jogok körét, kiszámíthatóbbá és egyértelműbbé téve ezáltal a követelésvásárlási piac szereplőinek jogi helyzetét.

Végül pedig a társasági szétválás körében a leválás intézményének, mint a kiválás egy alesetének szabályozásával egy olyan cégvagyonai rendelkezési lehetőség bevezetése valósulhat meg, amelyre az elmúlt években egyre sürgetőbb társadalmi-gazdasági igény mutatkozott.

Az Itv., valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény módosításának célja a Ptk. által bevezetett új szabályozással való összhang megteremtése.

Az új ingatlan-nyilvántartási szabályozásra tekintettel szükséges a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosítása, melynek értelmében meghatározásra kerülnek az ingatlan-nyilvántartás részére átadásra kerülő adatok. Szükséges továbbá a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény módosítása, amelyre tekintettel az ingatlanügyi hatóság jogosulttá válik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő polgárok adatváltozásainak megismerésére. Az új ingatlan-nyilvántartási szabályozásra tekintettel szükséges továbbá a Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvény módosítása.

A Ptk. módosítása által indokolt változtatásokon túlmenően az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény (a továbbiakban: Új Inyvtv.) pontosítása szükséges annak érdekében, hogy a jelzálogjogot biztosító elidegenítési és terhelési tilalom, valamint elővásárlási jog átszállása is ezen szabályban meghatározott okiratok alapján történhessen.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény módosításának célja a Ptk. által bevezetett új szabályozással való összhang megteremtése.

Az Inyvtv. módosításának célja a Ptk. által bevezetett új szabályozással való összhang megteremtése.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény módosításának célja a Ptk. által bevezetett új szabályozással való összhang megteremtése.

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) módosításának célja a Ptk. által bevezetett új szabályozással való összhang megteremtése, ennek keretében terminológiai pontosításra is sor kerül.

Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény kiegészül az alzálogjog fennállásának igazolására irányuló eljárással, amelynek célja, hogy egyszerűbbé váljon az alzálogjog jogosulti minőség igazolása. Az eljárás eredményes lefolytatása esetén a kérelmezőnek rendelkezésére áll majd egy olyan közokirat (bizonyítvány), amely alapján az őt megillető jog közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzését kérheti, vagy azt az őt megillető igény érvényesítése céljából felhasználhatja.

Nemzeti vagyon tekintetében a Ptk.-nak az építményi jogra vonatkozó rendelkezéseit az Nvtv.-ben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni, az Nvt. módosítása a nemzeti vagyonra vonatkozó speciális szabályokat állapítja meg.

A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosításának a célja a Ptk. által bevezetett új szabályozással való összhang megteremtése.

Az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény (a továbbiakban: Átv.) módosításának célja a Ptk. által bevezetett új szabályozással való összhang megteremtése.

A hitelbiztosítéki nyilvántartásról szóló 2013. évi CCXXI. törvény (a továbbiakban: Hbnyt.) módosításának célja a Ptk. által bevezetett új szabályozással való összhang megteremtése.

Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 2015. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Ehat. Tv.) módosítása az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer első évének tapasztalatait összegzi, figyelembe véve az egyre növekvő Európai Unió energiához való hozzáférése, továbbá az orosz-ukrán háború eredményeként létrejött energiaválság okán szükséges energiatartóssági törekvéseket.

Az Új Inyvtv. módosításának célja – a fent említetteken túl – a Ptk. által bevezetett új szabályozással

való összhang megteremtése.

Részletes indokolás

1-4. §

A Javaslat az építményi jogot beépíti az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) vagyoni értékű jog fogalmába. Ebből következően az építményi jog – nem tulajdonos számára történő – alapítása, továbbá az építményi jog átruházása esetén az építményi jog megszerzőjét illeték-kötelezettség terheli.

A Javaslat az építményi jog értékének (mint az illeték alapjának) a többi vagyoni értékű jogtól eltérően e jog forgalmi értékét (azaz azt a pénzben kifejezett értéket, amely a vagyontárgy eladása esetén az illetékkötelezettség keletkezésekor volt állapotában árként általában elérhető) határozza meg.

Tekintettel arra, hogy az építményi jog forgalmi értéke eltérhet az azzal terhelt ingatlan forgalmi értékétől, a Javaslat újraszabályozza a visszerhes vagyonátruházási illeték mértékének vagyoni értékű jogszerzéshez kapcsolódó előírásait.

Mindezekkel összefüggésben a Javaslat az építményi jogra való utalásokkal kiegészíti az Itv. szerinti kisvállalkozások vállalkozói vagyonának fogalmát és a visszerhes vagyonátruházási illeték tárgyi hatályát.

5. §

Az új ingatlan-nyilvántartási szabályozásra tekintettel szükséges módosítás, mely alapján meghatározásra kerülnek az ingatlan-nyilvántartás részére átadásra kerülő adatok. Az ingatlan-nyilvántartás a jövőben nem tartja nyilván a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban szereplő polgárok lakcímét, hanem azt minden esetben a tulajdoni lapon történő feltüntetés céljából átveszi a nyilvántartásból, melynek szükséges megteremteni a jogi alapját. Annak érdekében, hogy az ingatlan-nyilvántartás és a földhasználati nyilvántartás részére a polgárok adatváltozásai folyamatosan átadásra kerüljenek, szükséges, hogy először megtörténjen a teljes adatállomány átadása.

6. §

Negatív hozam esetén a nem fizető tagok felé nem érvényesíthető az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonás. Ez esetben a jövőben a pénztárak az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonást érvényesíthetik a későbbi hozamok terhére, az akkor esedékes levonások mellett is, így biztosított a nem fizető tagok részvétele a működési költségekben. Az elmaradt hozamlevonás legfeljebb az időszakot követő egy naptári évben érvényesíthetőek és csak abban az esetben, ha a pénztár az adott időszakban egyáltalán nem tud hozamlevonást érvényesíteni. A javaslat emellett meghatározza a

levonás alapjául szolgáló tagdíj maximumát, illetve a különböző időszakban keletkezett levonások kielégítési sorrendjét is a tagok érdekeinek védelmében.

7. §

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a zártkörűen működő részvénytársaságba történő befektetésre vonatkozó korlátozás nem terjed ki a pénztár részére szolgáltatást végző zártkörű részvénytársaságokban történő tulajdonszerzésre.

8. §

A jövőben a nevelésiév-kezdési, tanévkezdési (beiskolázási) támogatást azok a szülők is igénybe vehetik az önszegélyező pénztárban lévő egyéni számlájuk terhére, akik részére valamely uniós tagállam folyósítja a családi pótlékot.

9. §

A végrehajtást kérő a végrehajtási kérelem előterjesztésekor büntetőjogi felelőssége tudatában köteles közölni, hogy terheli-e alzálogjog a követelését biztosító zálogjogot, továbbá ekkor köteles közölni az érintett ingatlan és az alzálogjogosult adatait is annak érdekében, hogy az elrendelő bíróság (közjegyző) a végrehajtható okirat kiállításakor megnyilatkoztassa az alzálogjogosultat, hogy élni kíván-e a Ptk. szerinti jogaival.

10. §

Amennyiben a végrehajtási kérelem előterjesztésekor a végrehajtást kérő jelezte, hogy a követelését biztosító zálogjogot ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett alzálogjog terheli az elrendelő bíróság, valamint a közjegyző a végrehajtható okirat kiállítása (záradékolás) során köteles az alzálogjogosult vonatkozó információk beszerzése érdekében megkeresni az ingatlanügyi hatóságot az érintett ingatlan tekintetében. Ha az ingatlan-nyilvántartás szerint a végrehajtást kérő zálogjogát terheli alzálogjog, akkor a bíróság, valamint a közjegyző a kérelem beérkezését követő 15 munkanapon belül felhívja az alzálogjogosultat 15 munkanapos határidő tűzésével, hogy nyilatkozzon, kívánja-e gyakorolni a Ptk. szerinti jogait.

Ha az alzálogjogosult határidőben nem nyilatkozik, hogy gyakorolni kívánja a Ptk. szerinti jogait, akkor a bíróság, valamint a közjegyző a végrehajtási kérelem alapján elrendeli a végrehajtást. Ha az alzálogjogosult határidőben nyilatkozik büntetőjogi felelőssége tudatában arról, hogy gyakorolni kívánja a Ptk. szerinti jogait, akkor a bíróság, valamint a közjegyző a végrehajtást oly módon rendeli el, hogy a végrehajtható okiraton végrehajtást kérőként a zálogjogosult helyett az alzálogjogosultat tünteti fel végrehajtást kérőként, egyúttal tájékoztatja a zálogjogosultat az alzálogjogosult nyilatkozatáról és az alzálogjogosultat pedig arról, hogy a végrehajtási kérelem benyújtásakor a zálogjogosult által lerótt/megfizetett díjat köteles megtéríteni a zálogjogosult részére.

11. §

Tekintettel arra, hogy a végrehajtást foganatosító bíróság az ingatlanra bejegyzett zálogjogosult végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódásáról a zálogjogosultnak a 140. § (6) bekezdése szerinti kérelmére a 114/A. § szerint dönt, így szükséges pontosítani e szakasz rendelkezéseit azzal az esettel, ha a zálogjoggal biztosított követelést ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett alzálogjog terheli.

Az alzálogjogosult a Ptk. szerinti jogait a végrehajtás elrendelésekor gyakorolhatja, ha a követelést biztosító zálogjogosult kérelmezte a végrehajtás elrendelését, így az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett alzálogjogosult a végrehajtás elrendelését követően már nem kapcsolódhat be az eljárásba, hiszen az alzálogjogosult követelése ugyanaz, mint a zálogjogosult végrehajtást kérője. Ebből következően az alzálogjogosult bekapcsolódással kizárólag abban az esetben érvényesítheti a végrehajtási eljárás során az alzálogjogból fakadó igényét, ha az alapügyben az alzálogjogosult és az alzálogjoggal terhelt követelés zálogjogosultja sem végrehajtást kérő. Mindazonáltal, ha ezen utóbbi esetben érvényesíteni kívánja az alzálogjogból fakadó igényét, akkor az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett zálogjogosult helyett az alzálogjogosult kielégítési jogának megnyílt állapot meg a bíróság által, tehát hasonlóan a végrehajtás elrendeléséhez a zálogjogosult helyett az alzálogjogosult kapcsolódik be a végrehajtási eljárásba a zálogjoggal biztosított követelés erejéig.

12. §

Az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett alzálogjogosult a Ptk. szerinti jogait a végrehajtás elrendelésekor gyakorolhatja, ha a követelést biztosító zálogjogosult kérelmezte a végrehajtás elrendelését, így az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett alzálogjogosult a végrehajtás elrendelését követően már nem kapcsolódhat be az eljárásba, hiszen az alzálogjogosult követelése ugyanaz, mint a zálogjogosult végrehajtást kérője. Ebből következően az alzálogjogosult bekapcsolódással kizárólag abban az esetben érvényesítheti a végrehajtási eljárás során az alzálogjogból fakadó igényét, ha az alapügyben az alzálogjogosult és az alzálogjoggal terhelt követelés zálogjogosultja sem végrehajtást kérő. Mindazonáltal, ha ezen utóbbi esetben érvényesíteni kívánja az alzálogjogból fakadó igényét, akkor az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett zálogjogosult helyett az alzálogjogosult kielégítési jogának megnyílt állapot meg a bíróság által, tehát hasonlóan a végrehajtás elrendeléséhez a zálogjogosult helyett az alzálogjogosult kapcsolódik be a végrehajtási eljárásba a zálogjoggal biztosított követelés erejéig.

13. §

Szükséges pontosítani a Vht. 140/A. § rendelkezéseit az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett alzálogjogosult végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódására és a 140. § új (6a) és (6b) bekezdéseire tekintettel.

14. §

A módosítás alapján a zálogjogi követelés kielégítése során figyelemmel kell lenni arra, hogy

amennyiben a végrehajtási eljárás során végrehajtást kérő (akár az elrendelés, akár a bekapcsolódás következtében) az alzálogjogosult, akkor az ő kielégítésére az alzálogjoggal terhelt követelés zálogjogosultjának zálogjoga alapján fennálló követelés erejéig kerülhet sor, e zálogjogosult ranghelyére is figyelemmel.

15. §

Átmeneti rendelkezés, annak érdekében, hogy az új ingatlan-nyilvántartási eljárásról szóló törvény hatálybalépéséig, az ingatlan-nyilvántartásba átmenetileg be nem jegyzett alzálogjogok esetén az alzálogjogosult végrehajtás elrendelése során a jogosultságát a közjegyzői nemperes eljárás során kiállított jogerős bizonyítványnak bíróság vagy közjegyző részére történő megküldésével igazolhatja.

16. §

Szövegpontosítás annak érdekében, hogy a koherencia biztosított legyen a Vht. alzálogjoggal kapcsolatosan módosuló rendelkezéseivel a Ptk. 6:193. § (3) bekezdésének módosuló rendelkezéseivel.

17. §

Az ingatlan-nyilvántartás és földhasználati nyilvántartás szervének személyi azonosító kezelésére vonatkozó szabályainak pontosítása szükséges az új ingatlan-nyilvántartási szabályozásra tekintettel. Az ingatlanügyi hatóság jogosulttá válik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő polgárok adatváltozásainak megismerésére.

18. §

Szövegpontosítás a bankkártyás fizetés lehetőségének megteremtése érdekében.

19. §

A hatályos szabályozás szerint a kiutalás elfogadásával a cselekvőképes kedvezményezett a betét, a támogatás, a jóváírt kamatok, valamint a lakáskölcsön feletti rendelkezési jogot megszerzi. Nem egyértelmű ugyanakkor az az eset, amikor a lakás-előtakarékoskodó, illetve a kedvezményezett nem cselekvőképes (kiskorú, illetve cselekvőképességében részlegesen korlátozott vagy cselekvőképességét teljesen korlátozó gondnokság alá helyezett) a kiutaláskor. A módosítás egyértelművé teszi, hogy ilyen esetben a lakás-előtakarékoskodó, illetve a kedvezményezett törvényes képviselője a gyámhatóság jóváhagyása esetén rendelkezhet a megtakarítással.

20. §

Technikai kiegészítés, amely biztosítja az építményi jog ingatlan-nyilvántartásba bejegyezhetőségét.

21. §

Amennyiben az alzálogjogot alapító szerződés nem külön okiratban kerül elkészítésre, hanem a

refinanszírozást szabályozó szerződésben, akkor az ingatlanügyi hatósághoz kötelező lenne benyújtani, mint bejegyzés alapjául szolgáló okiratot. Ebben az esetben azonban a tartalmát bárki megismerhetné, aki a jogi érdekét igazolja az ingatlanügyi hatóság előtt. Erre tekintettel szükséges a speciális szabály annak érdekében, hogy a bejegyzés alapjául csak a legszükségesebb adatokat, nyilatkozatokat tartalmazó okirat kerülhessen benyújtásra. Ugyanakkor az ingatlan-nyilvántartási eljárásokra vonatkozó főszabály, mely 2024. február 1-jétől lép hatályba, továbbra is él, miszerint az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben tett jogi képviseleti meghatalmazás mind az alzálogjog kötelezettje, mind pedig a jogosultja részéről szükséges lesz.

A szabályozás alkalmazást segítő pontosításként egyértelművé teszi továbbá, hogy a zálogjogi, alzálogjogi kötelemmel érintettek közül kinek a nyilatkozata szükséges a bejegyzéshez. Az alzálogjog tárgya ugyanis a jelzálogjog (és az általa biztosított követelés), nem pedig az ingatlan. Ebből következően az ingatlan tulajdonosa, illetve a bejegyzett egyéb jogosult hozzájárulása az alzálogjog bejegyzéséhez, módosításához irreleváns.

A Ptk. vonatkozó új szabályára tekintettel szükséges a fenti speciális szabály annak érdekében, hogy az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés módosítása az alzálogjogosultnak a zálogjogosult helyébe lépése esetén megfelelően megtörténhessen. A speciális szabály biztosítja, hogy a legszükségesebb adatokat, nyilatkozatokat tartalmazó okirat kerülhessen benyújtásra.

22. §

Szövegpontosítás annak érdekében, hogy a jelzálogjogot biztosító elidegenítési és terhelési tilalom, valamint elővásárlási jog átszállása is ezen szabályban meghatározott okiratok alapján történhessen, továbbá, hogy a koherencia meglegyen a Ptk. 6:193. § (3) bekezdésének módosuló rendelkezéseivel.

23-24. §

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény kiegészítésének célja a Ptk. által bevezetett új szabályozással való összhang megteremtése.

25. §

Tekintettel arra, hogy a nemzetközi piacon az intézményi befektetők között az értékpapír-kölcsönzési ügyletek túlnyomó többsége határozatlan futamidőre jön létre, biztosítani szükséges hazai tőkepiaci szereplők számára, hogy ezekben az ügyletekben részt vehessenek. Fogyasztóvédelmi indokoknál fogva ugyanakkor az intézményi befektetőknek nem minősülő ügyfelek esetében továbbra is határozott idejű értékpapír-kölcsön szerződések fenntartása indokolt.

26. §

Az értékpapírkölcsönök futamideje tekintetében az intézményi befektetőkre és az intézményi befektetőknek nem minősülő ügyfelekre vonatkozó eltérő lehetőségek okán a szerződési tartalom

kiegészítése szükséges.

27. §

A fizetést korlátozó eljárás fogalmának bővítése.

28. §

Szövegpontosító javaslat.

29. §

A rendelkezés célja a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) szabályainak az üzletrészt terhelő zálogjog Ptk. szerinti módosítással összhangban történő módosítása.

30-34. §

A módosítás célja a Ctv.-nek a Ptk. átalakulási, egyesülési, szétválási szabályozásához igazodó pótlólagos összhangba hozatala.

A Ctv. 16. címének módosításának indoka, hogy a Ptk. hatályba lépése óta nincs összhangban a Ptk. azon új koncepciójával, hogy az átalakulás többé nem gyűjtőfogalom, hanem csak a cégforma-váltást jelenti. Ennek következtében az átalakulásra, mint egyszerű cégforma-váltásra előírt szabályok többé nem vonatkoznak az egyesülés és a szétválás eseteire, csak akkor, ha ezt a felhatalmazást számukra a jogszabály megadja.

Mindezekre figyelemmel a 26.§ szövegcsérés módosítást tartalmazó rendelkezés módosítja a Ctv. átalakulási, egyesülési, szétválási szabályokat vegyesen megfogalmazó 16. címét, egyértelművé téve, hogy az mindhárom jogintézmény speciális cégjogi szabályait tartalmazza, továbbá a Ctv. 61.§ új (3) bekezdése megteremti a jogszabályi lehetőséget az átalakulási szabályok megfelelő alkalmazására az egyesülés és a szétválás normái között, mivel ezt a Ctv.-nek magának is tartalmaznia kell. A módosítás így a Ctv. valamennyi érintett rendelkezésénél biztosítja a Ptk. új koncepciójával való összhangot, egységes és az új Ptk.-ával és az Átv.-vel egyező kodifikációs technika és terminológia használatával segíti a jogalkalmazást. A Ptk.3:45.§ - ában bevezetésre került új jogintézmény, a kiválás egyik aleseteként megfogalmazott leválás cégeljárás részletszabályait jeleníti meg a szétválás előírásai között a Ctv.61.§ (2) bekezdésének módosítása. A kiválás a szétválás egyik esetköre, a kiválásnak pedig a leválás egy különleges változata. Alapvetően az különbözteti meg a kiválástól, hogy a keletkező quasi-új jogutód jogi személynek nem a "kiinduló", szétváló jogi személy tagjai, hanem maga a szétváló jogi személy lesz az egyedüli tagja.

A leválás ettől a markáns eltéréstől eltekintve a kiválás szabályai szerint megy végbe. A leválás kiválástól való elkülönülése a jogutód tagságának specialitásából ered, az ezzel kapcsolatos szabályokat érinti. (Lásd az Átv. új 18/A.§-ához fűzött indokolást is.) A leválásra azonban minden

egyéb vonatkozásban a kiválás Ctv. 61.§ (2) bekezdésének szabályai érvényesülnek, például az eljáró bíróság illetékessége, a jogelődnél folyamatban lévő módosítások soron kívüli intézési kötelezettsége vagy az (1) bekezdés szerinti szabályok alkalmazása tekintetében.

A Ctv.61.§ (1) bekezdése az eljárási szabályok felesleges ismételtetése helyett azt a jogtechnikai megoldást választja, hogy minden szétválási esetkörben (és így a kiválásnál és értelemszerűen a leválásnál is) alkalmazni rendeli az átalakulás, mint cégformaváltás eljárási előírásait is. E vonatkozásban az átalakulási cégeljárás 57.§ (3) - (4) bekezdésében meghatározott szabályaira utal vissza, ugyanakkor a gyakorlatban tapasztalható jogértelmezési bizonytalanságok igazolják, hogy ez a visszautalás a kiválási (és így a leválási) folyamat megszervezéséhez kevés.

Szükség van ugyanis az átalakulás egyéb szabályainak alkalmazására is (például a bíróság ügyintézési idejének tartama és számítási módja, a bejegyzési kérelem előterjesztésének határideje, vagy akár azon szabályok alkalmazhatósága szempontjából, amelyek az átalakulás időpontjának meghatározását megengedik).

Ez a jogi dilemma az Átv.-vel történő egybevetéssel meglehetősen erőszakoltan ugyan, de feloldható, indokolt azonban, hogy a helyes eljárási rend a Ctv.-ből is egyértelműen megállapítható legyen. A joggyakorlat megkönnyítésének érdekében szükség van arra, hogy az átalakulási előírások - eltérő törvényi rendelkezés hiányában - érvényesüljenek minden szétválási folyamatban. Érvényes ez az egyesülési ügyekre is, mivel az egyesüléseknél éppúgy hiányzik a jogalkalmazó számára az átalakulás szabályainak alkalmazhatósága, mint a szétválásoknál.

Az átalakulásra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásának előírása a Ctv. 61.§ (3) bekezdésben egyértelművé teszik, hogy a Ctv. átalakulással foglalkozó 1. és 2. számú mellékleteiben előírt okirat-csatolási kötelezettségek megfelelően irányadóak az egyesülés, szétválás eseteinél is.

A Ptk. zálogjogi szabályainak módosítása a piaci igények kielégítése és a záloghitelezés biztonsága érdekében az üzletrészt terhelő zálogjog tekintetében is előírja a követelés összegének, illetve annak a keretösszegnek a cégjegyzéki feltüntetését, amelynek erejéig a zálogjogosult kielégítést kereshet a zálogtárgyból.

Ez azt jelenti, hogy az üzletrészt terhelő zálogjoggal kapcsolatos cégjegyzéki adatok köre bővül. Ezen adatbővítés a már bejegyzett és még fennálló üzletrészt terhelő zálogjogok tekintetében csak az érintettek változásbejegyzési kérelmei révén kerülhet be a cégjegyzékbe.

Az ügydömping elkerülése és a megfelelő felkészülési idő biztosítása érdekében a jogalkotó e változásbejegyzési kérelmek benyújtására hosszabb időt állapít meg, azzal, hogy ha a kérelmező a jogszabályban előírt időtartam alatt adja be kérelmét, akkor ezt illeték és közzétételi költségterítés megfizetése nélkül teheti meg. A késedelem értelemszerűen nem akadályozza a változásbejegyzést, azonban a késlekedő fél az ingyenesség kedvezményét elveszíti.

35. §

Tekintettel arra, hogy a Ctv. átalakulással, egyesüléssel, szétválással kapcsolatos rendelkezéseinek a Ptk. anyagi jogi szabályaival összhangban kell lenniük, nem célszerű a szövegezés olyan egyszerűsítése, ami az anyagi jogi jogalkotói szándékkal nem harmonizál. Emiatt szükséges a Ctv 1/A.§ (2) bekezdés d) pontját – hatályon kívül helyezéssel történő – módosítása.

36. §

A minősített befolyásszerzés szabályozásának pontosítása.

37. §

A minősített befolyásszerzés szabályozásának pontosítása.

38. §

A Javaslat a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) 52. §-át egyértelműsítő rendelkezéseket tartalmaz a 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a befektetési vállalkozások szervezeti követelményei és működési feltételei, valamint az irányelv alkalmazásában meghatározott kifejezések tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2016. április 25-i (EU) 2017/565 felhatalmazáson alapuló rendeletében (a továbbiakban: a bizottság (EU) 2017/565 rendelete) foglaltaknak megfelelően.

A befektetési vagy kiegészítő befektetési szolgáltatásra vonatkozó szerződés megkötése során a felek az alapvető jogait és kötelezettségeiket alapmegállapodásban rögzítik, összhangban a bizottság 2017/565 rendelet 58. cikkében foglalt követelményekkel.

Az alapmegállapodást papíron vagy tartós adathordozón kell írásba foglalnia a szolgáltatónak szem előtt tartva – a jelenleg egyeztetés alatt álló – az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény rendelkezéseit is. Ezen rendelkezések alapján elektronikus magánokiratnak minősül az a jognyilatkozatot tartalmazó elektronikus dokumentum is, amelyet a szervezet által a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény 77. § (3) bekezdése szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendeletben meghatározott auditált elektronikus hírközlő eszköz vagy elektronikus ügyfélazonosító és nyilatkozattételi rendszer útján azonosított nyilatkozó fél az aláírás időpontjának azonosítására is alkalmas egyszerű elektronikus aláírással látott el azzal, hogy ez esetben kizárólag szöveg formájában rögzített jognyilatkozatot tartalmazó elektronikus magánokirat minősül írásba foglaltaknak.

Amennyiben az alapmegállapodás alapján az ügyfél egy pénzügyi eszközre vonatkozó ügylet végrehajtására vonatkozóan a befektetési vállalkozásnak megbízást ad, arra a Bszt. 52. § (1) bekezdésében foglalt írásbeliség formai megkötése nem irányadó. Ezen megbízások történhetnek élőszóban, telefonon vagy akár elektronikus üzenetváltások formájában is.

A befektetés vállalkozó ugyanakkor köteles ezen megbízásokat nyilvántartásában rögzíteni, összhangban a vonatkozó európai uniós szabályozással.

39. §

Szövegpontosító javaslat.

40-41. §

A zálogjoggal biztosított követelés elzálogosításával alzálogjog alapítható. A hitelbiztosítéki nyilvántartásról szóló 2013. évi CCXXI. törvény (a továbbiakban: Hbnyt.) 7. § (1a) bekezdése értelmében a követelés elzálogosítására vonatkozó hitelbiztosítéki nyilatkozat alapján a követelést terhelő zálogjognak a hitelbiztosítéki nyilvántartásba történő bejegyzésével a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:99. § (4) bekezdése szerinti alzálogjogot is megalapítottnak kell tekinteni. Ha a zálogjog tárgyául szolgáló követelést az elzálogosításának hitelbiztosítéki nyilvántartásba történő bejegyzését követően biztosítják zálogjoggal, e követelést biztosító zálogjog megalapításával egyidejűleg kell megalapítottnak tekinteni a Ptk. 5:99. § (4) bekezdése szerinti alzálogjogot.

A Ptk. külön rendelkezik a zálogjog alapításáról (Ptk. 5:88. §) és létrejöttéről (Ptk. 5:87. §). Jelzálogjog esetén az alapítás feltétele a zálogszerződés és a megfelelő nyilvántartásba való bejegyzés. Az alzálogjog alapítása a zálogjoggal biztosított követelés elzálogosításának a hitelbiztosítéki nyilvántartásba történő bejegyzésével történik, ezáltal kell azt megalapítottnak tekinteni (maga az alzálogjog pedig természetesen csak akkor jön létre, ha a zálogjogosult már maga is rendelkezik az elzálogosított követeléssel, ezáltal az e követelést biztosító zálogjog is létrejött). Ha az elzálogosított követelést csak utóbb biztosítják zálogjoggal, az alzálogjogot csak akkor lehet megalapítottnak tekinteni, ha az elzálogosított követelést biztosító zálogjogot is ténylegesen megalapítják.

Tekintettel arra, hogy a Hbnyt. 7. § (1a) bekezdés alapján a zálogjoggal biztosított követelés elzálogosításával alapított alzálogjog a követelést terhelő zálogjognak a hitelbiztosítéki nyilvántartásba történő bejegyzésével a törvény erejénél fogva jön létre, megkönnyítheti az alzálogjog fennállásának a bizonyítását, ha a közjegyző nemperes eljárásban erről bizonyítványt tud kiállítani. Ehhez szükséges az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Kjnp.) módosítása.

A Ptk. 5:140. § (1) bekezdése az egyes törvényeknek a gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő módosításáról szóló ... törvénnyel való módosítása alapján úgy rendelkezik, hogy az alzálogjog jogosultja – a kielégítési jogának megnyílását követően – választása szerint gyakorolhatja az elzálogosított követelést biztosító zálogjog jogosultjának jogait, vagy az elzálogosított követelést biztosító zálogjog jogosultja helyébe léphet. Mindkét esetben szükséges, hogy az alzálogjog jogosultja az ebből fakadó jogait ténylegesen is gyakorolhassa.

Fentiek alapján az alzálogjog fennállásának igazolására irányuló eljárás célja, hogy egyszerűbbé váljon az alzálogjog jogosulti minőség igazolása. Az eljárás eredményes lefolytatása esetén a kérelmezőnek rendelkezésére áll majd egy olyan közokirat (bizonyítvány), amely alapján az őt megillető jog közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzését kérheti, vagy azt az őt megillető igény

érvényesítése céljából felhasználhatja.

A szabályozás részletesen meghatározza azokat az adatokat, nyilatkozatokat, amelyeket a kérelemnek tartalmaznia kell, valamint rögzíti a mellékletként csatolandó okiratokat. A közjegyző a kérelem beérkezésétől – illetve a hiányok pótlásától – számított 30 napon belül külön végzésbe fogalt bizonyítványt állít ki, amelyben igazolja, hogy a kérelmezőt a kérelemben megjelölt jogosultság megilleti. Ha a kérelem alapján megállapítható, hogy az részben vagy egészben alaptalan, vagy az eljárás lefolytatásának nincs helye, a közjegyző a bizonyítvány kiállítását végzéssel megtagadja.

A bizonyítvány közlésének módja a hirdetményi közzététel, amely kellő nyilvánosságot biztosít ahhoz, hogy aki a kérelmezőnek a bizonyítvány szerinti jogosultságát vitatni kívánja, és jogi érdeke fűződik hozzá, azt kifogás útján a közjegyzőnél előterjeszthesse. A közjegyző a hirdetmény közzétételéről a jogképes jogosultat, az ismert ellenérdekű felet és a jogosult ismert örökösait vagy ismert jogutódait a bizonyítvány megküldésével értesíti.

Szabályszerű kifogás esetén a közjegyző a bizonyítvány hatálytalanságát állapítja meg. Szabályszerű kifogás hiányában a bizonyítványt a kérelmezőnek kézbesíteni kell, akit fellebbezési jog illet meg.

A jogerős bizonyítvány alkalmas arra, hogy az közhiteles nyilvántartás, más hatósági nyilvántartás vagy jogszabály által rendszeresített egyéb nyilvántartás alapjául szolgáljon.

A módosítás tartalmazza az eljárás jellegéből fakadó sajátos eljárási szabályokat is.

42-43. §, 45-46. §, 48. §

A törvénymódosítás a gépjármű üzemeltetésének fogalma helyett bevezeti és következetesen végig vezeti a törvényen a gépjármű használatának a fogalmát, így a biztosítási kötelezettség ezentúl a gépjármű bármely használatára ki fog terjedni, amely összeegyeztethető azon rendeltetésével, hogy a baleset időpontjában szállítási, illetve közlekedési eszközként szolgáljon, függetlenül a gépjármű jellemzőitől és attól, hogy a gépjárművet milyen terepen használják, valamint attól, hogy az – akár huzamos ideig – álló helyzetben vagy mozgásban van. A forgalomba helyezésre kötelezett gépjárművek esetén gépjárműhasználatnak minősül különösen az a teljes tartam, ami a gépjármű hatósági engedéllyel és jelzéssel történő ellátásának időpontjától a gépjármű forgalomból történő végleges kivonásáig tart. Az ideiglenes forgalomban tartás engedélyezése, illetve ideiglenes forgalmi engedély kiadása esetén gépjárműhasználatnak minősül az ideiglenes forgalomban tartási engedély, illetve az ideiglenes forgalmi engedély érvényességének időtartama.

A Gfbt. hatálya a jövőben sem fog kiterjedni a gépjárműversenyen és az ahhoz szükséges edzésen okozott károkra, viszont ezen fogalmakat a gépjárműsport-rendezvény fogalma váltja fel, amelyet a sportról szóló törvényi felhatalmazáson alapuló, a gépjárműversenyen vagy edzésen részt vevő gépjárművekre kötött felelősségbiztosítási szerződésekre vonatkozó szabályokról szóló

Kormányrendeletnek szükséges szabályoznia .

A Kártalanítási Alap szabályainak módosítása alapján ezen – Magyarországon székhellyel rendelkező biztosítók által létrehozott és finanszírozott pénzalap – téríti meg az azon magyarországi lakóhelyű károsultaknak okozott kárt, akik károkozójának tagállami biztosítója csőd- vagy felszámolási eljárás alá került, továbbá azon más tagállami lakóhelyű károsultaknak okozott kárt, akik károkozójának magyarországi székhelyű biztosítója ellen felszámolási eljárás indult.

A Kártalanítási Számla szabályainak módosítása következtében pedig ezen pénzalap nem csupán az eddigiek szerint téríti meg a károkat (pl. a biztosítási kötelezettség ellenére biztosítással nem rendelkező üzemben tartók gépjárműve által okozott károkat stb.), hanem – bizonyos kivételekkel – azon gépjárművek által Magyarország területén okozott károkat, illetve az olyan magyarországi telephelyű gépjárművek által másik tagállam területén okozott és a baleset bekövetkeztének helye szerinti tagállam garancialapja által kifizetett károkat is megtéríti, amelyek közutakon való használata nem megengedett vagy amelyeket kizárólag olyan területeken használnak, ahová a belépés a vonatkozó rendelkezések alapján korlátozott.

A Javaslat – a fentiekkel összefüggő egyes fogalomponosítások mellett – a zöldkártya fogalmának módosítását is tartalmazza, amelynek révén a zöldkártya immáron elektronikus tanúsítványként is előállítható lesz a digitális fejlődés vívmányait felhasználva, a korszerű, ügyfélbarát megoldások alkalmazhatósága érdekében.

44. §

A Javaslat kimondja, hogy ahol a törvény euróban meghatározott összegről rendelkezik, azt az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2021. december 22-én közzétett árfolyam szerint kell átváltani forintra és ezen forint összeget kell érteni alatta, tehát egy euró 368,54 Ft-os árfolyamon számítandó át.

47. §

A törvénymódosítás lehetővé teszi, hogy az egyéni vállalkozó (mint üzembentartó) gazdálkodó tevékenységének egyszemélyes korlátozott felelősségű társaság formában történő tovább folytatása esetén az adott üzembentartó kgfb.-je ne szűnjön meg érdekmúlással.

49. §

Szövegpontosítás.

50. §

A hivatalból történő ideiglenes kivonás esetében a szünetelés hatályának beálltát egyértelműsítő rendelkezések.

51. §

A Kártalanítási Alap kártérítési kötelezettségének bővítésével összefüggő rendelkezés, valamint a pótkocsiból és az azt vontató gépjárműből álló járműszerelvénnyel okozott baleset esetén

tájékoztatási kötelezettséget előíró rendelkezés.

52-55. §

A Kártalanítási Számla kezelőjének térítési kötelezettségére, valamint regressz (visszatérítési) igényére vonatkozó rendelkezések.

56. §

A zöldkártya új fogalmának következetes használatát megteremtő rendelkezés.

57. §

A biztosítás meglétének ellenőrzésére feljogosított szervek eljárásának szabályaira és adatkezelésére vonatkozó szabályok.

58. §

A Kártalanítási Alap kártérítési kötelezettségének részletszabályai. Magyarországi székhelyű biztosító ellen csőd eljárásnak nincs helye.

59. §

A kártörténeti igazolások kiadására és biztosítói figyelembevételére vonatkozó szabályok.

60. §

Az Információs Központ együttműködési kötelezettségének előírása.

61. §

A károsultak megfelelő tájékoztatásának érdekében a MABISZ számára honlapon történő közzétételre vonatkozó szabályok előírása.

62. §

A Kártalanítási Alap kezelője részére immáron csak a Magyarországon székhellyel rendelkező biztosítók fizetnek be, a magyarországi telephelyű gépjárművek kötelező gépjármű-felelősségbiztosításából származó előző évi piaci összdíjbevételek arányában.

63. §

Pontosításra kerül, hogy ezen szabályok többsége immáron csak a Magyarországon székhellyel rendelkező biztosítókra vonatkozik. Magyarországi székhelyű biztosító ellen csőd eljárásnak nincs helye.

64. §

A hatálybalépéshez igazodóan a Javaslat kimondja, hogy a Kártalanítási Alap térítési kötelezettsége

a 2023. december 23-án vagy azt követően csőd- vagy felszámolási eljárás alá kerülő más tagállamban székhellyel rendelkező biztosító esetében áll fenn.

65. §

A Kártalanítási Alap kezelőjére számára előírt, az egyes tagállamok kártérítési szervezetei megállapodáskötési eljárásában történő részvételre vonatkozó részletszabályok.

66. §

Jogharmonizációs záradék.

67. §

Szövegpontosítások az egységes fogalomhasználat érdekében.

68. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések. Az irányelv a tagállami kártérítési szervezetek térítési kötelezettségét (ideértve a károsulttal szembeni és az egymással szembeni térítési kötelezettséget is) egységesen a felszámolási -, illetve csődeljárás megindításához köti, így a magyar Kártalanítási Alap térítési kötelezettsége is ehhez igazodik.

69. §

A számlatulajdonos törvényes képviselője a továbbiakban meghatalmazást adhat arra is, hogy a meghatalmazott személy jelentse be a pénzforgalmi szolgáltatóknak a fizetési számla felett rendelkezni jogosult személyeket.

70. §

Szövegpontosító javaslatok.

71. §

A fizetési rendszerben részt vevő pénzforgalmi szolgáltatók az azonnali átutalási megbízások esetében annak teljesítését megelőzően, egyéb fizetési műveleteknél pedig a központi visszaélésűző rendszert működtető pénzügyi vállalkozás által meghatározott időpontban adják át a törvényben meghatározott adatokat a központi visszaélésűző rendszer üzemeltetőjének.

A visszaélésűző rendszer üzemeltetője által adott visszaélési kockázati információkat a pénzforgalmi szolgáltató a művelet-megfigyelő mechanizmusában veszi figyelembe, és annak birtokában hoz döntést a fizetési megbízás feldolgozhatóságáról, valamint további intézkedések szükségességéről.

72. §

A hatósági átutalási megbízás és az átutalási végzés legfeljebb a keretszerződés megszűnéséig

állítható sorba.

73. §

A fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás részére a visszaélési kockázati információk meghatározása okán átadható adatok rögzítése.

74. §

Belső hivatkozás pontosítása.

75-76. §

Nemzeti vagyoni körbe tartozó ingatlan tekintetében a Ptk.-nak az építményi jogra vonatkozó rendelkezéseit az Nvtv.-ben foglalt, az általános rendelkezésekhez képest a nemzeti vagyon védelmét szolgáló szigorúbb szabályokat tartalmazó eltérésekkel kell alkalmazni.

Az építményi jog intézményének bevezetésével az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló nemzeti vagyonra vonatkozó terhelési tilalom alóli kivételek köre kibővül az építményi jogra vonatkozó rendelkezéssel.

Az építményi jog a nemzeti vagyon tekintetében kizárólag határozott időre, 35 évre alapítható. A nemzeti vagyont érintő építményi jog alapításáról szóló szerződésben a feleknek kötelezően meg kell állapodniuk az ingatlanon vagy annak felszíne alatt a jogosult által létesíthető épület fizikai jellemzőiről és a hasznosítás feltételeiről is.

Nemzeti vagyon érintettsége esetén az építményi jog alapítására kizárólag visszterhesen kerülhet sor, az építményi jog forgalmi értékének megfizetésével, továbbá a feleknek rendelkezniük kell az építményi jog fennállása alatt az építményi jog gyakorlásának ellenértékeként a jogosult által a létesített épület hasznosítására tekintettel történő időszakos díjfizetés feltételeiről is.

A nemzeti vagyon tekintetében történő építményi jog alapítása során az Nvtv.-nek a nemzeti vagyon hasznosítására vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az építményi jog alapján létesített építmény tekintetében az építményi jog fennállása alatt a tulajdonos kötelezettségei az építményi jog jogosultját terhelik, ugyanakkor az építményi jog átruházására és megterhelésére kizárólag a tulajdonosi joggyakorló előzetes jóváhagyásával kerülhet sor. Az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló nemzeti vagyon tekintetében alapított építményi jog gyakorlása során létesített, az ingatlannal tartósan egyesített építmény a törvény erejénél fogva az ingatlan tulajdonosának kizárólagos tulajdonába kerül, ennek következtében az építményi jog megszűnésekor a felek között elszámolási kötelezettség keletkezik.

77. §

Szövegcsereire vonatkozó, technikai pontosító rendelkezések.

78. §

Az Nvtv. építményi joggal kapcsolatos rendelkezései az Alaptörvény alapján sarkalatosnak minősülnek.

79. §

Nyelvhelyességi pontosítás.

80. §

A kiválás a eseteként új fogalomként kerül bevezetésre a Ptk. szétválási szabályai közé a leválás intézménye. Leválás során a jogelőd jogi személy vagyonából leválasztott, önálló jogi személybe rendezett és ekként bejegyzett vagyontömeg tulajdonosává nem a jogelőd jogi személy tagjai, hanem maga a jogi személy válik, amely azt e formájában továbbműködteti vagy értékesíti.

Ennek megfelelően a leválasztott vagyon tekintetében a módosítás fenntartja az átalakulás valamennyi garanciális hitelezővédelmi jogintézményét (szükség szerint kötelező könyvvizsgálat, hirdetményi és biztosítéknyújtási eljárás), amellyel kapcsolatos rendelkezések az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló törvény szabályaihoz igazodnak.

81. §

A Ptk. 5:89. §-ának (5) bekezdése lehetővé teszi a zálogszerződésben olyan zálogjog alapítását is, amelyben a zálogjoggal biztosított követelést nem az alapul szolgáló jogviszonyra és az összegre utalva, hanem „*azonosítására alkalmas más hasonló módon*” jelölnek meg. Ezekben az esetekben a követelés ugyan beazonosítható lehet, de annak összecszerúsége, ebből következően a zálogtárggyal való helytállás terjedelme nem állapítható meg. Ennek különös jelentősége jelzálogjog esetén a zálogjog alapításához szükséges nyilvántartásba vétel, illetve e nyilvántartás tartalma szempontjából van, hiszen harmadik személyek számára aggálytalanul ezekből állapítható meg az, hogy az adott zálogtárgyat terheli-e zálogjog, és ha igen, úgy a zálogszerződés szerint az milyen mértékben terheli. Második és ezt követő további ranghelyű jelzálogjog alapításának megfontolása esetén fokozott jelentőséggel bír, hogy a már fennálló zálogjogi terhelés nagyságrendje, illetve mértéke a nyilvántartásból megállapítható legyen. Ettől függetlenül is indokolt, hogy a zálogjogot feltüntető nyilvántartások ne csupán a zálogjoggal biztosított követelések azonosíthatóságát, de a zálogtárggyal való helytállás terjedelmét is tanúsítsák. Ebben a vonatkozásban tehát célszerűnek mutatkozott visszatérni a magyar magán- és telekkönyvi jog hagyományaihoz, amely a jelzálogjog tekintetében a biztosított követelésen kívül a követelés összecszerű terjedelmének feltüntetését is szükségesnek tartotta (keretbiztosítéki jelzálogjog esetén akként, hogy az adott jogviszonyból származó különböző mértékű és időszakonként változó követelések esetén is legalább azon legmagasabb összeg kerüljön megjelölésre, amelynek erejéig a zálogtárggyból kielégítés kereshető). Minthogy a nyilvántartások a zálogjog megalapítását a

zálogszerződésnek megfelelően tanúsítják, az említett követelményeket magának a zálogszerződésnek is tartalmaznia kell.

A javaslat ezért a zálogjog zálogszerződéssel való alapításának, jelzálogjog esetén pedig az e célra szolgáló nyilvántartásba való bejegyzésének feltételül előírja, hogy a zálogjoggal biztosított követelést annak azonosítására alkalmas módon, az alapjául szolgáló egy vagy több jogviszonyra és összegére utalással vagy a jogviszonyra utalás mellett annak az összegnek a megjelölésével kell meghatározni, amelynek erejéig a zálogjogosult a zálogtárgyból kielégítést kereshet. A követelés összegére utalással történő meghatározás e szabály első fordulatának alkalmazásában a követelés összegének járulékok nélküli megjelölését jelenti, de járulékok esetében ezekre is értelemszerűen utalni kell.

A zálogszerződésben a követelés annak összegére utalás nélkül is meghatározható bármely olyan módon, amelynek alapján a követelés utóbb számszerűsíthető, ilyenkor a zálogjog az ekként meghatározott vagy meghatározható követelést és járulékait biztosítja, azonban ilyen esetben meg kell jelölni azt az összeget is, amelynek keretei között a zálogtárgyból az említett módon utóbb számszerűsített követelés tekintetében kielégítés kereshető. Az utóbbi esetben a Ptk. 5:98. §-ának e javaslat szerint módosuló (3) bekezdését is alkalmazni kell (lásd az ehhez fűzött indokolást).

82. §

A Ptk. 5:89. §-ának a javaslat által módosított (5) bekezdése a követelés összegének meghatározása hiányában kötelezően írja elő annak az összegnek a megjelölését, amelynek erejéig a zálogjogosult a zálogtárgyból kielégítést kereshet (lásd az előző §-hoz fűzött indokolást), ezért a Ptk. 5:98. §-ának (3) bekezdését értelemszerűen összhangba kellett hozni ezzel a rendelkezéssel. Ezt a célt szolgálja a javaslat annak kimondásával, hogy ebben az esetben a zálogjog a követelést és annak járulékait csak annyiban biztosítja, amennyiben azok nem haladják meg a megjelölt keretösszeget.

83. §

1. A Ptk. 5:99. §-ának (1) bekezdését érintő módosítás látszatra nem jelentős, hiszen változatlanul kimondja azt, hogy a biztosított követelés átruházásával vagy egyéb módon való átszállásával a zálogjog is átszáll a követelés új jogosultjára. A zálogjog átszállásának kimondását túlmenően azonban a módosítás arra is utal, hogy akire a zálogjog átszáll, az a korábbi zálogjogosult helyébe lép. Ebből következően az új jogosult nemcsak megszerzi magát a dologi jogot (és a törvényből eredően értelemszerűen az e joghoz kapcsolódó kötelezettségeket is), hanem egyúttal azt a zálogjogi pozíciót is, amelyre a jogelődjét a zálogszerződés jogosította, illetve kötelezte. A felek magánautonómiája folytán előfordulhat ugyanis, hogy a zálogszerződés kötelmi alapon (a felek megállapodása alapján) a zálogjog érvényesítésével kapcsolatosan vagy ahhoz szorosan kapcsolódóan a törvényben írtaknál előnyösebb vagy hátrányosabb helyzetet biztosít a zálogjogosultnak (ezáltal kedvezőtlenebb vagy kedvezőbb helyzetet a zálogkötelezettnek). Méltánytalan helyzetet eredményezne tehát a zálogkötelezett, vagy akár a jogutód zálogjogosult számára, ha a zálogjog a zálogszerződés e rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyásával csupán a törvény előírásainak megfelelően lenne érvényesíthető. A követelés a törvény rendelkezése alapján

is átszállhat valamely más személyre, ebben az esetben a követelés átruházója alatt azt a személyt kell érteni, aki a követelés eredeti jogosultja volt, hiszen a követelés átszállását kimondó törvényi rendelkezésre a Ptk. 6:2. § (3) bekezdése értelmében a kötelmek közös és a szerződés általános szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A javaslat módosítja az 5:99. § (2) bekezdését is, amely részleges engedményezés vagy más módon történő átszállás esetén a részzálogjogok egymás közötti fedezeti arányát és rangsorát határozta meg. A módosítás természetesen nem érinti azt a rendelkezést, hogy az egyes részzálogjogok a zálogjogosultak között a követeléseik arányában oszlanak meg, de azokat nem azonos ranghelyre sorolja, mert a fennmaradó régi zálogjogosult számára előnyösebb ranghelyet biztosít annak kimondásával, hogy a régi zálogjogosult a rangsorban megelőzi az új zálogjogosultat. Ennek indoka az, hogy a zálogjogát később csak részben újonnan szerzőnek számolnia kell azzal, hogy a fennmaradó zálogjog kielégítési rangsora az ő esetében és egymás közötti viszonyukban nem az eredeti alapítási, hanem a szerzési időponthoz igazodik. A módosítás azonban lehetővé teszi, hogy a felek a kielégítési rangsort illetően eltérően állapodjanak meg, hiszen egymás közötti jogviszonyukban a ranghelyszerződés megkötése nem korlátozható, ugyanakkor a részjelzálogjogok ranghelyét azonban ettől eltérően jogszabály is meghatározhatja.

2. A Ptk. 5:99. § (4) bekezdésének első mondata szerint a zálogjoggal biztosított követelés alzálogjog alapítása útján terhelhető meg zálogjoggal. E rendelkezés megfogalmazása azonban félreérthető, mert az a következtetés vonható le belőle, hogy a zálogjoggal biztosított követelés csak úgy zálogosítható el, ha a felek az ilyen biztosított követelésen alzálogjogot alapítanak (ezt a nem szándékolt értelmezési lehetőséget egyébként a jogalkalmazók felvetései is visszaigazolták). Ez a következtetés azonban, legalábbis ebben az értelemben nyilvánvalóan nem igaz, hiszen a már zálogjoggal biztosított követelés esetében is megállapodhatnak úgy a szerződő felek, hogy alzálogjog alapítása nélkül csupán a követelés kerüljön elzálogosításra, vagyis az elzálogosítás attól függetlenül történjen, hogy az annak tárgyát képező követelést biztosítja-e már zálogjog vagy sem. A javaslat ezért mindenképp e félreértés (félreértelmezés) kiküszöbölését célozza azáltal, hogy kellő egyértelműséggel csupán arról rendelkezik, miszerint alzálogjog a zálogjoggal biztosított követelés elzálogosításával alapítható. Az ilyen (zálogjoggal biztosított) követelés elzálogosításának tehát nem feltétele az alzálogjog megalapítása (létrejötte), de alzálogjog alapításának (létrejöttének) feltétele, hogy az olyan követelés elzálogosítására irányuljon, amit zálogjog is biztosít.

Azt már a hatályos szabályozás is kimondja, hogy eltérő rendelkezés hiányában az alzálogjogra a zálogjogra vonatkozó szabályok az irányadók. Továbbra is vitatható maradt azonban az, hogy jelzálogjoggal biztosított (fedezett) követelés esetén az alzálogjogot melyik nyilvántartásba kell bejegyezni, hiszen az alzálogjog közvetlen tárgya végül is a zálogjoggal biztosított követelés (és mint ilyet a hitelbiztosítéki nyilvántartásba kellene bejegyezni), közvetett tárgya viszont egyben az a zálogtárgy is, amelyet az elzálogosított követelés terhel (amit tehát a követelés fedezetéül annak eredeti jogosultja, vagyis az elzálogosító javára lekötöttek). Ez utóbbi azonban ingatlan is lehet, ezért az ingatlanforgalom biztonsága, de az alzálogjog jogosultja jogainak és törvényes érdekeinek védelme is azt indokolja, hogy a jelzálogjoggal terhelt ilyen zálogtárgyon alzálogjog alapítása

esetén ezt a fajta zálogjogot is az ingatlan-nyilvántartás tüntesse fel, illetve ilyen esetben az alzálogjogot is az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel lehessen alapítani. Az ingatlan alzálogjoggal való terheléséhez (szükség esetén e jog érvényesítéséhez) ugyanis olyan fontos, az ingatlant és annak forgalmát is érintő jogkövetkezmények fűződnek, amely – a közbizalmi és a közhitelességi elvre figyelemmel – szükségessé teszi, hogy e jog fennállása és jogosultjának személye magából az ingatlan-nyilvántartásból harmadik személyek számára is megismerhető legyen. Ezért a javasolt rendelkezés kimondja azt is, hogy az alzálogjogot a zálogtárgyat terhelő további jogként abba a nyilvántartásba kell bejegyezni, amely nyilvántartásba – annak megalapításához – a jelzálogjogot is bejegyezték, amely nyilvántartás ekként az alzálogjog mellett a zálogtárgy jelzálogjogi terhelését is tartalmazza. Ebből, valamint abból a szabályból következően, hogy az alzálogjogra egyebekben a zálogjog szabályait kell alkalmazni, következik az is, hogy az alzálogjog – amiként maga a zálogjog is – e nyilvántartásba való bejegyzéssel tekinthető megalapítottnak. Ugyanakkor az alzálogjog bejegyzését érintő módosításnak arra is utalnia kell, hogy bár az előbb említett szabályból következően az alzálogjogot alapító zálogszerződésnek is tartalmi eleme a követelés összegének vagy a zálogtárggyal való helytállás terjedelmének meghatározása, az alzálogjog bejegyzése során nincs szükség a helytállás terjedelmének összegszerű feltüntetésére, ugyanis az alzálogjog jogosultja sem kereshet nagyobb mértékben kielégítést az azt biztosító zálogtárgyból, mint ami a zálogjog jogosultját megilleti, vagyis annyiban élhet a kielégítés jogával, amennyiben azt az alzálogjoggal terhelt zálogjoggal biztosított követelés lehetővé teszi. Ez utóbbi összegét, illetve az adott zálogtárggyal való helytállás terjedelmét pedig a nyilvántartás már tartalmazza.

84. §

A javaslat a Ptk. 6:57. § (3) bekezdését érintő módosítást a zálogjogi szabályok körében is átvezeti. Ez nemcsak a járulékos zálogjogot (lásd ezzel kapcsolatosan a Ptk. módosított 6:57. §-ához fűzött indokolást), de az önálló zálogjogot is érinti.

Az önálló zálogjoggal biztosított, a biztosítéki szerződés szerint kielégíthető követelés nem személyes adós általi teljesítése esetén a zálogjogosultnak teljesítést nyújtó harmadik személy javára az önálló zálogjog ranghelyén, annak helyébe lépve, követelést biztosító, járulékos zálogjog illeti meg. Ez a zálogjog a teljesítést nyújtó személyt – összhangban a Ptk. 6:57. § (3) bekezdésének a javaslat által módosított rendelkezésével – a teljesítése erejéig megtérítési igénye kielégítéséül illeti meg.

85. §

A Ptk. 5:139. §-a szerint abban az esetben, ha a zálogjog tárgya követelés, a zálogjogosult teljesítési utasítást adhat a követelés kötelezettje számára, és a követelés esedékessé válását követően az eredeti jogosult helyett a követelés kötelezettjével szemben érvényesítheti is a követelést. Ezt a szabályt a javaslat nem érinti, de kiegészíti a további rendelkezéssel, hogy ilyen esetben a zálogjogosult a követelés eredeti jogosultjával elszámolni köteles. Ez az elszámolási kötelezettség látszólag természetesnek tűnik, hiszen a zálogjogosult a követelés eredeti jogosultja helyett (kvázi annak törvényes képviselőjeként) jár el a követelés behajtása során. Zálogjogosultként tehát nem az

eredeti jogosulttal szemben fennálló, zálogjoggal biztosított saját követelését érvényesíti a követelés kötelezettjével szemben, hanem azt a követelést, amely az eredeti jogosultat illeti meg, e követelés pedig nemcsak kevesebb, de több is lehet annál, mint ami a zálogjogosultnak a kielégítési joga alapján az eredeti jogosulttól járna. A zálogjogosulthoz tehát a kielégítési jogának érvényesítése során e jogát meghaladóan is befolyhat pénzösszeg vagy juthat birtokába más vagyontárgy, amellyel nyilván jogalap nélkül gazdagodna. Nem lenne azonban méltányos, ha az eredeti jogosult számára e körben csupán a jogalap nélküli gazdagodás szabályainak alkalmazására nyílna lehetőség, ezért a javaslat a kielégítési jogát gyakorló zálogjogosult terhére ennél erősebb, a törvény kifejezett rendelkezése alapján az eredeti jogosult irányában fennálló elszámolási kötelezettséget ír elő. E kötelezettség jogalapja lényegében azonos azzal, amely a zálogjogosultat a zálogtárgy bírósági végrehajtáson kívüli értékesítése esetén terheli, és amelyet a jogi szabályozás kellően rendez is (Ptk. 5:135. § (2)-(3) bekezdés), ez a szabályozás azonban legfeljebb analógia útján lehetne alkalmazható, ha a zálogtárgy követelés, ugyanis a zálogjog ilyen zálogtárgy tekintetében való érvényesítése esetére speciális szabályok vonatkoznak. Éppen ezért ésszerűnek és célszerűnek tűnt az e zálogtárgy (nevezetesen az elzálogosított követelés) érvényesítésére vonatkozó speciális rendelkezések kiegészítése az elszámolási kötelezettség kifejezett kimondásával, ezáltal biztosítva kellő jog- és érdekvédelmet az eredeti jogosult számára. Ez a kötelezettség nyilvánvalóan nemcsak a bírósági végrehajtáson kívül, de a bírósági végrehajtás keretében érvényesített követelés esetén is terheli a zálogjogosultat, így annak anyagi jogi szabályként való külön kimondása erre tekintettel is indokolt.

A Ptk. azt az esetkört, amikor az elzálogosított követelés kezességgel van biztosítva, az alzálogjog érvényesítése körében szabályozza (Ptk. 5:140. § (3) bekezdés), noha alzálogjog nem feltétlenül áll fenn, hiszen előfordulhat, hogy az elzálogosított követelést adott esetben csak kezesség biztosítja, de zálogjog nem. Ezért a javaslat a szóban forgó érvényesítési szabályt kiemelte az alzálogjog érvényesítésére vonatkozó rendelkezések köréből, és azt itt, az elzálogosított követelések érvényesítésével kapcsolatos rendelkezések között helyezte el, lényegét tekintve a korábbival megegyező tartalommal.

Mivel az alzálogjog intézményének – főként a pénzügyi intézmények refinanszírozása tekintetében – egyre jelentősebb szerep jut a gazdasági életben, szükségessé vált az e körben megfelelő biztosítéknak tekinthető alzálogjog érvényesítésére vonatkozó szabályozás részbeni felülvizsgálata, és annak hozzáigazítása a gazdasági viszonyok igényeihez. Az alzálogjog érvényesítésének szabályai természetesen továbbra is a zálogjog – ezen belül pedig elsősorban a követelésen alapuló zálogjog – érvényesítésének szabályaihoz igazodnak, hiszen az alzálogjog is zálogjog, mégpedig olyan zálogjog, amelynek tárgya egy zálogjoggal biztosított követelés. Ekként persze közvetett módon e zálogjog tárgya az a zálogtárgy is, amely az azt terhelő zálogjog (a főzálogjog) által az annak alapjául szolgáló követelést biztosítja (ezt az összefüggést fejezi ki a Ptk. 5:99. § (4) bekezdésének második mondata is).

A javaslat a követelésen alapuló zálogjog érvényesítésének szabályait mintegy kiegészítve két opciót is biztosít az alzálogjogosult számára (feltéve természetesen, hogy a kielégítési joga

megnyílt). Az egyik lehetősége az, hogy az elzálogosított követelést biztosító zálogjog (a főzálogjog) jogosultjának jogait gyakorolja, a másik pedig, hogy e zálogjogosult (vagyis a főzálogjog jogosultja) helyébe lép. A két lehetőség közül a választási jog az alzálogjog jogosultját illeti meg, feltéve, hogy az alzálogjogot alapító zálogszerződésben a felek nem állapodnak meg abban, hogy ezek közül csak az egyik opciót választhatja. E körben más megállapodási lehetőséget a javasolt szabályozás nem tesz lehetővé.

A két opció között egyébként csak annyi a különbség, hogy az elsőként említett lehetőségnél az alzálogjog jogosultja a zálogjogosult helyett és nevében eljárva gyakorolja annak jogait (amelyek ezáltal egyeznek meg a zálogjogosult jogaival és kötelezettségeivel), míg a másodikként említett esetben az alzálogjogosult a zálogjogosult helyébe lépve, annak jogutódjaként járhat el. Olyannak kell tehát őt tekinteni, mintha az elzálogosított követelést biztosító zálogjog őt magát illetné meg, ennek megfelelően a saját nevében gyakorolhatja a zálogjogosult jogait és a saját személyében terhelik őt a zálogjogosult kötelezettségei is. A két opció között – a dogmatikai megfontolásoktól eltekintve – az a gyakorlati különbség, hogy az első esetben nincs jogutódlás (így csupán egy sajátos, törvényből eredő képviselői eljárási lehetőség nyílik meg az alzálogjogosult számára), míg a második esetben az alzálogjogosult az alzálogjogi pozíciója megtartása mellett belép az eredeti zálogjogosult által alapított zálogjogi jogviszonyba és a saját személyében válik annak alanyává. Mindez bizonyos értelemben eltérő mozgásteret biztosít az egyik vagy másik opciót választó alzálogjogosult számára az eredeti zálogjogosulttal szemben őt megillető zálogjoggal biztosított követelése érvényesítése körében. Mindkét opciónak vannak előnyei és hátrányai is, ezeket kell tehát az alzálogjogosultnak megfontolás tárgyává tennie a közöttük való választás során (ha ebben őt a fentebb említettek szerint a zálogszerződés nem korlátozza). Az alzálogjogosultat az eljárásáról, illetve a választott opcióról értesítési kötelezettség terheli nemcsak a zálogjogosult, hanem a zálogjoggal biztosított követelés kötelezettje és a zálogkötelezett (ha ez nem azonos a zálogjoggal biztosított követelés kötelezettjével) irányában is, amelyet címzett írásbeli nyilatkozattal tehet meg.

Ha az alzálogjogosult a zálogjogosult jogainak gyakorlását választja, eljárására változatlanul az a szabály irányadó, miszerint az eljárásával nem veszélyeztetheti a zálogjogosult zálogjoggal biztosított követelésének megtérülését és – akár csak a zálogjogosultat a követelés eredeti jogosultja irányában – az alzálogjogosultat is terheli elszámolási kötelezettség, esetében a zálogjogosult irányában.

Ha azonban az alzálogjogosult azt választja, hogy a zálogjogosult helyébe lép, úgy a javaslat szerint a zálogjoggal biztosított követelés a zálogjoggal együtt reá száll át, és a zálogjogosult jogutódjaként a saját nevében mindazt megteheti, amit a jogelődje megtehetett, de ugyanakkor a saját személyében fogják terhelni azok a kötelezettségek is, amelyek zálogjogosultként a jogelődjét terheltek, ideértve például a követelés eredeti jogosultjával való elszámolási kötelezettséget is. A jogutódlás folytán természetesen igényt tarthat kézizálogjog esetén a zálogtárgy birtokára, jelzálogjog esetén pedig arra, hogy a nyilvántartás őt tüntesse fel a jelzálogjog jogosultjaként.

A hatályos szabályok közül a javaslat mellőzi az alzálogjogosult kielégítési jogát meghaladóan

befolyt pénzösszegre vonatkozóan a zálogjogosult irányában fennálló törvényes zálogjogra vonatkozó rendelkezést, mert az nem áll összhangban a Ptk. törvényes zálogjogra vonatkozó rendelkezéseivel (Ptk. 5:92. §). Mindazonáltal annak természetesen nincs akadálya, hogy az alzálogjogot alapító felek a zálogszerződésben megállapodjanak abban is, hogy az alzálogjog érvényesítése esetére a zálogjogosultat az alzálogjogosult kielégítési jogának alapjául szolgáló követelés mértékét meghaladóan befolyt összegre vonatkozóan zálogjog illesse meg, e zálogjog megalapításához azonban értelemszerűen annak további feltételeit (hitelbiztosítéki nyilvántartásba való bejegyzés) is teljesíteni kell.

86. §

A javaslat a járulékos zálogjoggal biztosított követelés nem személyes adós általi teljesítése esetére is kimondja a járulékos zálogjognak az általa biztosított követeléssel együtt történő átszállását a teljesítést nyújtó harmadik személyre. A Ptk. 5:142. §-ának (2) bekezdése jelenleg csak a követelés megszűnése ellenére fennmaradó zálogjogról és annak a megtérítési igénye biztosítékként a követelést kielégítő harmadik személy általi érvényesíthetőségéről rendelkezik, arra azonban nem utalhatott, amiként ezt a javaslat már lehetővé teszi, hogy a teljesítése erejéig megtérítési igénye kielégítéséül a zálogjoggal biztosított követelés is átszáll a követelést kielégítő harmadik személyre, értelemszerűen a zálogjoggal, mint e követelés biztosítékával együtt. A módosító rendelkezés indokai megegyeznek a Ptk. módosított 6:57. §-ához fűzött indokolásban részletesen kifejtett, a jogi konstrukciót érintő változtatás mellett szóló érvekkel (lásd az említett § indokolását). A javaslat ezzel összhangban azt is rögzíti, hogy ilyenkor a követelést kielégítő személy a zálogtárgy birtokának átruházását, illetve a követeléssel együtt rá átszálló, e követelést biztosító jelzálogjognak a javára való bejegyzéséhez szükséges jognyilatkozatok (pl. bejegyzési engedély) kiadását követelheti, habár ez a Ptk. 5:99. § (1) bekezdéséből is következik, igaz, ez utóbbi rendelkezésben mindez nem a zálogjog új jogosultjának jogaként, illetve követeléseként, hanem a régi zálogjogosultat terhelő kötelezettségként került megfogalmazásra.

87. §

1. A javaslatnak a Ptk. 5:159/A. §-ával kiegészülő rendelkezései mindenekelőtt meghatározzák az építményi jog fogalmát, annak célját és tartalmát. Utalnak arra, hogy építményi jogánál fogva az erre jogosított az ingatlanon vagy annak felszíne alatt épületet létesíthet, illetve hasznosíthat. A Ptk. 8:1. § (6) bekezdésében foglalt értelmező rendelkezés szerint a Ptk. épületekre vonatkozó rendelkezéseit más építményekre is megfelelően alkalmazni kell, ezért a javaslat a normaszövegben a Ptk. szóhasználatát veszi át. Mivel az említett rendelkezésből következően az „épület” kifejezés alatt más építményeket is érteni kell, ezért a részletes indokolás a továbbiakban már az általánosabb „építmény” kifejezést használja. Világossá teszi a javaslat, hogy az építményi jogosult nemcsak az ingatlan felszínén vagy – ahhoz kapcsolódóan – annak felszíne felett, hanem az ingatlan felszíne alatt is létesíthet építményt. A szabályozás egyértelművé teszi azt is, hogy építményi jogot nem csupán építmény létesítésére, hanem már felépített, fennálló építmény hasznosítására is lehet alapítani.

Kiemelésre érdemes továbbá, hogy az építményi jog lehetővé teszi az e célra igénybe vett

ingatlanon olyan építmények létesítését, működtetését, illetve hasznosítását is, amely az ingatlan-nyilvántartásban önálló ingatlanként egyébként nem lennének feltüntetendők, ebből következően az épület és a föld szétválására vonatkozó szabályok adott esetben nem is lennének alkalmazhatók.

Az építményi jog definiálása után a javaslat részletezi, hogy az építményi jog mire terjed ki, és annak jogosultja e joga alapján milyen részjogosítványokat gyakorolhat.

A javaslat tehát meghatározza az építményi jog terjedelmét, eszerint e jog kiterjed az annak alapján létesített vagy hasznosított építményre és annak alkotórészeire is. Az építményi jog átruházásával és megterhelésével vagy e jog tekintetében bekövetkező jogutódlás esetén az építményi joggal együtt – kvázi e jog alkotórészeként – a létesített vagy hasznosított építmény is átruházásra, illetve megterhelésre kerül, vagyis az építményi joggal érintett építmények – annak fennállása alatt – osztrják magának az építményi jognak a sorsát.

Az építményi jog lényeges tartalmi elemeit, az annak alapján gyakorolható részjogosítványokat a javaslat általánosan, a magánjogi szabályozásból ismert fogalmakkal operálva határozza meg, amely szabályoktól a felek csak erre vonatkozó törvényi felhatalmazás alapján térhetnek el, eltérés hiányában azonban értelemszerűen a törvény rendelkezésének kell érvényesülnie. Ami a felek jogait és kötelezettségeit illeti, e körben az építményi jog jogosultja (a továbbiakban: építményi jogosult) a bejegyzett joga alapján jogosult az ingatlanon (földterületen) építmény létesítésére (építésére vagy építtetésére), és ennek megvalósítása érdekében az ingatlan (földterület) igénybevétele, birtoklására, használatára, valamint az általa létesített vagy az ingatlanon már fennálló építmény használatára, hasznosítására (üzemeltetésére, hasznainak szedésére).

A szabályozás természetesen kitér arra is, hogy az építményi jogosult e részjogosítványait milyen kötelezettségek teljesítésével, milyen ellentételezés mellett vagy akár ez utóbbi hiányában is gyakorolhatja. Erről a javaslat a Ptk. 5:159/E. §-ával kiegészülő rendelkezéseihez fűzött indokolás szől részletesebben.

Az építményi jog forgalomképes jog, ami azt jelenti, hogy átruházható és megterhelhető, ezen túlmenően – megszűnéséig – bármely más típusú jogutódlás tárgya lehet. Az építményi jog megterhelhetősége körében a zálogjoggal való terhelést a javaslat nemcsak ennek komoly gazdasági (finanszírozási) jelentősége miatt emeli ki, hanem azért is, mert egyben megteremti az építményi jog jelzálogjoggal való megterhelésének lehetőségét az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzés által, amely a közbizalmat és a közhiteleséget magas fokon kellő biztonsággal képes biztosítani, szemben más jogokkal, amelyek elzálogosítására csak a hitelbiztosítéki nyilvántartásba való bejegyzéssel kerülhet sor. A jelzálogjoggal való megterhelés kiemelése azonban nem jelenti azt, hogy az építményi jog, mint forgalomképes jog, más korlátolt dologi joggal (például haszonélvezeti joggal) ne lenne megterhelhető, vagy az építményi jog tekintetében az ezzel való rendelkezést korlátozó más – akár dologi hatályú – kötelmi jog (elővásárlási, visszavásárlási, vételi és eladási jog) ne lenne kiköthető. Ebben a vonatkozásban az építményi joggal való rendelkezés valóban közel áll a tulajdonjoggal való rendelkezéshez, amelyre az 5:159/D. § (2) bekezdése is utal.

Az építményi jognak egyidejűleg több jogosultja is lehet, közöttük ilyenkor jogközösség áll fenn

(amennyiben e jogot szerződéssel, öröklés útján vagy a jogutódlás más formája keretében többen együttesen szerzik meg). Erre az esetre vonatkozóan mondja ki a javaslat azt, hogy ha az építményi jog több jogosultat egyidejűleg és együttesen illet meg, úgy a jogaik gyakorlására és kötelezettségeik teljesítésére az ilyen jogközösséghez legközelebb álló jogviszonyra, vagyis a közös tulajdonra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. A jogközösség megszüntetése érdekében az építményi jog természetbeni megosztására azonban e jog természetéből eredően nem kerülhet sor. Ezt a szabályozás logikája még abban az esetben sem teszi megengedhetővé, ha a földterület természetben vagy területi mértékben meghatározott része egy ilyen megosztást egyébként lehetővé tenné, kivéve azt az esetet, ha az ilyen megosztáshoz a földterület tulajdonosa kifejezetten hozzájárul, és az nem sérti a közösen gyakorolt építményi jogra vonatkozóan korábban további jogokat szerzők érdekeit (ennek megfelelően ez utóbbiak jognyilatkozata, illetve perben állása sem mellőzhető).

2. A javaslatnak a Ptk. 5:159/B. §-ával kiegészülő rendelkezései az építményi jog alapításával kapcsolatos szabályokat tartalmazzák.

Ennek megfelelően a szabályozás világossá teszi, hogy ilyen jogot csak határozott időre lehet alapítani. Sőt a javaslatnak a Ptk. 5:159/C. § (4) bekezdésével kiegészülő rendelkezése még e határozott időnek is korlátot szab, amikor kimondja, hogy abban az esetben, ha az építményi jogot ötven évnél hosszabb időre alapították, úgy az a megalapításától számított ötven év elteltével megszűnik. Ennek következtében 50 évnél hosszabb ideig ez a jog nem állhat fenn. Annak természetesen nincsen akadálya, hogy az ingatlant terhelő építményi jogot a föld tulajdonosa és az építményi jogosult (ha személyük közben változott is) újabb megállapodással ugyanazon vagy más feltételek mellett megújítsák, vagyis az építményi jogot újabb határozott időtartamra megalapítsák. Olyan szerződéses megállapodás azonban, amely lehetővé tenné, hogy ugyanazon építményi jog 50 évet meghaladón is – a felek erre irányuló újabb megállapodása nélkül – fennmaradjon, nyilvánvalóan a jogszabály szóban forgó kógens rendelkezésébe ütközne, vagy annak megkerülésére irányulna, és ekként joggal lenne felvethető azok semmissége a Ptk. 6:95. §-a alapján.

Rendeltetésénél és természeténél fogva tehát mindenképpen a hosszabb, határozott időtartamra való alapítás mellett szóltak mind a jogtörténeti, mind a jogösszehasonlító, mind pedig a gyakorlati érvek. Ezért a jelenlegi szabályozási környezetben az építményi jognak a határozott időre, de legfeljebb 50 évre történő alapításának biztosítása tűnt a leginkább indokolhatónak (a bizalmi vagyonkezelés esetköréhez hasonlóan).

Az építményi jog alapítására irányuló szerződés alaki követelményei tekintetében a javaslat szerint ugyanazok a szabályok irányadók, mint amelyek általában a korlátozott dologi jogok alapítására vonatkoznak. Ebből következően tehát az írásbeliség ebben az esetben is kötelező alakszerűségi érvényességi kellék.

A javaslat előírja, hogy az építményi jog alapításához erre irányuló szerződés vagy más jogcím, és

ezen felül az építményi jognak a jogosult javára az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése szükséges. Ebből következik, hogy a szerződéssel alapított építményi jog az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzéssel (konstitutív hatállyal) jön létre. Az építményi jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséhez (ezáltal annak létrejöttéhez) e jog esetében is közokirati, illetve ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett magánokirati forma lesz szükséges, amely rendelkezéssel az ingatlan-nyilvántartási szabályozás egészül ki.

Amint arra már utaltunk, az ingatlan tulajdonosa az építményi jogot egyoldalú jognyilatkozatával a saját javára is bejegyeztetheti az ingatlan-nyilvántartásba. Forgalomképességi és hitelbiztosítéki szempontokra figyelemmel célszerű volt ugyanis annak lehetővé tétele, hogy az ingatlan tulajdonosa a saját maga javára is alapíthasson építményi jogot, amiként erre más megfontolásból ugyan, de például telki szolgálat alapítása esetén is (Ptk. 5:161. § (2) bekezdés) lehetőség van. Ilyen egyoldalú jogalapítási lehetőség egyébként az épület- és földtulajdon szétválása tekintetében is rendelkezésre áll (Ptk. 5:18. § (2) bekezdés).

A szabályozás nem mondja ki azt, hogy az építményi jog csak az ingatlan egészére terjedhet ki, de azt sem, hogy az akár az ingatlan természetben vagy területi mértékben meghatározott részét is terhelheti, ugyanakkor ez utóbbit értelemszerűen nem zárja ki. Nincs tehát akadálya annak, hogy építményi jog az érintett felek szerződésében meghatározottak szerint a földterület természetben vagy területi mértékben meghatározott részére is alapítható legyen, vagyis a felek megállapodásukkal meghatározott területrészre korlátozhatják az alapítandó építményi jogot. Erről az ingatlan-nyilvántartási szabályoknak kell egyértelműen állást foglalniuk. Az utóbbi esetben tehát az ingatlan-nyilvántartási szabályok értelmében az építményi jog ingatlan-nyilvántartási bejegyzéséhez az építményi joggal terhelt területrészt feltüntető vázrajz benyújtása is szükséges lesz. Emellett a későbbi jogviták elkerülése érdekében ilyen esetben annak meghatározása is indokoltá válhat, hogy az adott ingatlanra vonatkozó beépítési lehetőségéből mekkora illeti meg az építményi jogosultat, illetve mekkora marad meg az ingatlan tulajdonosa számára. Ekként a felek megállapodhatnak abban is, hogy az építésügyi szabályok szerint rendelkezésre álló beépíthetőség az építményi jogosultat teljes egészében, de abban is, hogy csak az ingatlan területi mértékével arányosan vagy más meghatározott mértékben illeti meg. Abban az esetben pedig, ha az építményi jogot az ingatlanon már fennálló építményre vonatkozóan alapítják, az építményi jogosultnak értelemszerűen számolnia kell azzal, hogy e joga alapján ő csak a beépíthetőség fennmaradt mértéke erejéig építkézhet, ha az ilyen építményi jog alapítása a további építkezés lehetőségét egyáltalán biztosítja számára.

A Ptk. 5:19. § (1) bekezdése értelmében a földtulajdonos és az épület tulajdonosa az épület létesítésével és a föld használatával kapcsolatos jogaikat és kötelezettségeiket szerződésben is szabályozhatják, de az épület létesítése után ilyen megállapodás hiányában is megilleti az épület tulajdonosát a földhasználati jog az épület rendeltetészerű használatához szükséges mértékben (Ptk. 5:145. § (1) bekezdés). Földhasználati jogánál fogva az épület tulajdonosa az épület használathoz szükséges mértékben jogosult a föld használatára és hasznai szedésére (Ptk. 5:145. § (2) bekezdés), így ez a jog részben vagy egészben átfedésbe kerülhet a nála jóval szélesebb jogkörrel

biztosító építményi joggal. Nem volna szerencsés azonban, ha e két jogosultság egymás mellett is (egyidejűleg, párhuzamosan) fennállhatna, még kevésbé, ha ráadásul más-más személyt illette meg. A szabályozás ezért kizárja e jogok párhuzamos keletkezésének lehetőségét. Abban az esetben azonban, ha a földhasználati jog az ingatlan építményi jog által nem érintett részét terheli, nincs akadálya annak, hogy az ingatlan természetben vagy térmértékben meghatározott másik részén e földhasználati jogtól, és annak jogosultjától függetlenül alapítsanak építményi jogot. Ezért fogalmaz a javaslat úgy, hogy az ingatlannak csak a földhasználati joggal terhelt részén lehet az építményi jogot a földhasználati jog jogosultjának javára és a földhasználati jogának törlésével egyidejűleg alapítani, egyébként (ha tehát a földhasználati jog az ingatlan építményi joggal terhelendő részét nem érinti) a tulajdonost ilyen korlátozás nem terheli.

Miután a szabályozás nem zárja ki azt, hogy a felek az építményi jogot alapító szerződésben az építményi jog gyakorlásának kereteit meghatározzák, szükségesnek tűnik annak kimondása is, hogy e korlátok harmadik személyekkel szemben csak annyiban hatályosak, amennyiben az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésből és az annak alapjául szolgáló okiratból ezek e harmadik személyek számára is megismerhetők.

Egyértelművé teszi a javaslat, hogy olyan ingatlanon, amely közös tulajdonban áll, az építményi jog csak úgy alapítható, ha ez minden tulajdonostárs tulajdoni hányadát együttesen terheli, másként fogalmazva, nem lehetséges az, hogy e jog nem az összes, hanem csak egy vagy több tulajdoni hányadot terheljen. Ebből következően közös tulajdonú ingatlan esetén az építményi jog alapításához a tulajdonostársak egyhangú határozata (Ptk. 5:78. § (2) bekezdés b) pont), vagyis minden tulajdonostárs erre irányuló jognyilatkozata szükséges.

Végül, de nem utolsó sorban fontos korlátozás az is, hogy építményi jogot a fogyasztónak minősülő személy a tulajdonát képező ingatlanon nem alapíthat, és ilyen jogot sem alapítással, sem pedig átruházással nem szerezhet. E korlátozás bevezetését egyfelől az indokolja, hogy Magyarországon több mint 6 évtizede építményi jog nem volt alapítható, és annak újbóli bevezetését alapvetően az üzleti élet, a jelentősebb értékű beruházások finanszírozási lehetőségeinek bővítése tette szükségessé. Másfelől e jog alapítása olyan, többnyire hosszabb időtartamra szóló, alaposabb megfontolást igénylő és a tulajdonost egyébként megillető jogokat lényegesen korlátozó szerződéses konstrukciót igényel, amelynek feltételei magánszemélyek esetében, de különösen a fogyasztói szerződések körében nem biztosított, továbbá az intézmény újdonsága, a tapasztalatok és a szerződéses gyakorlat hiánya, e jog alapításának, lényegének meg nem értése adott esetben a visszaélések lehetőségét is megteremtené, amely az említett jogalanyi körben, vagyis a gyengébb érdekérvényesítő képességekkel rendelkező jogalanyokat illetően – legalábbis ez idő szerint – nem lenne kívánatos.

3. A javaslatnak a Ptk. 5:159/C. §-ával kiegészülő rendelkezései az építményi jog megszűnésének eseteit szabályozzák.

Az építményi jog megszűnésének esetei a felek erre irányuló, jogviszonyukat megszüntető

megállapodásán kívül, amelynek lehetőségét e törvény nem érinti, a következők:

a) Megszűnhet az építményi jog abban az esetben, ha e jogát a jogosult tizenöt éven át nem gyakorolja, vagyis, ha az ingatlan birtokával, hasznainak szedésével felhagy, az építvány létesítése iránt lépéseket nem tesz, ugyanakkor e jogával sem rendelkezik. Ebben az esetben a tizenöt éves határidő számítására az elbirtoklás szabályait kell megfelelően alkalmazni, ideértve a nyugvás és a megszakadás szabályait is (Ptk. 5:48. § és 5:49. §). Az elbirtoklás szabályainak alkalmazása mögött az a feltevés áll, hogy az építványi jogosult esetében a jogának hosszú időn keresztül való nem gyakorlását úgy kell tekinteni, mintha e jogával felhagyott volna, és ekként e jogát az ingatlan tulajdonosának engedte át, teljessé téve annak tulajdonosi rendelkezési jogát.

b) Megszűnhet az építványi jog úgy is, hogy a jogosult e jogáról a terhelt ingatlan tulajdonosához intézett írásbeli nyilatkozattal lemond, és erre tekintettel e jogát törlik az ingatlan-nyilvántartásból. Nincsen akadálya annak, hogy az építványi jogot alapító szerződés a jogról való lemondás lehetőségét az ingatlan tulajdonosának hozzájárulásától tegye függővé, hiszen az építványi jog megszűnése (és ebből következően a felek között felmerülő idő előtti elszámolás) sértheti a tulajdonos hosszú távú (adott esetben vagyoni) érdekeit.

c) Megszűnhet az építványi jog annak a határidőnek az elteltével, amelyre azt alapították. Ha ez ötven évnél hosszabb, úgy a megszűnés az ötven év elteltével következik be. Ez a megszűnés azonban – amint arra már utaltunk – nem akadálya annak, hogy felek vagy jogutódai újabb megállapodással megújítsák a korábban közöttük fennálló építványi jogviszonyt.

d) Végül súlyos jogsértés, illetve kötelezettségszegés esetén az építványi jog a határozott idő vagy az ötven év eltelte előtt is megszűnhet, ha az ingatlan tulajdonosa az építványi jog megszüntetése iránt erre hivatkozással a bírósághoz fordul, és a bíróság – megállapítva a súlyos jogsértés, illetve kötelezettségszegés tényét – a keresetnek megfelelően az építványi jog megszüntetéséről határoz. Azt a kérdést, hogy mi minősül súlyos jogsértésnek, illetve kötelezettségszegésnek az építványi jogosult részéről, a szerződő felek maguk is meghatározhatják a szerződésben, ezzel csökkentve a bírói mérlegelés tereumát. A bíróság ugyanis ebben az esetben a felek szerződésben rögzített akaratának figyelembevételével, egyébként pedig csak az eset összes körülményének gondos mérlegelése alapján lesz abban a helyzetben, hogy a jogsértés, illetve kötelezettségszegés súlyosságának megítélése tárgyában megfelelő döntést hozhasson. Az építványi jog korlátolt dologi jog, amely annak megalapításával létrejön, és ilyenként az pusztán az alapító szerződés megszegése miatt történő felmondással értelemszerűen nem szüntethető meg. Minthogy azonban a felek építványi jogot alapító szerződésének az építványi jog tartalmát illetően más korlátolt dologi jogokhoz képest jelentősebb a szerepe, nem várható el az ingatlan tulajdonosától, hogy az építványi jogosult súlyos jogsértése, illetve súlyos kötelezettségszegése ellenére is fenntartsa ezt a jogviszonyt. Ezért a javaslat erre az esetre a tulajdonos keresete alapján a bíróság számára biztosítja azt a jogot, hogy döntésével nem a felek közötti, a funkcióját az alapítással már betöltött szerződést, hanem az ezáltal létrejött építványi jogot szüntesse meg.

Az építményi jog tehát az ezt megalapító szerződéssel és az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel létrejön, az alapító szerződés ekként tulajdonképpen teljesezésbe mentnek, az általa megszerzett jog pedig a szerződéstől függetlenül is létezőnek, fennállónak tekintendő. Mindazonáltal a szerződés szerint megszerzett jogok és a szerződésben vállalt kötelezettségek továbbra is az építményi jogviszony részét képezik, sőt adott esetben harmadik személyekkel szemben is hatályosak. Ekként az építményi jogviszony keretei között e szerződéses tartalom is tovább él, így az építményi jog tartalmává váló jogok és kötelezettségek súlyos megszegése és megsértése akár dologi jogi következménnyel is járhat. Ezért a jogalkotónak lehetőséget kellett teremtenie arra, hogy a jogsértés, illetve kötelezettségszegés súlyosabb eseteiben e jogviszony az építményi jog határidejének vagy határnapjának lejártá (vagyis a jogviszony ez okból történő megszűnése) előtt is felszámolható legyen. Erre azonban a javaslat csak valóban súlyosnak minősülő jogsértés, illetve kötelezettségszegés esetén és csak perben, tehát bírósági döntés alapján biztosít lehetőséget (nyilvánvalóan akkor, ha az építményi jog fennmaradásában vagy megszüntetésében, illetve ezek jogkövetkezményeiben az ebben érintett felek nem tudnak megállapodni).

A javaslat az építményi jog megszűnése kapcsán utal arra is, hogy önmagában az építmény megsemmisülése az építményi jogot nem érinti, sőt az építményi jog nem szűnik meg azzal sem, ha ezt az ingatlan tulajdonosa vagy az ingatlan tulajdonát az építményi jogosult szerzi meg, vagyis azokban az esetekben, ha az építményi jogosult és a tulajdonos személye egyesül (a tulajdonjog és az építményi jog konfúziója következik be). Az építményi jogosult azonban az őt megillető építményi jogról egyoldalú jognyilatkozatával ebben az esetben is lemondhat (ha pedig ez tulajdonosi hozzájáruláshoz volt kötve, ilyen esetben ez utóbbit tulajdonosi minőségében a maga javára megadottnak kell tekinteni). Ekként – ha e jogot nem kívánja fenntartani a saját tulajdonát képező ingatlanon – az építményi jog törlése érdekében ennek lehetőségével is élhet.

4. A javaslatnak a Ptk. 159/D. §-ával kiegészülő rendelkezései az építményi jog átruházása és megterhelése esetében irányadó szabályokat tartalmazza.

Mivel az ingatlan tulajdonosát ebben a minőségében az ingatlan, az építményi jogosultat pedig e joga tekintetében rendelkezési jog illeti meg, ezért a szabályozás a jogok gyakorlásának egymáshoz való viszonyát is tisztázni kívánja. Ezért a javaslat egyfelől rendelkezik arról, hogy az építményi jog fennállása alatt az e joggal terhelt ingatlan átruházása vagy megterhelése nem érinti az építményi jogot, így annak jogosultjával szemben az ingatlan tulajdonosa által vállalt terhek főszabály szerint nem hatályosak, kivéve természetesen azokat, amelyek az építményi jog bejegyzését a rangsorban megelőzték (hiszen az építményi jogosult a jogát ezek ismeretében alapította, így e terhek érvényesítéséből eredő és adott esetben az ő jogát is érintő jogkövetkezményeket viselnie kell). Másfelől a javaslat kimondja azt is, hogy az építményi jog átruházása vagy megterhelése sem érinti az ingatlanra vonatkozó tulajdonjogot (ami egyébként ennek külön kimondása nélkül is következik az építményi jog szabályozási logikájából). Abban az esetben pedig, ha az építményi jogból, illetve az ennek átruházásából vagy megterheléséből harmadik személynek követelése származik, úgy az ilyen követelésekre az építményi jog esetében azokat a szabályokat kell megfelelően alkalmazni, amelyek egyébként a tulajdonjogból, illetve az ennek átruházásából vagy megterheléséből eredő

követelések tekintetében irányadók.

5. A javaslatnak a Ptk. 159/E. §-ával kiegészülő rendelkezései az ingatlan tulajdonosa és az építményi jogosult közötti jogviszonyra vonatkozó előírásokat tartalmaz.

Az ingatlan tulajdonosa és az építményi jogosult közötti (belső) jogviszonyra vonatkozó, eddig nem említett rendelkezések közül a javaslat mindenekelőtt arra utal, hogy az építményi jog gyakorlására nem csupán Ptk. eddig tárgyalt szabályai, illetve az ezeknek megfelelően kötött, az építményi jog megalapítására irányuló szerződés, hanem az építésügyi szabályok is irányadók, amelyek keretei között az építményi jogot alapító szerződés további korlátozásokat és követelményeket is megállapíthat. Az építményi jog gyakorlása tehát – egyebek között – az okszerű, illetve rendes gazdálkodás követelményei mellett az ágazati építésügyi szabályoknak megfelelően történhet. Azt azonban, hogy a felek megállapodása, az abban foglalt előírások megfelelnek-e az adott földterületre vonatkozó építésügyi szabályoknak, az építményi jog ingatlan-nyilvántartási bejegyzése során az ingatlanügyi hatóságnak vizsgálnia nem kell. Az építményi jogot alapító szerződés érvényessége a bíróság előtt azonban e rendelkezésekkel összefüggésben is vitatható, mert ebben a vonatkozásban is alkalmazandóak a szerződési rendelkezésekre irányadó általános polgári jogi szabályok. Amennyiben egy adott szerződési kikötés utóbb, az építésügyi jogszabályok változása folytán válik jogellenessé, úgy e körben is a szerződésekre általában irányadó polgári jogi szabályok alkalmazására (adott esetben például az érintett vonatkozásban a jogi lehetetlenülés megállapítására) kerülhet sor.

Az építményi jogot alapító szerződésben kiköthető, hogy az építményi jogot a jogosult csak az ingatlan tulajdonosának hozzájárulásával idegenítheti el vagy terhelheti meg. Ilyen kikötés esetén a jogosult az ingatlan tulajdonosától a hozzájárulás megadását csak a jognyilatkozat megtagadásában álló joggal való visszaélés feltételeinek megvalósulása esetén követelheti (Ptk. 1:5. § (2) bekezdés), aminek bizonyítási nehézségeivel is számolnia kell.

Az építményi jog részletes tartalmát a törvényi és egyéb (pl. építési, ingatlan-nyilvántartási) jogszabályok előírásainak keretei között (beépíthetőség, használat, hasznosítás stb.) a felek a szerződésükben szabadon határozhatják meg, ideértve a joggyakorlás esetleges korlátozásait is.

Az ingatlan tulajdonosa és az építményi jogosult viszonylatában a javaslat diszpozitív szabályt állapít meg arra vonatkozóan, hogy közülük ki viselje az ingatlannal és az azon álló építményekkel kapcsolatos terheket, továbbá ki teljesítse az említett dolgokkal kapcsolatosan felmerülő kötelezettségeket. Szabályozandó kérdésként merült fel az is, hogy az építményi jog fennállása alatt a tulajdonost vagy az építményi jogosultat terhelje-e a kárveszély. Mivel az építményi jogosult a tulajdonos jogait a többi korlátolt dologi joghoz képest a legerőteljesebb mértékben korlátozza, indokoltnak tűnt, hogy a javaslat az ingatlannal és az építményi jogosult által azon létesített épülettel kapcsolatos terheket és kötelezettségeket az építményi jogosultra hárítsa, azzal azonban, hogy a felek ettől eltérően is megállapodhassanak. A kárveszély viselését illetően a javaslat úgy foglalt állást – ez esetben is az eltérő megállapodás lehetősége mellett –, hogy az építményi jogosult

viselje az általa létesített épülettel kapcsolatos kárveszélyt, hiszen építményi joga folytán az ilyen épülettel kapcsolatos rendelkezési jog lényegében őt illeti meg, és az épület másra át nem hárítható károsodásának veszélye is kizárólag az ő érdekkörét érinti. Ha azonban az építményi jogot már fennálló épületre alapították, az ezzel kapcsolatos kárveszély változatlanul a tulajdonost fogja terhelni a Ptk. kárveszély viselésére vonatkozó főszabálya (Ptk. 5:22. §) alapján. A terhek és a kárveszély viselésének kérdését nyilvánvalóan befolyásolhatják a felek által e körben az építményi jog fennállása alatt vagy annak megszűnése esetére vállalt kötelezettségek, illetve a másik fél számára biztosított jogok, adott esetben ezért a költség- és teherviselésnek ezekhez igazodó és a használat, hasznosítás arányos szerződéses rendezése mutatkozhat célszerűnek.

Az építményi jog alapítása történhet visszterhesen, ebben az esetben az építményi jogosultat ellenszolgáltatásként egyszeri és/vagy időszakonként rendszeresen visszatérő fizetési kötelezettség („építménybér”) terheli az ingatlantulajdonos javára, amelyet – annak mértéke és esedékessége tekintetében – ugyancsak az építményi jogot alapító szerződésben kell meghatározni. Nincs akadálya természetesen annak sem, hogy a tulajdonos ingyenesen alapítson a jogosult javára építményi jogot, e körben a feleket megillető, illetve terhelő egyes jogok és kötelezettségek meghatározott körben másképpen ítélandók meg, mint visszterhes alapítás esetén. Az eltérő jogkövetkezmények egyrészt a jogszerzés ingyenességéből származnak (a Ptk. rendelkezései az ingyenes szerződéseket általában mérsékeltebb jogi védelemben részesítik), az építményi jog esetében azonban az ingyenség folytán az építményi jog megszűnésének jogkövetkezményei körében is eltérő szabályok érvényesülnek.

Az építményi jog megszűnése esetére ugyanis a felek rendezhetik a létrejött építmény tulajdonjogát érintő kérdéseket és az ezzel összefüggésben vagy egyébként is az egymással szemben érvényesíthető igényeket, fizetési, illetve térítési kötelezettségeket. A tulajdonjogot érintő kérdésben való megállapodás hiánya esetében azonban a javaslat diszpozitív szabályai érvényesülnek. E szerint pedig a földterülettel alkotórészi kapcsolatba került építmény az ingatlan (föld) tulajdonosának tulajdonában marad, aki erre vonatkozó eltérő megállapodás hiányában az épület értéke tekintetében a megszűnt építményi jog jogosultja irányában megtérítési kötelezettséggel nem tartozik.

A javaslat a tulajdoni kérdéseket érintő említett körben úgy fogalmaz, hogy az építményi jog megszűnésével az ingatlannal tartósan egyesített építmény az ingatlan alkotórésze marad. E szabály alkalmazása alól azonban értelemszerűen kivételként kezeli azt az esetet, amikor a felek az építményi jogot alapító szerződésben az épület és a föld elváló tulajdonára vonatkozó szabályok szerint abban állapodnak meg, hogy az építmény önálló ingatlanként az építményi jog jogosultjának tulajdonába kerül. Ez utóbbi esetben ugyanis a megszűnt építményi jog jogosultja az építményi jog megszűnésével válik annak önálló ingatlanként a tulajdonosává, továbbá az építmény használatához szükséges mértékben az épület tulajdonosát megillető, a Ptk. 5:145. §-a szerinti földhasználati jog jogosultjává.

Abban az esetben, amennyiben az építmény állagsérelem nélkül fizikailag elválasztható a

földterülettől, és arról eltávolítható, elvihető (mert nem tekinthető a földterület alkotórészének), úgy a javaslat a megszűnt építményi jog jogosultja számára lehetővé teszi, hogy az ilyen építményt a saját költségén a földtől elválaszthassa és elvihesse (vagyis élhet az elvitel jogával).

6. A javaslatnak a Ptk. 159/F. §-ával kiegészülő rendelkezései azokat a kérdéseket rendezik, hogy az építményi jog megszűnésével mi történjen azokkal az építményi jog fennállása alatt szerzett jogokkal, vállalt kötelezettségekkel, létrejött jogviszonyokkal, amelyek harmadik személyek javára állnak fenn, vagy ilyen személyeket is érintve keletkeztek.

Ebben a körben a megszűnő építményi jog dologi jogi terhei tekintetében a javaslat kimondja, hogy ebben az esetben az építményi jog helyébe az építményi jog jogosultját megillető más jog vagy megtérítési követelés lép, a továbbiakban tehát a megszűnő építményi jog terhei a helyébe lépő jog vagy megtérítési igény terheiként kezelendők, vagyis a harmadik személyek, mint e terhek jogosultjai részéről e jogokkal és megtérítési igényekkel szembeni követelés formájában érvényesíthetők. Ha pedig az építményi jogosult az általa létesített vagy hasznosításra átvett építményt bérbeadással vagy haszonbérbeadással hasznosította, úgy ezekre a szerződésekre a bérbe vagy haszonbérbe adott ingatlanok a tulajdonos (haszonbérbe adó) általi elidegenítésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. Ebben az esetben tehát a Ptk. 6:340. § (2) és (3) bekezdése kerülhet alkalmazásra, amely szerint a tulajdonos személyében bekövetkezett változással a bérleti szerződésből fakadó jogok és kötelezettségek tekintetében az új tulajdonos lép a bérbeadó helyébe (vagyis törvényen alapuló szerződésátruházás történik, amelyre a Ptk. 6:211. §-a az irányadó). A bérbeadó és az új tulajdonos ebben az esetben a bérlővel szemben egyetemlegesen kötelesek helytállni a bérbeadót a bérleti szerződés alapján terhelő kötelezettségek teljesítéséért. A Ptk. 6:340. § (3) bekezdése pedig egy speciális felmondási lehetőséget is biztosít az új tulajdonos, mint haszonbérbeadó számára, nevezetesen azt, hogy még a jogelődje által határozott időre kötött bérletet (haszonbérletet) is felmondhatja, ha őt a bérlő a bérleti (haszonbérleti) jogviszony fennállása vagy lényeges feltételei tekintetében megtevesztette.

A javaslat azonban arra az esetre is tartalmaz szabályt, ha az építményi jogosult az építményi jog határozott idejét vagy az 50 évet meghaladó időtartamra köt határozott idejű bérleti vagy haszonbérleti szerződést, és ezzel az ingatlan tulajdonosának rendelkezési jogát az építményi jog megszűnését követő időre is jelentős mértékben korlátozná. Ha ehhez az ingatlan tulajdonosa hozzájárul, úgy a főszabály (a törvényes szerződésátruházás) maradéktalanul érvényesülhet. Más a helyzet azonban a tulajdonos hozzájárulása hiányában. Erre az esetre mondja ki a javaslat azt, hogy ha az épület hasznosítására kötött szerződés határozott időtartama az építményi jog határozott vagy fennállásának ötven éves időtartamát meghaladja, akkor a szerződés fennmaradó idejére a határozatlan időtartamú jogviszonyra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Ebben az esetben a jogalkotó lényegében egy törvényi fikcióval teremti meg annak lehetőségét, hogy a hasznosítás határozott időtartama folytán rendes felmondással egyébként meg nem szüntethető bérleti vagy haszonbérleti szerződést az ingatlan tulajdonosa a határozatlan idejű bérleti vagy haszonbérleti szerződésre irányadó szabályok szerint felmondhassa.

88. §

A Ptk. 6:3. § a) pontja szerint a szolgáltatás teljesítése a kötelelem megszűnését vonja maga után. Mivel közömbös, hogy ki teljesít a jogosultnak, így nemcsak a személyes adós, hanem a harmadik személy részéről történő teljesítés is kötelemszünetítő hatást válthat ki.

A Ptk. 6:3. § a) pontjának hatályos normaszövegéből következően, ha a jogosultnak a szolgáltatást harmadik személy teljesíti, a kötelelem a teljesítéssel megszűnik, a harmadik személyt pedig csupán megtérítési igény illeti meg a szolgáltatás nyújtására eredetileg kötelezettel szemben, feltéve, hogy egymás közötti jogviszonyukból más nem következik. Erre az esetre vonatkozóan rendelkezik úgy a Ptk. 6:57. § (3) bekezdése, hogy ilyenkor a megszűnt követelés biztosítékai fennmaradnak és e megtérítési igényből eredő követelést biztosítják.

Ez a megoldás lényegesen eltér attól, amelyet a régi Ptk. 286. §-a fogalmazott meg. Ez utóbbi szerint ugyanis mind a követelés, mind pedig annak biztosítékai átszálltak a teljesítést nyújtó harmadik személyre.

A Ptk. hatálybalépése óta eltelt időszak alatt egyértelművé vált, hogy a jogosultnak teljesítést nyújtó harmadik személyt megillető megtérítési igény (követelés) érvényesítése nehézségekbe ütközhet. A fő problémát az jelenti, hogy a teljesítést nyújtó harmadik személy nem lesz jogutódja a követelés eredeti jogosultjának, mivel az eredeti követelés a teljesítéssel megszűnik, így értelemszerűen nincs olyan fennálló követelés, amely a teljesítő harmadik személyre átszállhatna. Ugyanakkor a követelés szabályozott eljárásban történő érvényesítéséről szóló jogszabályaink előírják, hogy az ilyen típusú eljárást megindítani, illetve abba belépni csak az eredeti jogosult jogutódja részéről lehetséges. Felszámolási eljárásban további problémát okoz az, hogy annak megindítására csak az adós szerződésen alapuló, nem vitatott vagy elismert tartozása alapján kerülhet sor. A teljesítést nyújtó harmadik személyt megillető megtérítési igény azonban az újabb bírói gyakorlat alapján nem szerződésen, hanem jogszabályon – nevezetesen a Ptk. rendelkezésein – alapuló igény.

Megállapítható továbbá az is, hogy a Ptk.-nak a megtérítési igénnyel kapcsolatos megújult rendelkezéseit sem a szerződéses gyakorlat, sem a bírói gyakorlat – legalábbis a legutóbbi időkig – nem tette magáévá. A jogalkalmazói gyakorlatban ugyanis előfordul, hogy a harmadik személy által teljesített követelés átszállására utalnak. Erre a Kúria ítélezési gyakorlatában is akad példa (lásd például BH 2021. 111. számon közzétett döntést).

Mindez azt tükrözi, hogy a magyar jogi köztudatban – a korábbi magyar jogtörténeti hagyományokkal, valamint a magyar magánjog fejlődésére jelentős hatást gyakorló külföldi jogi mintákkal összhangban – továbbra is megmaradt és él az a csaknem százötven éves alapelv, amely szerint a teljesítő harmadik személyre (jellemzően a kezesre) a követelés és annak biztosítékai – törvényi engedmény formájában – átszállnak.

A javaslat ezért vissza kíván térni ehhez a régi magánjogi jogtételhez, amely egyébként a jogosultnak teljesítést nyújtó harmadik személyt a hatályos rendelkezésekhez képest sok szempontból előnyösebb, méltányosabb helyzetbe hozza. Ennek érdekében a javasolt szabályozás

kimondja, hogy a követelés és annak biztosítékai a teljesítő harmadik személyre szállnak át. Erre azonban csak a harmadik személy teljesítése erejéig és az őt megillető megtérítési igény kielégítéseképpen kerül sor, amelyre a javasolt szabályozás kifejezetten utal is.

Ebből következően ez a rendelkezés nem eredményezné a teljesítő harmadik személyt megillető követelés megkészsereződését, hiszen e személyre az általa teljesített követelés a megtérítési igénye kielégítéseként száll át, vagyis a megtérítési igénye helyébe a rá átszálló eredeti követelés lépne. A követelésátszállás – mint törvényi engedmény (Ptk. 6:201. §) – kimondásával tehát a javaslat egyértelművé tenné, hogy a teljesítést nyújtó harmadik személy a teljesítésével érintett követelés eredeti jogosultjának jogutódjává válik (nem az alapul szolgáló kötelem, hanem e kötelemből eredő követelés tekintetében), és ekként megtérítési igényét az erre kielégítést nyújtó, rá átszálló követelés keretei között érvényesítheti. A követelés átszállása a kötelezett és a teljesítő harmadik személy egymás közötti jogviszonyából származó igényeket és kifogásokat nem érinti. Ezért abban az esetben, ha az említett jogviszonyból eredő jogok, kötelezettségek és kifogások alapján a megtérítési igény érvényesítése kizárt vagy korlátozott, ezek értelemszerűen az átszállás, illetve az átszálló követelés érvényesítésének is akadályát vagy korlátját képezhetik.

A fentiek alapján előfordulhat azonban olyan eset is, amikor a követelést kielégítő harmadik személy teljesítése időpontjában a kötelezettel szembeni követelés ugyan még nem évült el, de mire a rá átszálló követelést ez a személy érvényesíthetné, az már vagy elévültnek lenne tekinthető, vagy az elévüléséből olyan kevés idő maradna hátra, amely az elévülési időn belüli megfontolt jogérvényesítést számára megnehezítené. Ez a teljesítő harmadik személyre nézve az igénye érvényesítése szempontjából a hatályos szabályozáshoz képest nyilván hátrányosabb helyzetet eredményezne, mert a megtérítési igény esetében annak elévülése az általa történő teljesítéssel kezdődne, míg a rá átszálló eredeti követelés elévülése ekkor már javában folyhat. Annak érdekében, hogy a jogosultnak teljesítő harmadik személy számára ilyen esetben is lehetővé váljon a megtérítési igénye kielégítésére szolgáló követelés érvényesítése, a javaslat lényegében az elévülés nyugvására vonatkozó szabályokhoz hasonló helyzetet teremt. Ezáltal lehetővé válik, hogy a teljesítő személy a rá átszálló követelést akkor is érvényesíthesse, ha az a teljesítését követően elévült, vagy annak elévülési idejéből egy évnél vagy három hónapnál kevesebb idő volna hátra. Ugyanakkor ez a lehetőség a kötelezett számára sem jelentene méltánytalan sérelmet, sőt még így is jóval kedvezőbb helyzetet biztosít annál, mintha vele szemben a helyette teljesítő harmadik személy a hatályos szabályok szerinti megtérítési igényt érvényesítené, hiszen erre a teljesítésével kezdődő elévülési idő teljes időtartama állna a rendelkezésére.

A Ptk. 6:57. § (3) bekezdésének javasolt módosítása a Ptk. 6:3. § a) pontjának kötelemszüntető generális rendelkezését nem érinti, ahhoz kapcsolódóan csupán a jogosultnak teljesítő harmadik személy megtérítési igénye tekintetében vezet be egy speciális szabályt. Nevezetesen azt, hogy függetlenül az eredeti jogosult és kötelezett között fennálló kötelemnek a szolgáltatás teljesítésével történő megszűnésétől, a kötelemből eredő az a követelés, amelyet a harmadik személy a jogosultnak teljesített, a biztosítékaival együtt rá átszáll, és a teljesítő harmadik személy a teljesítése erejéig a rá átszálló követelést a kötelezettel szemben a megtérítési igénye kielégítéseként

érvényesítheti.

89. §

Engedményezéssel a jogosult a kötelezettel szembeni követelését másra ruházhatja át, amelynek következtében jogutódlás következik be az átruházott követelés jogosulti pozíciójában. A gyakorlatban és a jogirodalomban azonban kérdésként merült fel, hogy az engedményezéssel a követelésen kívül a követeléshez kapcsolódó milyen jogok, esetleg kötelezettségek szállnak vagy szállhatnak át az engedményesre. A Ptk. 6:193. § (3) bekezdése ugyanis jelenleg csupán annyit mond ki, hogy az engedményezéssel az engedményesre szállnak át a követelést biztosító zálogjogból és kezességből eredő jogok, valamint a kamatkövetelés is. Ezzel lényegileg azonos tartalmú rendelkezést tartalmazott a régi Ptk. 329. § (1) bekezdése.

Ez a szabályozás egyfelől nem kellően pontos, másfelől nem ad kielégítő választ arra a gyakorlatban sokszor felmerülő kérdésre, hogy a követeléshez közvetlenül kapcsolódó más jogok, illetve kötelezettségek is átszállhatnak-e az engedményezéssel az új jogosultra.

A módosítás ennek megfelelően a hatályos normaszöveget kívánja pontosítani azáltal, hogy nem „a követelést biztosító zálogjogból és kezességből eredő jogok”, hanem a követelés biztosítékainak átszállását mondja ki. Az engedményezéssel ugyanis nemcsak a követelést biztosító zálogjogból és kezességből eredő jogok szállnak át, hanem maga a követelést biztosító zálogjog, illetve kezesség. A javasolt szabályozás ugyanakkor a jogutódlást kiterjeszti valamennyi szerződéses biztosítékra, sőt a követeléshez kapcsolódóan annak teljesítését elősegítő, megerősítő, illetve annak érvényesítését megkönnyítő szerződéses mellékkötelezettségekből (így akár a foglalóból és a kötbérből) eredő igényekre is.

A módosítás ugyan külön nem mondja ki, de a járulékoság elvéből egyértelműen következik, hogy az engedményezéssel kizárólag a követelés járulékos biztosítékai szállnak át. A feleknek tehát a járulékos biztosítékok átszállásáról külön nem is kell megállapodniuk, mert azok a törvény erejénél fogva (*ex lege*) az átruházott követeléssel együtt átszállnak az engedményesre. Más a helyzet azonban a nem járulékos természetű biztosítékok, így mindenekelőtt az önálló zálogjog esetében. Az ilyen biztosítékok átruházásában ugyanis a feleknek külön, kifejezetten meg kell állapodniuk. Erre természetesen a követelés átruházásáról, illetve az engedményezéséről szóló megállapodással egyidejűleg – akár ezzel egy okiratban – is sor kerülhet, de az ilyen biztosítékok esetén nem mellőzhető az azok kifejezett átruházásáról való rendelkezés. Garanciaszerződés esetén azonban a Ptk. 6:433. §-ában foglalt rendelkezésre is figyelemmel kell lenniük.

A követelés biztosítékainak átszállásához kapcsolódóan mondja ki a javaslat azt is, hogy az engedményes követelheti a zálogtárgy birtokának átruházását, illetve a rá átszálló jelzálogjognak a javára való bejegyzéséhez szükséges jognyilatkozatok (pl. bejegyzési engedély) kiadását. Ez a rendelkezés ugyan a Ptk. 5:99. § (1) bekezdésében foglaltakkal lényegében azonos tartalmú, de a jogalkotó úgy ítélte meg, hogy a dologi könyv említett szabályának a kötelmi könyvben való

mege erősítése a jogalkalmazó számára megkönnyíti az eligazodást. Indokolt lehet továbbá ez a mege erősítés azért is, mert a javaslat szélesíti azon tényállások körét, amelyek törvényi engedményként a követelés vagy a jog átszállására biztosítanak lehetőséget (lásd a Ptk. módosított 6:57. §-át és 6:193. §-át). Így az engedményezés körében megismételt ez az előírás a Ptk. 6:201. §-ának utaló szabálya folytán értelemszerűen alkalmazhatóvá válik a törvényi engedmények szóban forgó esetköreiben anélkül is, hogy az átszállást kimondó rendelkezésekben erre a további jogkövetkezésre hivatkozni kellene.

A módosítás nemcsak pontosítja a Ptk. 6:193. § (3) bekezdésének hatályos normaszövegét, hanem – a kialakult bírói gyakorlattal összhangban – ki is egészíti azt. A javaslat kifejezetten figyelemmel volt a Kúria – eljáró bíróságokkal egyetértő – azon megállapítására, amely szerint *„az engedményezés kapcsán különbséget kell tenni a követeléshez kapcsolódó és a szerződés egészéhez kapcsolódó jogok között. Az előbbiek átszállnak a követelés átruházásával együtt, az utóbbiak viszont a régi Ptk. hivatkozott rendelkezései alapján nem, csak egy kifejezetten erre irányuló, jogátruházó szerződéssel kerülnek az engedményeshez”* [BH 2022. 158.].

Ennek megfelelően a módosítás külön is kimondja a követeléshez kapcsolódó, nem önálló alakító jogok átszállását és a normaszöveg szintjén rögzíti azt is, hogy az engedményezéssel az engedményesre szállnak át a követelés teljesítését elősegítő, valamint az annak érvényesítéséhez kapcsolódó jogok. A javaslat ezzel azt a jogpolitikai szándékot is kifejezésre juttatja, amely szerint az engedményezett követelés érvényesítése során az új jogosult (az engedményes) nem kerülhet hátrányosabb helyzetbe, mint amilyenben az engedményező volt. A követelés teljesítését elősegítő, valamint az annak érvényesítéséhez kapcsolódó jogok, továbbá a követelés biztosítékainak átszállása egyúttal azt is jelenti, hogy az engedményesre az ezen jogokhoz (pl. zálogjoghoz) szorosan kapcsolódó, azok részét képező kötelezettségek is átszállnak. A szerződéses biztosítékok átszállása tehát az érintett jog által biztosított jogosulti pozícióhoz tapadó kötelezettségek átszállását is eredményezi.

Mindez természetesen nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a felek azoknak az alapjogviszonyhoz kapcsolódó egyéb jogoknak az átruházásában is megállapodjanak, amelyek az engedményezéssel automatikusan nem szállnak át az engedményesre, de amelyek egyébként átruházhatóak.

A Ptk. 5:111. § (5) bekezdése a követelést terhelő zálogjog szabályai körében kimondja, hogy ha az elzálogosított követelés esedékessége a jogosult jognyilatkozatától vagy egyéb általa teljesítendő feltételtől függ, a zálogjogosult megteheti e jognyilatkozatot vagy teljesítheti az esedékesség bekövetkezéséhez szükséges feltételt. A Ptk. hatályos szabályai azonban az engedményezés körében nem tartalmaznak olyan rendelkezést, mint amelyet az elzálogosított követelés zálogjogosultja számára a Ptk. – előbbiekben idézett – 5:111. § (5) bekezdése biztosít.

Az engedményezéssel az engedményes ugyanakkor az engedményezett követelés felett teljes körű rendelkezési jogot szerez, vagyis jogi pozíciója erősebb, mint a követelés elzálogosítása esetén a zálogjogosult pozíciója. Jogpolitikai megfontolásból ezért indokoltnak tűnik a követelés

esedékességét vagy kielégíthetőségét biztosító e jognyilatkozat tételének ezt a lehetőségét a zálogjogosultnál az átruházott követelés felett szélesebb körű rendelkezési joggal bíró engedményes javára is megadni.

Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy az engedményes belépne abba a jogviszonyba, amelyből az átruházott követelés származik, így például nem mondhatja fel azt a szerződést, amely az érintett jogviszony létrejöttét megalapozta, vagyis a jogviszony alapjául szolgál. A javasolt normaszöveg ezért ebben az esetben sem felmondásról rendelkezik, hanem az engedményezett követelés esedékessé tételéről, amely nem azonos a követelés alapjául szolgáló szerződés felmondásával. Az engedményes ugyanis ezzel a jognyilatkozatával nem szünteti (nem is szüntetheti) meg az átruházott követelés jogalapját képező szerződést, magát a követelést azonban esedékessé teheti, (vagy teljesítheti az ehhez szükséges további követelményt is, ha az módjában áll), hiszen ez elengedhetetlen feltétele annak, hogy az engedményes a rá átruházott vagy törvényi engedmény folytán átszálló követelést érvényesíteni tudja.

90. §

A Ptk. 6:197. § (2) bekezdése értelmében a kötelezett értesítését követően az engedményessel szemben hatálytalan a kötelezett és az engedményező szerződésének módosítása, kérdésként merülhet fel ezért, hogy vonatkozik-e ez a szabály a szerződés megszüntetésének esetére is. A jogértelmezés általános szabályai alapján levonható ugyan olyan következtetés, hogy ha a jog az engedményes számára kisebb sérelmet okozó szerződésmódosításhoz a relatív hatálytalanság jogkövetkezményét fűzi, akkor a kevesebből a többre való következtetés (*a minori ad majus*) logikai alapelve alapján ennek irányadónak kell lennie a nagyobb sérelemmel járó szerződésmegszüntetés esetében is. Mindazonáltal a szerződés megszüntetése tulajdonképpen a szerződés olyan módosításaként is értelmezhető, amely a szerződés megszűnését eredményezi. A szerződési jog azonban a szerződés módosítását és a szerződés megszüntetését külön nevesített jogügyletként kezeli (lásd a Ptk. 6:191. §-át és a Ptk. 6:212. §-át), a normaszöveg egyértelművé tétele érdekében ezért indokoltnak tűnik az érintett szabály kiegészítése a megszüntetés esetével, hiszen nyilvánvaló, hogy a kötelezett értesítését követően az engedményessel szemben a kötelezett és az engedményező szerződésének nem csupán a módosítása, de a megszüntetése sem lehet hatályos.

91. §

Mivel fogyasztói zálogszerződés esetére a hatályos speciális szabályok az e törvény 5:89. §-a szerint módosuló általános szabályokhoz hasonlóan rendelkeznek, a Ptk. 5:90. § b) pontja ugyanis eleve megköveteli a zálogjoggal biztosított követelés vagy a terhelés terjedelmének összegszerű megjelölését. Ezért a javaslat a Ptk. előbbieken hivatkozott, feleslegessé váló szabályát hatályon kívül helyezi.

92. §

A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosításának a célja a Ptk. által bevezetett új szabályozással való összhang megteremtése.

93. §

A tájékoztatási szabály kiegészítése az indokolási kötelezettséggel.

94. §

A felügyeleti kollégium létrehozási kötelezettségének bővítése.

95-96. §

Szövegpontosítás és az MNB elnökének szóló felhatalmazása rendelet kiadására vonatkozóan.

97. §

A leválás intézményét, mint a kiválás egy a esetét a Ptk. 3:45.§ (2) bekezdése az egyes törvényeknek a gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő módosításáról szóló törvénnyel való módosításával vezeti be, megadva alapvető fogalmi ismérveit. Legfőbb jellegzetessége, hogy a jogelőd jogi személy vagyona egy részéből úgy hozza létre a leválással keletkező jogutódot, hogy annak egyetlen tagja a jogelőd jogi személy lesz.

Leválásnál a szétváló jogi személy tagjai tehát nem választhatnak a jogutódok [vagyis a leválással keletkező és a továbbműködő (fennmaradó) jogi személy] tagsága között, mivel a leválásnak fogalmi eleme, hogy a leválással keletkező jogi személy egyedüli tagja kizárólag a szétváló jogi személy lehet.

Természetesen a szétváló jogi személy tagjai dönthetnek arról - a leválási folyamat teljes tartama alatt, illetve az Átv. 5.§ (2) bekezdésében megszabottak szerint - hogy a leválás megvalósítása esetére a szétváló jogi személyben fennálló tagsági viszonyukat megszüntetik, és velük emiatt el kell számolni.

Mindez az általános átalakulási szabályok szerint zajlik, mivel a kiválásra az átalakulási előírások megfelelően érvényesülnek, a leválás pedig a kiválás speciális eseteként a kiválás eljárási rendje szerint mehet végbe.

Figyelemmel kell lenni arra, hogy az Átv. 5.§ - a az átalakulás, mint egyszerű jogi személy - formaváltás esetére tartalmaz rendelkezést, ahol csak egyetlen jogutódban lévő tagságról kell nyilatkozni. Ha a tag nem tartja fenn tagságát a jogutódban, ez egyúttal azt is jelenti, hogy tagsági viszonya megszűnik, s vele el kell számolni, járandóságát ki kell adni.

A kiválásra az Átv. 17.§ (1) bekezdése értelmében a jogszabályban írt eltérésekkel az átalakulás szabályai irányadóak.

Ilyen eltérés egyebek közt (az átalakuláshoz képest), hogy a kiválásnál nem egy jogutód van, hanem

(legalább) kettő, nevezetesen a továbbműködő (fennmaradó) jogi személy és a kiválással keletkező jogi személy, és ezek tagsága közül választhat a kiválást tervező jogi személy tagsága. Taggá válhatnak egyik vagy másik, vagy akár mindkét (többes kiválásnál valamennyi) jogutódban, de dönthetnek úgy is, hogy egyik jogutód tagságát sem választják, hanem a kiválás esetére tagsági viszonyukat megszüntetik.

A leválásra a kiválásra irányadó szabályokhoz képesti eltéréseket az adott szakasz tartalmazza.

Ilyen eltérés a kiválás más eseteihez képest, hogy a jogutódok tagsága között leválás esetén a tagok nem választhatnak, de továbbra is nyilatkozhatnak úgy, hogy a fennmaradó jogutódban lévő tagságukat megszüntetik, vagyis a leválási folyamatban a jogi személytől távoznak, s emiatt velük el kell számolni, vagyoni részesedésüket ki kell fizetni a vonatkozó általános szabályok szerint (ha és amennyiben a leválás valóban végbemegy, mivel tagsági viszonyuk megszüntetési lehetősége és az ezzel együttjáró vagyonkiadási igényük csak a leválás tényleges megtörténte esetére szól, éppen úgy, mint bármely átalakulás vagy kiválás, vagy éppen egyesülés során.)

Az erre nyitva álló határidő változatlanul az Átv. 5.§ (2) bekezdése szerinti határidő, és értelemszerűen az 5.§ (2) bekezdése irányadó a tagsági viszony megszüntetése vagy a fennmaradó jogi személyben való fenntartása tárgyában tehető nyilatkozatra és az ezzel kapcsolatos eljárásra is.

Azt tehát – eltérően a kiválás más eseteitől – nem kell felmérni, hogy a szétváló jogi személy tagjai melyik jogutód tagjává kívánják válni, mert erre nézve választási lehetőségük nincsen, de azt igen, hogy tagsági viszonyukat fenntartják-e vagy sem. E vonatkozásban az Átv. 5.§ (2) bekezdése szerinti teendőket el kell végezni, a nyilatkozattételre a határidők e jogszabályhely szerint alakulnak. A leválásnál ugyanis (éppen úgy, mint bármely átalakulásnál vagy kiválásnál) a szükséges számviteli - pénzügyi dokumentáció, a jogutódok létesítő okirata, a szétválási terv, a vagyonmérlegek és vagyonleltárak elkészítéséhez alapvető információ, hogy kell-e számolni azzal, hogy egyes tagok a leválás esetére távoznak a jogi személytől, vagyoni járandóságukat ki kell adni, s emiatt akár tőkepótlásra vagy a leválási dokumentáció átdolgozására is szükség lehet. Amennyiben a tagok nem nyilatkoznak, hogy tagsági viszonyukat fenntartják-e vagy sem, vélelmet kell felállítani. Leválás esetén a vélelem szerint a nyilatkozattételt elmulasztó tag hallgatását úgy kell tekinteni, hogy a jogelőd (továbbműködő, fennmaradó) jogi személyben levő tagságát nem kívánja megszüntetni, annak továbbra is tagja marad.

A kiválás szabályai között található azon rendelkezés, amely lehetővé teszi a jogelőd tagjai számára, hogy akár mindegyik jogutódnak tagjává váljanak, a leválás esetében nem értelmezhető, így annak alkalmazását ki kellett zárni.

Mindemellett, mint minden kiválásnál, itt is mód van arra, hogy a leválási folyamat során a jogutódba új tag lépjen be, azonban leválásnál kizárólag a változatlan formában továbbműködő jogi személyben létesíthető új tagság, a megalapításra kerülő jogi személyben nem, mert a leválás fogalmi eleme, hogy a létrejövő új jogi személy egyedüli tagja az alapító (változatlan formában

továbbműködő) jogi személy.

A leválás esetén pontosan olyan vagyonmegosztás történik, mint a kiválás egyéb eseteiben, a tagok (amíg tagsági viszonyuk fennáll) a jogi személy vagyonába tartozó vagyontárgyakat nem követelhetik vissza és nem vihetik ki.

Értelemszerűen meg kell határozni a vagyonelemtárak, vagyonmérlegek segítségével a szétválási tervben, hogy mely vagyonelemek melyik jogutódhoz kerülnek, és a tagok a leválásról és az ezzel kapcsolatos vagyonfelosztásról is döntenek.

A jogelőd vagyona a leválás esetében tulajdonképpen megmarad, csak a leválással keletkező jogi személybe bevitt vagyonelemek értékét a leválás bejegyzését követően az alapítót (a jogelőd, fennmaradó jogi személyt) megillető részesedés testesíti meg. Adott esetben tehát az eredeti jogi személy vagyona a leválással nem is változik, mivel a leválással keletkező jogi személy is a szétváló jogi személy vagyonába tartozik, melynek tulajdonosai a tagjai az eredeti arányok szerint. Éppúgy, mint a beolvadásnál, a leválásnál is érvényesül a keresztrészesedések tilalma. A fennmaradó jogutód jogi személy jegyzett tőkéjében a leválással keletkező jogi személyben lévő tagi részesedését jegyzett tőkéjét emelő tényezőként nem lehet figyelembe venni, mivel ez ugyanazon vagyontömeg kétszeres szerepeltetését jelentené.

A tagok tehát a leválás tényéről és végrehajtásának dokumentációjáról döntenek, annak előnyeit és hátrányait mérlegelve. Ennek ismeretében vagy egyetértenek, elfogadják a leválást és az azzal kapcsolatos folyamat részeseként a fennmaradó jogi személynek tagjai maradnak, vagy elutasítják azt, megszüntetik tagsági viszonyukat és a leválás okán végképp távoznak a jogi személyből. Utóbbi esetben a jogi személy tényleges vagyonából (saját tőkéje után számítottan) a szétváló jogi személyben lévő tagi részesedésük arányának megfelelő járandóságot számukra ki kell fizetni. Ha a tagsági viszony fenntartását választják, vagyis a továbbműködő (fennmaradó) jogutód tagjai lesznek (pontosabban: maradnak), tagi részesedésük arányát meg kell határozni a kiválás (áttételesen az átalakulás) általános szabályai szerint, mely részesedés mértéke esetfüggő, lehet továbbra is azonos a szétváló társaságban fennállt tagi részesedés arányával és lehet attól eltérő is az eset összes körülményeitől függően.

98. §

A rendelkezés kiegészíti az Átv. 20. § (1) bekezdését a leválás szabályával, mivel itt sem kerül törlésre az a jogelőd, amelyből a leválással keletkező társaság kiválik.

99. §

Egyes társaságokkal szemben alkalmazott szanalási eszközök kizárják, hogy az adott társaság egyesülésről döntsön.

100. §

Jogharmonizációs záradék.

101. §

Technikai pontosítás.

102-103. §

A Ptk.-módosítás megújítja az alzálogjog alapítására és érvényesítésére vonatkozó szabályozást. E körben kimondja, hogy az alzálogjogra a zálogjogra vonatkozó szabályok azzal irányadók, hogy jelzálogjoggal biztosított követelés elzálogosítása esetén az alzálogjogot az ezt alapító zálogszerződésben megjelölt követelés összegének a nyilvántartásban történő feltüntetése nélkül abba a nyilvántartásba kell bejegyezni, amelybe az alzálogjog tárgyául szolgáló követelést biztosító jelzálogjogot bejegyezték. Ennek megfelelően - összhangban a Ptk. megújult szabályaival - szükségessé vált a Hbnyt. módosítása is, amely nem lajstromozott ingó dolgok, jogok és követelések elzálogosítására szolgál. Az ilyen vagyontárgyakon alapított jelzálogjoggal biztosított követelések alzálogjoggal való megterhelésének a hitelbiztosítéki nyilvántartásba történő bejegyzésére eddig nem volt lehetőség, annak ellenére, hogy az alzálogjog létrejöttét egyébként - erre irányuló külön bejegyzés nélkül - e szabályozás is biztosította. Ezt a szabályozást váltja fel a Hbnyt. módosítására irányuló javaslat, amely gondoskodik arról, hogy a zálogjogra és ezen belül az alzálogjogra vonatkozó polgári jogi szabályokkal összhangban milyen hitelbiztosítéki nyilatkozatokkal és módon kell e nyilvántartásba bejegyeztetni az alzálogjogot annak érdekében, hogy ezzel a bejegyzéssel az megalapítottá válhasson.

104. §

A törvény a személyes felelősség megállapítását írja elő a pénzforgalmi intézmény és az elektronikuspénz-kibocsátó intézmény vezető állású személyei számára abban, hogy az intézmény az engedélyezett tevékenységeket az e törvényben és a jogszabályokban foglalt előírásoknak megfelelően végezze. Rögzítésre kerül az is, hogy mind az üzletági alkalmazott köteles mindenkor megfelelő gondossággal és szakértelemmel az intézmény és az ügyfelek érdekeinek figyelembevételével eljárni.

105. §

Üzleti titok megtartása alóli felmentés.

106. §

Fizetési titok megtartása alóli felmentés.

107. §

Szövegpontosító javaslatok.

108. §

A központi visszaélésszűrő rendszer fogalmának meghatározása.

109. §

A tevékenységi körök zártsága okán szükséges lehetővé tenni, hogy a fizetési rendszert működtető pénzügyi vállalkozás központi visszaélésszerű rendszert is működtethessen.

110. §

Annak rögzítése, hogy a Felügyelet a pénzügyi intézményre vonatkozó végelszámolást elrendelő határozatát haladéktalanul köteles megküldeni a cégbíróságnak.

111. §

Rögzítésre kerül, hogy a rendelkezés alkalmazásában rendszerszinten jelentőség alatt a globálisan rendszerszinten jelentős hitelintézet működési zavarai által a globális pénzpiacra kifejtett várható hatás értendő.

112. §

A befolyásoló részesedés szerzésére vonatkozó szabályozás pontosítása.

113. §

A befolyásoló részesedés szerzésére vonatkozó szabályozás pontosítása.

114. §

Üzleti titok megtartása alóli felmentés.

115. §

Banktitok megtartása alóli felmentés.

116. §

A jogszabály által védett adatokat a hálózati elemzés hatékony lebonyolítása érdekében a központi visszaélésszerű rendszer üzemeltetője főszabályként egy évig kezelheti. Azon adatok azonban, amelyekkel kapcsolatban visszaélés gyanúja merült fel, és az adott pénzforgalmi szolgáltató is eszerint kezeli, három évig megőrzésre kerülnek annak érdekében, hogy a hálózati elemzés során a visszaélési mintázatok megfelelő felismerhetősége kellő ideig megmaradjon.

117. §

Annak egyértelműsítése, hogy a tőkeáttételre vonatkozóan is elrendelhető rendkívüli adatszolgáltatás.

118. §

Annak rögzítése, hogy a többoldalú eljárás keretében hozott felügyeleti határozatnak az eljárásban

részt vevő EGT-államok illetékes felügyeleti hatóságainak a leányvállalatokra vonatkozó egyes kockázatértékeléseit is figyelembe veszi.

119. §

A módosítás további intézkedési lehetőségeket állapít meg a Felügyelet számára.

120. §

Fizetést korlátozó eljárásnak történő minősítés lehetőségének bővítése.

121. §

A hitelintézet kártalanítás esetén kérheti beszámítási igényének átutalását az Országos Betétbiztosítási Alaptól (a továbbiakban: OBA). A módosítás szerint az OBA a hitelintézetet megillető összeggel szemben jogosult saját beszámítási jogát gyakorolni például az elmaradt tagdíjfizetés esetén.

122. §

A módosítás szerint az OBA éves díjfizetés gyakoriságát és pontos időpontját a jogszabály helyett a nagyobb rugalmasság érdekében az OBA igazgatótanácsa által elfogadott Díjfizetési Szabályzatban kell meghatározni.

123. §

A központi visszaélésűri rendszer működésének meghatározása.

124. §

A közvetett tulajdon számításának egyértelműsítése.

125. §

Összhangban a hatályos szabályozással, amely szerint a hitelintézettel szemben fennálló követelések esetében a felszámolási eljárásokban a nyilvántartásba vételi díjat a hitelezőknek nem kell megfizetnie, a módosítás szerint a hitelezőnek nem kell megfizetnie a 2021-ben bevezetett költségátalányt sem.

126. §

A Hpt. 275. § (6) bekezdése alapján a betétesek megkapják a betétbiztosítással kapcsolatban szükséges tájékoztatást a hitelintézettől. Ezért nem indokolt további tájékoztató készítése a betétbiztosításra vonatkozóan.

127. §

Szövegpontosítás.

128. §

A szöveg pontosítása a 2009/65/EK és a 2011/61/EU irányelvnek a kollektív befektetési vállalkozások határokon átnyúló forgalmazása tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1160 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelés érdekében.

129. §

A szöveg pontosítása a 2009/65/EK és a 2011/61/EU irányelvnek a kollektív befektetési vállalkozások határokon átnyúló forgalmazása tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1160 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelés érdekében.

130. §

A szöveg pontosítása a 2009/65/EK és a 2011/61/EU irányelvnek a kollektív befektetési vállalkozások határokon átnyúló forgalmazása tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1160 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelés érdekében.

131. §

A Szanálási Alap igazgatótanácsa feladatainak pontosítása.

132. §

Szövegponosítás.

133. §

Szövegponosítás.

134. §

Szövegponosító javaslat.

135. §

Hatályát veszto rendelkezés.

136-137. §

A biztosító vagy viszontbiztosító részvénytársaságban történő minősített befolyásszerzés felügyeleti engedélyezése egyes szabályainak pontosítása.

138. §

A Javaslat lehetővé teszi, hogy immáron a legalább középfokú közgazdasági végzettség is elegendő legyen a biztosításközvetítói tevékenység megkezdésének képzettségi követelményeként, a törvényben fogalt szakmai képzési és továbbképzési követelmények betartása mellett.

139. §

Szövegpontosítás.

140. §

Az Ehat Tv. módosítása az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer első évének tapasztalatait összegzi, ezen túl jogi jellegű pontosításokat tartalmaz, így különösen a lényegesség és adicionalitás fogalmainak szétválasztását.

A módosítás további célja, hogy átláthatóbb legyen az állami alternatív szakpolitikák és a kötelezetti lényeges hozzájárulások kapcsolata, valamint nagyobb teret kapjon a hazai technológiai fejlődést és energiatartósságot biztosító szervezett energiahatékonysági piac működése.

141. §

Az Új Inyvtv. 67. §-ának pontosítása annak érdekében, hogy a jelzálogjogot biztosító elidegenítési és terhelési tilalom, valamint elővásárlási jog átszállása is ezen szabályban meghatározott okiratok alapján történhessen, továbbá, hogy a koherencia meglegyen a Ptk. 6:193. § (3) bekezdésének módosuló rendelkezéseivel.

Amennyiben az alzálogjogot alapító szerződés nem külön okiratban kerül elkészítésre, hanem a refinanszírozást szabályozó szerződésben, akkor az ingatlanügyi hatósághoz kötelező lenne benyújtani, mint bejegyzés alapjául szolgáló okiratot. Ebben az esetben azonban a tartalmát bárki megismerhetné, aki a jogi érdekét igazolja az ingatlanügyi hatóság előtt. Erre tekintettel szükséges a speciális szabály annak érdekében, hogy a bejegyzés alapjául csak a legszükségesebb adatokat, nyilatkozatokat tartalmazó okirat kerülhessen benyújtásra. Ugyanakkor az ingatlan-nyilvántartási eljárásokra vonatkozó főszabály, mely 2024. február 1-jétől lép hatályba, továbbra is él, miszerint az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben tett jogi képviseleti meghatalmazás mind az alzálogjog kötelezettje, mind pedig a jogosultja részéről szükséges lesz.

A szabályozás alkalmazást segítő pontosításként egyértelművé teszi továbbá, hogy a zálogjogi, alzálogjogi kötelelemmel érintettek közül kinek a nyilatkozata szükséges a bejegyzéshez. Az alzálogjog tárgya ugyanis a jelzálogjog (és az általa biztosított követelés), nem pedig az ingatlan. Ebből következően az ingatlan tulajdonosa, illetve a bejegyzett egyéb jogosult hozzájárulása az alzálogjog bejegyzéséhez, módosításához irreleváns.

A Ptk. vonatkozó új szabályára tekintettel szükséges a fenti speciális szabály annak érdekében, hogy az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés módosítása az alzálogjogosultnak a zálogjogosult helyébe lépése esetén megfelelően megtörténhessen. A speciális szabály biztosítja, hogy a legszükségesebb adatokat, nyilatkozatokat tartalmazó okirat kerülhessen benyújtásra.

142. §

Az Új Inyvtv. 96. § (3) bekezdésének, valamint 97. § (2) bekezdésének hatályba nem lépését kimondó rendelkezés.

143. §

Felsorolásra kerültek azok az esetek, amelyek fennállta esetén a magyar székhelyű társaság nem határozhat el határokon átnyúló műveletet, és nem vehet részt abban Ezen eseteket egészíti ki a központi szerződő felek szanálása.

144. §

Jogharmonizációs rendelkezés.

145. §

Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvény 43. § (6) bekezdésének hatályba nem lépését kimondó rendelkezés.

146. §

Hatályba léptető rendelkezés.

147. §

E § olyan indokolt átmeneti rendelkezéseket fogalmaz meg, amelyek lehetővé teszik, hogy a törvény által érintett jogokra, jogügyletekre vonatkozó egyes szabályok a hatálybalépés időpontját követően érvényesülhessenek, ha azok a hatálybalépés előtt megkötött szerződések teljesítését, illetve a szerzett jogokat nem érintik és a szerződésben vállalt kötelezettségeket sem teszik terhesebbé.

148. §

Sarkalatossági rendelkezés.

149. §

Jogharmonizációs záradék.